

ጋብቻና ፍቅር

ትርጉም:- ደረጃ በቀሰ

ራዕይ አሳታሚ
አዲስ አበባ 2000 ዓ.ም.

ጋብቻና ፍቅር

ይህ መጽሐፍ የተተረጎመው

Love & Marriage

ከሚለው መጽሐፍ ነው

By MYLES MUNROE

ይህንን መጽሐፍ ያለ አሳታሚው ፈቃድ ማበዛት ወይም እንደገና ማሳተም በሕግ የተከለከለ ነው።

ራዕይ አሳታሚ

የፖ.ሳ.ቁ.2332

አዲስ አበባ

RPTR-263M

እንደገና በ2002 ዓ.ም ታተመ 2M

መቅደም

የሰብአዊው ፍጡር ታላቅ ደስታም ይሁን መሪር ስቃይ የሚገኘው በፍቅርና በግንኙነቶች ተውኔት ውስጥ ነው። በዚህ ተውኔት ውስጥ ደግሞ ጋብቻ ምንጊዜም ዋነኛው አውድ ነው። ዛሬ ዛሬ ብዙዎች ጋብቻ በትክክል መሥራት አለመስራቱ፤ በእርግጥ እውቅና ያለው መሆን አለመሆኑ ጥያቄ ፈጥሮባቸዋል። ለዚህ ለስለጠነው ዓለም ማህበራዊ እድገት እንደ መሠረት ድንጋይ ሆኖ ክብሩንና እድናቆትን ይዞ መቀጠል መቻል አለመቻሉ ግልጽ በሆነ አግራሞት ውስጥ ከቷቸዋል።

እንደ ወረርሽኝ በሽታና እንደተቀጣጣይ ፈንጂ የፍች ቁጥር አየጨመረ መሄዱ፤ ጋብቻን በሚመለከት ሰዎች ባላቸው ፍራቻ፣ ተስፋ ቢሰነት፣ ግራመጋባትና ተስፋ መቁረጥ ላይ ተጨማሪ ነዳጅ የሚያርክፈክፍ ሆኗል። ብዙዎች በጋብቻ ውስጥ የስኬት እድል ይኖረን ይሆን? በሚል ጥርጥር ጥያቄ ውስጥ ወድቀዋል። አንዳንዶች ከጋብቻ ውጭ በሚደረግ የግብረሰጋ ግንኙነት ውስጥ ብቻ፤ ያለ ምንም እውቅና ያለው ግንኙነትና ህጋዊ ስምምነት መቆየት እስኪመርጡ ድረስ ጉዳዩ አሳሳቢ ሆኗል። ይህን የሚያደርጉት ደግሞ፤ “ማዴታን በሚያስከትል ሁኔታ ውስጥ እስካልገባ ድረስ፤ በነገሮች አትጠላለፍም” ከሚል ግንዛቤ በመነሣት ነው። ያለንበትን ሁኔታ ጠለቅ ብለን ካየነው፤ ለጋብቻ ተቋም ምንም ዓይነት እድናቆትና ክብር የሌለው፤ ፍላጎቱም የቀዘቀዘ ትውልድ እያፈላን ነው።

የፈረሱ ጋብቻዎችና የተበተኑ ቤተሰቦች ስለባ የሆኑ ብዙዎች፤ የመራራነትና የቁጠኝነትን ባህሪ አዳብረዋል። እነዚህ ደግሞ በትውልዱ ውስጥ የተበላሹ ግንኙነቶችንና ስሜተ ሰባራነትን የሚያስርጹ ናቸው። አንዳንዶች ውድቀትን ከመፍራት የተነሳ በጋብቻ እንደማያምኑና ለማግባትም እንደማይፈልጉ በግልጽ ይናገራሉ። ይህ አሁኑኑ ገጽታም በስፓርት፤ በመዝናኛው ኢንዱስትሪ፤ በፖለቲካው ዓለምና እጅግ አሳዛኝ ቢሆንም በቤተክርስቲያን ውስጥ እንኳን ታዋቂነት ያላቸውን ሰዎች ስለባ ያደረገ በመሆኑ ምክንያት በጋብቻቸው ውስጥ ባጋጠማቸው የትዳር መፍረስ ግንኙነቶቻቸው ተቋርጠዋል። ይህ ሁሉ ደግሞ በእኛው ማህበረሰብ ውስጥ ጋብቻ አንድ ጊዜ የነበረውን ክብር፤ አመኔታና ላቅ ያለ ስፍራ እያደበዘዘው ሄዷል።

ይህ ሁሉ ግን ወዴት የሚያመራ ነው? ከዚህ ተነስተን ወዴት እየሄድን ነው? ጋብቻ የሚሰነዘርበትን አሉታዊ ዘገባዎች፣ አስፈሪ ታሪኮች፣ ሥር ነቀላዊ የማህበረሰብ ለውጥ ጽንሰ ሀሳብ አራማጆች፣ ጋብቻ ጊዜው ያለፈበት፣ ለሰብአዊው ማህበረሰብ አንዳችም ፋይዳ የሌለው ተቋም ነው እያሉ የሚያወርዱበትን ትችት ተቋቁሞ በእርግጥ ፀንቶ መቀጠል ይችላል?

ግን ግን ባህላዊ ከሆነው የጋብቻ ተቋም ፊታችንን የምንመልስ ከሆነ ይህንን ተቋም ለመተካት ምን አማራጭ መንገድ አዘጋጅተናል? ተግባራዊ ግዴታን ለመወጣት፣ ታማኝነትን፣ መደጋገፍን፣ ማህበራዊ ስሜትን ለማስፈንስ ከጋብቻ ውጭ በተሻለ መንገድ የሚሠራና ውጤታማ የሆነ ምን አይነት እቅድ ዘርግተናል? ለማፍቀር ለሰብአዊው ፍጡር በመሠረታዊ ደረጃ አስፈላጊዎች የሆኑት እንደ ፍቅር፣ የሌላው የመሆንና ሌላውንም የራስ የማድረግ ስሜት፣ ለራስ የሚለጥ የጠቃሚነት ስሜት፣ ሁለንተናዊ ደህንነትና በጋራ ጥቅም ላይ የተመሠረተ መከባበርን ለማስፈን ምን አዲስ ምንጭ ቆፍረናል? ይህንን ለማወቅ በብርቱ እፈልጋለሁ።

ላለፉት ስድስት ሺህ ዓመታት ያህል የትኛውም ስልጣኔ ይሁን የትኛውም ባህል ሥርዓት ያለው ማህበራዊ እድገት ለማምጣት ከባህላዊው የጋብቻ ተቋም ውጭ የተሻለ ጽንሰ ሀሳብ አላቀረበም። ሁሉም ማህበረሰብና ባህል የቤተሰብን ጤነኛ የሆነ እድገት ለማምጣት ደመናፍላዊ የሆነ መሻቱ ይሄው በእግባቡ የተዋቀረው የጋብቻ ጽንሰ ሀሳብ ነው።

የለው ልጅ ምንም ያህል በላይንስ፣ በቴክኖሎጂ፣ በሥራ አመራር ሥርዓትና በእውቀት እያደገ ቢሄድም ጋብቻ ለማህበረሰብ እድገት የመሠረት ድንጋይ የመሆኑን አጠቃላይ እውነት መቼም መቼ ቢሆን ሊያሻሽለው እንደማይችል የፀና እምነቴ ነው። ጋብቻ መልካም የሆነ ሃሳብ እንደሆነ፣ የእግዚአብሔር ሃሳብ ብቻም እንደሆነ እምነቴ ነው።

ምንም እንኳን በርካታ ትዳሮች ቢፈርሱም፣ ቤተሰቦች ቢበተኑም፣ የፍች ጉዳዮች ፍርድ ቤቶችን ቢያጣብቡም፣ በፈረሱ ግንኙነቶች ምክንያት ብዙ የተዛቡ ውጤቶች ቢከተሉም፣ ጋብቻ እሁንም መልካም ሃሳብ ነው፤ እውነቱን ለመናገር እጅግ የተሻለውም ጽንሰ ሀሳብ ነው።

ማርቲን ሱተር

የቀስ ል/ር ማርቲን ሱተር የህይወት ታሪክና አገልግሎት በፈሊጥ ሞላንክትን 1549

ያ እጅግ የተከበረው ሰው፤ ማርቲን ሱተር፤ በእኛ ዘንድ በነበረበት ጊዜ፤ የገዛ ህይወቱን ታሪክ እራሱ ሊተርከው ተስፋን ሰጥቶን ነበር። በግጭቶች በተሞሉ ሁኔታዎች ውስጥ ያለፈበትን ታሪኩን ያለጥርጥር ጽፎ ያጠናቅቀው ነበር። ይሁንና ከወዲሁ ከዚህ ሥጋ ከሆነ ማደሪያው፤ ከእግዚአብሔር ጋርና በመንግስተ ሰማይ ካሉ የእግዚአብሔር ልጆች ጋር ህብረት ያደርግ ዘንድ ተጠራ።

በእርሱ የግል ህይወት ዙሪያ ጥልቀት ያለውን አትኩሮት መስጠት፤ ወደፊት ለሚመጣው ጊዜ ምሣሌነት የተሞላበትን ህይወት ለታሪክ በግልጽ ማስቀረት ትርፍ ያለው ነገር ነው።

ክፍል ስንድ

በጋብቻ ውስጥ ያለው ፍቅር፣ ስህተት የከበረ በላብ መሆኑን መረዳት

ምስራቅ ስንድ

ጋብቻ ስንድከበረ ሰንቃ ነው.....8

ምስራቅ ሁለት

ጋብቻ ከቡር ነው.....22

ምስራቅ ሦስት

ሰምንድን ነው የምናገኘው?.....37

ምስራቅ ስራት

ሁሉም ሰው በገነት ውስጥ ጋብቻውን ሲፈጽም ይገባል.....54

ምስራቅ ስምስት

ደስተኛ ጋብቻ በደንገት የሚገኝ ስደድስም.....69

ምስራቅ ስድስት

የታወቁበትን ስራት መፍታት.....86

ምስራቅ ሰባት

ሰባዊታችንን ምስጋና ይገባል!.....101

ምስራቅ ስምንት

ገደኝነት፤ ከገንኝነት ሁሉ የላቀ123

ክፍል ሁለት

ፍቅርና የዕብን ሚስጥር መረዳት

ምስራቅ ስንድ

ፍቅር የምንሰው ይህንን ነው.....133

ምስራቅ ሁለት

ስንድከበረ ይወድሃል.....148

ምስራቅ ሦስት

ስንድከበረና መውደድ163

ምስራቅ ስራት

ራሱን መውደድ177

ምስራቅ ስምስት

ባሰንደሩን መውደድ.....193

ክፍል ሦስት

ሰላምተ ዘመን ሁሉ ፍቅርን መገንዘብ

ምስራቅ ስንድ

ጋብቻ፤ የተወሰነ የተገባር ሚና የሰጠው ገንኝነት208

ምስራቅ ሁለት

በመገዛት ላይ የተነሳ ጥያቄ224

ምስራቅ ሶስት

የገንኝነትን ጥበብ መካን.....237

ምስራቅ ስራት

ጥቃቀን ነገሮችን ስትርሱ.....248

ምስራቅ ስምስት

ከስንድከበረ መንገዱ ሰባዊታችንን የተሰጠ መሆኑን264

ምስራቅ ስድስት

በጋብቻ ውስጥ የደታዊ ገንኝነት ህብረት281

ምስራቅ ሰባት

የቤተሰብ ምጣኔ300

ምስራቅ ስምንት

በስጋ፣ ውስጥ መኖር.....317

ክፍል ስንድ

ምዕራፍ ስንድ

ጋብቻ ስንደክበረ ሰነቁ ነው

በዚህ ዘመን ብዙ ሰዎች ስለ ጋብቻ ጉዳይ ግራ ይጋባሉ። በብዙዎች አመለካከት ጋብቻ አስፈላጊነት የሌለው፣ ጊዜው ያለፈበት የታሪክ ቅርስና ዘመኑ ከሚጠይቀው ጥበብና የህይወት እንቅስቃሴ ጋር አብሮ የማይዘልቅ ተቋም ነው። በተለይም እጅግ ነፃነት በነገለበትና ነገሮችን አብጠርጥሮ መረዳት በተቻለበት በዛሬው ባህል ውስጥ፤ እውን ጋብቻ ጠቃሚ ሃሳብ ነውን? ሲሉ ይጠይቃሉ። በዘመነው ማህበረሰብ ውስጥ እንደ ክብር፣ መተማመን፣ ታማኝነት፣ ሃላፊነትን መወጣት የመሳሰሉት ጽንሰ ሀሳቦች ጋላቀርና ሊተገበሩ የማይችሉ ተደርገው ይወሰዳሉ። በጣም በሚገርም ፍጥነት ሰዎች ጫማቸውን እንደሚቀያይሩ ያህል ባልጀርታቸውን ይቀያይራሉ።

በየአንዳንዱ አቅጣጫ በሚገዳደረን፤ ከአለማዊ አመለካከትና ፍልስፍና በሚመነጭ በዚህ በጋብቻ ላይ በሚፈጠር ግራ የተጋባ አመለካከት ግን ልንደነቅ አይገባም። በየአንዳንዱ ቀን የምናነባቸውና የምንመለከታቸው መጽሐፍት፣ መጽሔቶች፣ ሲኒማዎች፣ አፔራዎች፣ አስቂኝ ተውኔቶችና ድራማዎች ውስጥ የምናያቸው ልብ የሚሰብሩ ጉዳዮችን ነው። በባሉቻቸው ላይ የሚማግጡ ሴቶችና ሚስቶቻቸውን የሚያታልሉ ባሉችን ምስልና ገጸ ባህሪ ይዘው ያለማቋረጥ ይወጣሉ። ያላገቡ ወንዶችና ሴቶች ሰው ባርኔጣውን ከራሱ ላይ አንስቶ በሚመልስበት ፍጥነት ወደ አልጋ ላይ ዘለው ይወጣሉ። በወጡበት ፍጥነት ወርደው ቀጣዩን ተጓዳኝ ቸውን ለመፈለግ ደግሞ ይሮጣሉ።

በዚህ ዘመን ሰዎች ልብሶቻቸውን በሚገዙበት መንገድ ግንኙነቶችንም እንዲሁ ይገዛሉ። ልክ ያልሆኗቸውን ልብሶቻቸውን ትተው ሌሎችን ለመሞከር እልፍ እንደሚሉ ሁሉ፤ በግንኙነቶቻቸው ላይ የሚወስዱት አቋም እንዲሁ ነው። የተመቻ ልብስ ሲያገኙ አንስተው ቀለሙ አስኪለቅና ፋሽን አስኪያልፍ ድረስ ይለብሱታል። ከዚያ ለጋላ ግን በጓዳቸው ባለ ቁምሣጥን ውስጥ አስከፍሞሜው እንጠልጥለውት ምትኩን ለመፈለግ ይከንፋሉ።

የምንኖረው እውነተኛና ዘላቂነት ያለውን ነገር በማይፈልግ፤ ተጠቅሞ መወርወር፤ እኝኮ መትፋት በሚፈልግ ማህበረሰብ ውስጥ ነው። የኛ አለም መረጃዎች ፈጥነው የሚለዋወጡበት ነገሮች ሁሉ አጭር እድሜ ያላቸውና ሆን ተብለው ማብቂያቸው እንዲያጥር የሚደረጉበት አለም ነች። ፍጹም የሆነ ምንም ነገር የለም። እውነትም የምትቆመው እንደተመልካቹ እይታ ነው። ስነምግባርም እንደሰዎች አመለካከት በቅጽበት ተለዋዋጭ ነው። እንግዲህ እንዲህ ባለ ሁኔታ ውስጥ ሰዎች፤ “እና ምንም ነገር በዘላቂነት አይቀጥልም? ልታመንበት የምችል ምንም ነገር ከቶ አይኖርም?” ብለው ቢጠይቁ ይህ አስደናቂ ነገር አይደለም።

የምንኖርበት ዓለም ታማሚ ለመሆኑ ምልክት ከሚሆኑት ነገሮች አንዱ፤ ለብአዊ የሆነ ግንኙነታችንን የምናያይዘው ህያውነት ከሌላቸውና ተጠቅመን ከምንጥላቸው ከዕለት ዕለት መገልገያዎቻችን ጋር ካለን ግንኙነት አንጻር ነው። ምንም እንኳን ከየአቅጣጫው በሚለነዘር የቀረበ ጥቃት ውስጥ ቢሆንም፤ ጋብቻ ዛሬም በሰዎች መካከል ከሚደረጉ ግንኙነቶች ሁሉ የጠለቀውና እጅጉን የሚቀራረቡበት ነው። ጋብቻ በዚህ በሰለጠነው ዓለም ውስጥ ስኬታማ መሆን ይችላልን? በየወቅቱ በፍጥነት በሚለዋወጥ ዓለም ውስጥ ትርጉም የሚሰጥ ይሆናል? አሁንም ጋብቻ መልካም አሳብ ነውን?

ጋብቻ የስግዚአብሔር ሃሳብ ነው

ከላይ ለጠየቅነው ጥያቄ መልሱ አወንታዊ ነው። ጋብቻ የእግዚአብሔር ሃሳብ በመሆኑ በርግጥ አሁንም መልካም አሳብ ነው። ያቀደውና የመሠረተውም እግዚአብሔር በመሆኑ፤ መመዘኛዎቹን ዝቅ ከሚያደርጉ በየጊዜው ከሚመነጩ አስተሳሰቦችና ትምህርቶች ይጠብቀዋል። ከጅማሬውም ጋብቻ የለው አስተሳሰብ ውጤት አይደለም። የለው ልጅ በታሪክ ሂደቱ አንድ ወቅት ላይ ቆም ብሎ አስፈላጊነቱንም ተመልክቶ በወንዶችና በሴቶች መካከል ላለው ግንኙነትና ሃላፊነቶች መልካም ይሆናል ብሎ አልሞ አልመሠረተውም። ወይም ደግሞ ልጆችን ስለመውለድና ለለወላጅነት ጉዳዩ አልተጨነቀም። የጋብቻ ጅማሬ መለኮታዊ ነው።

ጋብቻ የእግዚአብሔር ሃሳብ በመሆኑ በርግጥ ለሁንም መሰባሰብ ሃሳብ ነው

ገና በለው ልጅ ማህበረሰብ የመጀመሪያ ምዕራፍ እግዚአብሔር ራሱ ጋብቻን መሠረተ አፀደቀውም። የዘፍጥረትን መጽሐፍ ሁለተኛ ምዕራፍ፤ እግዚአብሔር እንዴት አድርጎ አስቀድሞ ከፈጠረው ሰው ጎን ላይ የጎድን አጥንትን ወስዶ ለለው “መልካም ረዳት” ትሆነው ዘንድ ሴትን ከዚህ አጥንት እንደሠራት የተርክልናል (ዘፍ 2፥20)። ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ወንድንና ሴትን በእንድነት አቅርቦ ግንኙነታቸው የባልና የሚለት መሆኑን አረጋግጧቸው። በዚህም ጋብቻን እንደተቋም አፀናላቸው።

ከመነሻውም፤ እግዚአብሔር ሁለት የተለያዩ ሰዎችን ወንድንና ሴትን ዘላቂነት ባለው የጋብቻ ግንኙነት “አንድ ሥጋ” ይሆኑ ዘንድ አስተሳሰቦቻቸዋል። አዳም ከእንቅልፉ ነቅቶ ዐይኑን ሲገልጽና በሄዋን ላይ ሲያሳርፍ በአግራሞት “ይህች አጥንት ከአጥንቴ ናት ይህችም ሥጋ ከሰጋዬ ናት፤ ከሰው ተገኝታለችና ሴት ተብላ ትጠራ አለ” (ዘፍ 2፥23) እግዚአብሔር ስለጋብቻ ያለው አቅድም በቀጣዩ ጥቅስ ላይ የተመሠረተ ነበር። “ስለዚህም ምክንያት ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር ይጣበቃል፤ አንድም ሥጋ ይሆናሉ” (ዘፍ 2፥24)።

“አንድ ሥጋ” ማለት ሁለት ሰዎችን በሙጫ ከማጣበቅ የዘለለ ትርጉም ያለው ነው። ይልቁንም የየራሳቸው ማንነት መግለጫ ያላቸውን ሁለት ነገሮች ወደ አሃዳዊ ውህደት ማምጣት ማለት ነው። ሁለት ጣውላዎችን በሙጫ ባጣብቃቸው በርግጥ ተጣብቀዋል፤ ነገር ግን አሃዳዊ ውህደት የላቸውም። ሁለት የተለያዩ ጣውላዎች ሆነው በጥምረቱ ውስጥ ይቀጥላሉ፤ ይሁንና በቂ የሆነ ሙቀት ወይም ግፊት ጥምረታቸውን ሊለያየው ይችላል። በኬሚስትሪው ዓለም የተለያዩ ቁስ አካሎችን እርስ በእርስ አያይዞ በተወሰነ ሁኔታ ውስጥ የሚያቆያቸው ሰንሰለት ኬሚካል ቦንድ ይባላል። ይህ ሰንሰለት የሚበጠስ ከሆነ ቁስአካሎቹ ተለያይተው በየራሳቸው አቅጣጫ ይቀጥላሉ።

የአሃዳዊ ውህደት ግን እንዲህ አይደለም። ሁለት ቀስአካሎች በአሃዳዊ ውህደት ከተጣመሩ ፈጽሞ ለመለያየት አይቻልም። በሆነ ሃይል አስገዳጅነት ሊወድሙ ይችሉ ይሆናል፤ ሊለያዩ ግን አይችሉም። በእግዚአብሔር የጋብቻ አቅድ “አንድ ሥጋ” የሆኑ ወንድና ሴት፤ በሆነ አስገዳጅ ሁኔታ ታላቅ መከራ ውስጥ ካልገቡ ወይም ካልሞቱ በቀር ሊለያዩ አይችሉም። በመንፈሣዊው እሣቤ

ውስጥ እጅን ወይም እግርን ከአካላቸው ላይ የመገንጠል ያህል ነው የሚቆጠረው።

እግዚአብሔር ወንድና ሴት “አንድ ሥጋ” ይሆናሉ ብሎ ጋብቻን ሲያጸና፤ ሃሣቡ ግልጽ በሆነ መንገድ ይህ ተቋም እስከ ህይወት ፍጻሜ የሚዘልቅና ቋሚነት ያለው እንዲሆን ነው። ታላቁ የአይሁድ መምህር ኢየሱስ፤ ከአንድ ፈሪሃዊ ጋር ፍችን በሚመለከት ባደረገው ውይይት ይህንኑ ሀሣብ በጠራ መንገድ ግልጽ አድርጎታል። ፈሪሃዊው “ሙሴ በሀገር ፍችን የፈቀደ በመሆኑ አንድ ሰው ሚስቱን ቢፈታ ህጋዊ መሠረት አለውን?” ሲል ጠይቆት ነበር። “ስለልባችሁ ጥንካሬ ይህችን ትእዛዝ ባፈላችሁ። ከፍጥረት መጀመሪያ ግን እግዚአብሔር ወንድና ሴት አደረጋቸው። ስለዚህ ሰው እናቱንና አባቱን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር ይተባበራል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ። ስለዚህ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ ወደፊት ሁለት አይደሉም። እግዚአብሔር ያጣመረውን እንግዲህ ሰው አይለየው” (ማር 10፥9-14)።

“እግዚአብሔር ያጣመረውን እንግዲህ ሰው አይለየው”። ጋብቻን የመሠረቱት የሰው ልጆች ቢሆኑ ኖሮ በተፈቀደላቸውና ሊያስወግዱት መብት በኖራቸው ነበር። ይሁንና ጋብቻን የመሠረተው እግዚአብሔር በመሆኑ ደረጃውን መወሰን፤ ሀገን መደንገግ፤ አቅጣጫውንም ማመላከት የእርሱ ስልጣን ብቻ ነው። እንዲህ ባይሆንም መጽሀፍት፤ ጋብቻ እግዚአብሔር ያቀደው ተቋምና ወንድና ሴት አንድ ሥጋ ሆነው በህይወት ዘመናቸው ሁሉ እንዲጣመሩ ማድረጉን በግልጽ ባላሰፈሩም ነበር። ይህ ተቋም የሰው ዘር በምድር ላይ እስከቀጠለ ድረስ ይቀጥላል። ሊመጣ ባለው አለም ብቻ ጋብቻ አላሰፈላጊ ይሆናል።

ጋብቻ መሠረታዊ ተቋም ነው

ሌላው ጠቃሚ አውነት ደግሞ፤ እግዚአብሔር ጋብቻን የመሠረተው በለብአዊው ማህበረሰብ ውስጥ የመጀመሪያውና እጅግ ወላኝ ተቋም አድርጎ ነው። ቤተሰብ የማንኛውም ጤነኛ ማህበረሰብ መሠረት እንደሆነ ሁሉ፤ ጋብቻ የዚህ ቤተሰብ መሠረት ነው። ጋብቻ ከሌሎች ተቋማት ሁሉ በፊት የተመሠረተ ተቋም ነው። ሀገሮችና መንግስታት ላይመሠረቱ፤ ቤተክርስቲያናት፤ ት/ቤቶችና የንግድ መዋቅሮች ላይቋቋሙ፤ ቤተሰብ ግን ተመሰርቷል። ከቤተሰብም ቀድሞ ጋብቻ ተመስርቷል።

ቤተሰብ የማንኛውም ጤነኛ ማህበረሰብ መሠረት እንደ ሆነ ሁሉ፤ ጋብቻ የዚህ ቤተሰብ መሠረት ነው።

እግዚአብሔር ማህበረሰብን በዚህ ተቋም ላይ መመስረት በመፈለጉ ምክንያት፤ ጋብቻ መሠረት ሊሆን ግድ ሆኗል። እግዚአብሔር አዳምና ሄዋንን በኤደን ገነት ወደ አንድነት ሲያመጣ፤ እያደገ በሚሄድ ቀጣይ ግንኙነታቸው ውስጥ ጋብቻን መሠረታዊ ጉዳይ አድርጎ ነው። በዚህ አውድ ውስጥ ነበር አንዳቸው ለአንዳቸው የሚኖራቸውን ሃላፊነትና ተግባራዊ ግዴታቸውን መማር የጀመሩት።

አንድ ሰብአዊ ማህበረሰብ ህልውናውን ጠብቆ የመቆየቱ ወይም ያለመቆየቱ ጉዳይ በጋብቻ ላይ ያረፈ ነው። ለዚህ ነው ዛሬ በአንዳንዶች አመለካከት ለጋብቻ የሚሰጠው ዝቅተኛ ግምት እደገኛ የሚሆነው። ባህላዊ እሴቶችና መሠረታዊ የሆኑ ተቋሞች በየወቅቱ ጥቃት ሲደርስባቸው ጋብቻም እየተጠቃ መሆኑ አጠያያቂ ነውን? እጅግ ብዙዎች በጋብቻ ጉዳይ ላይ ግራ በተጋቡበት ሁኔታ ማህበረሰቡ ራሱ ቅጥ-አልባ እየሆነ መምጣቱ የሚያስደንቅ ነውን? አስማቀፋዊ በሆነ መንገድ በጋብቻ ላይ የሚሰነዘረው ጥቃት በእርግጥ በማህበረሰቡ ላይ የሚሰነዘር ጥቃት ነው። አልፍ ሲልም የጋብቻና የማህበረሰብ ፈጣሪና ፈብራኪ በሆነው በእግዚአብሔር ላይ የሚሰነዘር ጥቃት ነው። አጥቂው አንድ ነገር ያውቃል፤ ጋብቻን ማጥፋት ከቻለ ቤተሰብን በቀላሉ ያጠፋል። ቤተሰብን ካጠፋ ደግሞ ማህበረሰብን ያጠፋል። ማህበረሰብን ካጠፋም ህያው የሆነውን ፍጥረት ሁሉ ያጠፋል።

በተጨማሪም፤ ጋብቻ የአማኞች ማህበርና የእግዚአብሔር ምርጥ ማህበረሰብ ሰብስብ የሆነችው የቤተክርስቲያን መሠረት ነው። አዲስ ኪዳን በኢየሱስ ክርስቶስና በቤተክርስቲያን መካከል ያለውን ግንኙነት ሲያብራራ፤ በመሽራውና በመሽሪት ይመስለዋል። ተምሳሌቱ በባልና በሚስት መካከል ሊኖር ስለሚገባው ጥምረት የሚያመለክት ወሳኝ አንድምታ ያለው ነው። ለምሳሌ ያህል ሰኢፌሶን ቤ/ክ በፃፈው መልዕክቱ የመጀመሪያው ክፍለ ዘመን ይሁዳዊ ሃዋርያ ጳውሎስ የሚከተለውን አስፈሯል፤ ለእያንዳንዳችሁ በክርስቶስ ፍርሃት የተገዛችሁ ሁኑ። ሚስቶች ሆይ ሰጌታ እንደምትገዙ ለባሎቻችሁ ተገዙ። ክርስቶስ ደግሞ የቤተክርስቲያን ራስ እንደሆነ እርሱም አካሉን የሚያንጽ እንደሆነ፤ ባል የሚስት ራስ ነውና . . . ባሎች ሆይ ክርስቶስ ዳግም

ቤተክርስቲያንን እንደወደዳት ሚስቶቻችሁን ውደዱ . . . ስለዚህ ሰው እናቱንና አባቱን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር ይተባበራል ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ ይህ ሚስጥር ታላቅ ነው። እኔ ግን ይህንን ስለ ክርስቶስና ስለ ቤተክርስቲያን እላለሁ” (ኤፌ 5፥21-23፤ 25፤ 31-32)።

በኢየሱስ ክርስቶስና በእርሱ ቤተክርስቲያን መካከል ያለው ግንኙነት በባልና በሚስት መካከል ሊኖር ስለሚገባው ግንኙነት እንደ ሞዴል የሚያገለግል ነው። በመካባበር፤ በእኩልነትና አንዱ ለሌላው መስዋእትነት በሚከፍልበት ፍቅር ላይ የተመሠረተ ነው።

መጽሀፍ ቅዱስ ከዘፍጥረት እስከ ራዕይ ባሉት ክፍሎች ውስጥ እጅግ ንዑስና የማህበረሰቡ መሠረታዊ ክፍል ለሆነው ቤተሰብ ብዙ ጊዜ “ቤት” የሚለውን ቃል ይጠቀማል። ይህ ማለት ደግሞ ቤተሰብ ነው። ቤት የማህበረሰብ መሠረት ነው፤ የሁልጊዜም ጤነኛ ለሆነ ቤት መሠረት ነው። በመሆኑም የማህበረሰቡ ጤነኛ ቤት የማህበረሰቡን ጤንነት የሚወስን ነው።

ጤነኛ ቤት ለጤነኛ ቤተክርስቲያንና ለጤነኛ ማህበረሰብ ቁስፎ ጉዳይ ነው

በጋብቻ ላይ ያልጠራው አመለካከት

በቤተክርስቲያንም እንዲሁ ነው። የቤተክርስቲያን ጤንነት የሚወስነው በአባሎቿ “ቤት” ጤንነት ነው ይልቁንም በአመራር ላይ ባሉ አባሎቿ “ቤት” ጤንነት። መልካም የሆነ የቤተሰብ አመራር ለቤተክርስቲያን መሪዎች ዋነኛ ጉዳይ ነው። ጳውሎስ ሰጢሞቲዎስ በጻፈው መልዕክት ይህንን ግልጽ አድርጎታል። “ማንም ኢጲስ ቆጶስነትን ቢፈልግ መልካምን ሥራ ይመኛል፤ የሚለው ቃል የታመነ ነው” (1ኛጢሞ 3፥1)። ሌሎች ጉዳዮችን ጨምሮ “ልጆቹን በጭምትነት ሁሉ እየገዛ የራሱን ቤት በመልካም የሚያስተዳድር፤ ሰው ግን የራሱን ቤት እንደሚያስተዳድር ባያውቅ የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን እንዴት ይጠብቃታል” (1ጢሞ 3፥4-5)።

ጤነኛ “ቤት” ለጤነኛ ቤተክርስቲያንና ለጤነኛ ማህበረሰብ ቁልፍ ጉዳይ ነው። የጤነኛ ቤት መመዘኛው የጋብቻ ጤንነት ነው። ጋብቻ መሠረታዊ የሆነ ተቋም ነው።

መዋለድ የጋብቻ ቀዳሚ ስላማ ስደደለም

በቤተክርስቲያንም ውስጥ ሆነ በውጭ ባለት በብዙዎች መካከል የተሣሣተ አመለካከት አለ። ይሄውም የጋብቻ ቀዳሚው አላማ በምድር ላይ ህይወት እንዲቀጥል መባዛት እንደሆነ ይቆጥራሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ይህንን አይነግረንም። ምንም እንኳን በዘፍጥረት 1፡28 እግዚአብሔር እንዲበዙና እንዲባዙ ምድርንም እንዲሞሏት ትእዛዝ ቢያስተላልፍም፤ ጋብቻ የመዋለድ ሂደት የሚከናወንበት ተቋም እንዲሆን ቢፈቅድም፤ መዋለድ የጋብቻ ዋንኛ አላማ አይደለም።

የእግዚአብሔር ትእዛዝ ፍጥረትንና የፍጥረትን ሥርዓት የሚገዛ ነበር። “እግዚአብሔር ባረካቸው፤ እንዲህም አላቸው፤ ብዙ ተባዙ ምድርንም መሰሉዋት ግዙዋትም። የባህር አሣዎችንና የሰማይን ወፎች በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ ግዟቸው” (ዘፍ 1፡28)። እግዚአብሔር ሰውን ፈጠረ - ወንድና ሴት አደረጋቸው - ከሌሎች መስሎቻቸው ጋር በሚያደርጉት ግንኙነት እንዲዋለዱና እንዲባዙ እግዚአብሔር ይጠብቅባቸው ነበር። በፈጠራቸው ፍጥረቶች ሁሉ ላይም ከእርሱ በታች ገዢዎች እንዲሆኑ ሾሟቸዋል። በመጀመሪያው ጋብቻ የባልንጀሮች ኪዳን ያለው ነበር። ወንድና ሴት ማለትም ባልና ሚስት በዚህ የግንኙነት መዋቅር ውስጥ አንድ ሥጋ ሆነው በጋራ እግዚአብሔር የለባቸውን ግዛት እንዲያስተዳድሩ የለባቸው ተቋም ነበር። መዋለድ የጋብቻ ውጤት እንጂ ዋንኛው ትኩረት አልነበረም። በሰለጠነው ማህበረሰብ ውስጥ በግልጽ እንደሚታየው ጋብቻ ለመዋለድ ወሳኝ ነገር አይደለም። ያላገቡ ወንዶችና ሴቶች ለመውለድ ችግር የለባቸውም። በብዙ የዓለም ክፍሎች ከአገቡ ሴቶች ከተወለዱት ልጆች ይልቅ ከጋብቻ ውጭ የተወለዱት ልጆች ቁጥር ብልጫ አለው። በዚህ ምክንያት ነው ብዙ ሣይንቲስቶችና የማህበረሰብ ጠበብቶች፤ ሁኔታው በዚህ የሚቀጥል ከሆነ በተከታዮቹ እንደ ወይም ሁለት ትውልዶች ውስጥ የዓለም ህዝብ ብዛት ምድር ልትመግበው ከምትችለው አቅም በላይ ይሆናል፤ በማለት ስጋታቸውን የሚገልጹት።

ጋብቻ ልጆችን ለማፍራት ዋንኛው መንገድ እንደሆነ ከሚገመተው የተለመደ አመለካከት በተቃራኒው፤ ጋብቻ አሳስፈለገ የሆነ መዋለዶችን ለመቆጣጠር ወሳኝ መዋቅር ነው። ለዚህ ደግሞ ቢያንስ ሁለት ምክንያቶችን መስጠት ይቻላል። እጅግ በብዙ

ስፍራዎች ዛሬም ድረስ ከጋብቻ ውጭ ልጆችን መውለድ እንደነውር የሚቆጠር ነው። ብዙ ሰዎች አሁንም ቢሆን ለጋብቻ የሚለጡት የክበረ ግምት ትልቅ በመሆኑ፤ ይህ ለጋብቻ የተሰጠ ክብር ከጋብቻ ውጭ ሊከለቱ የሚችሉ ብዙ መዋለዶችን ቁጥር ቀንሷል። የጋብቻ ተቋም ባይኖር አሁን ከተራበት ይልቅ ሰዎች እንደ እጽዋት ወይም እንደ እንስሳት በብዙ ቁጥር ይዋለዱ ነበር። በሁለተኛ ደረጃ ሀላፊነታቸውን በትክክል የተረዱ ጥንዶች በእግባቡ ሊንከባከቧቸውና ሊያፈቅሯቸው ከሚችሉት በላይ ልጆችን ላለመውለድ ከፍተኛ ጥንቃቄ ያደርጋሉ። በዚህ ጉዳይ ላይ ጳውሎስ ጠንክር ያለ አስተያየት ይሰነዝራል። “የእርሱ ስለሆኑት ይልቁንም ለቤተሰቦቹ የማያስብ ማንም ቢሆን ሃይማኖትን የካደ ከማያምን ሰው ይልቅ የሚከፋ ነው” (1ጢሞ 5፡8)።

የቤተሰብን ምጣኔ ተግባራዊ እንዳለማድረግ ያለ ንጢያትና ከመጽሐፍ ቅዱስ ሀሣብ የመውጣት የከፋ ጉዳይ የለም። (እዚህ ላይ ውርጃ እንደቤተሰብ ምጣኔ የሚተገበር ወይም ጤነኛ የሆነ አመለካከት እንዳልሆነ ለመግለጽ እውዳለሁ። ውርጃ ህይወትን የመቅጨትና በጽንሰ ውስጥ ያለውን እምቅ ከህሎት የማውደም ተግባር ነው። የአንድ ግብ የህይወት ፍጻሜ ማስከተልና በመለከት እቅድ ውስጥ ጣልቃ የመግባት ስህተት ነው። ውርጃ በተገለጸው የእግዚአብሔር ፈቃድ ላይ ማመጽ ነው። በተቃራኒው እውነተኛ የሆነ የቤተሰብ ምጣኔ የበሰለና ሃላፊነት የሚለማው መጋቢ ተግባር ነው።

የግብረሰጋ ግንኙነት የጋብቻ ዋንኛ ዓላማ ስደደለም

ሌላው የተለመደ የተሣሣተ አመለካከት፤ የጋብቻ ዓላማ የግብረሰጋ ግንኙነትን ህጋዊ ለማድረግ ታስቦ እንደተቋቋመ ተቋም አድርጎ መቁጠር ነው። ጋብቻ ከግብረ ስጋ ግንኙነት ጋር የሚዛመድ ነገር አይደለም፤ ምክንያቱም የጋብቻ ዋንኛ ዓላማ ስጋዊ ግንኙነት ባለመሆኑ ነው። የግብረ ስጋ ግንኙነት በፍጹም የጋብቻ ግንኙነት አይነት አይደለም፤ ሊሆንም ከቶ አይችልም። ጋብቻ የደም ቃል ኪዳን፤ መሃከላዊ ሃላፊነትንና ፍቅርን መሠረት ያደረገ የስጋዊ ግንኙነት ህብረት ነው (1ቆሮ 7፡3-5 ይመልከቱ)። ይሁንና እነኚህ ሦስቱ ሁሉም በሁሉ አንድ አይደሉም። ከሁሉም በፊት ጋብቻ ሃላፊነትን መወጣት ግድ ይላል። ይህን ሃላፊነት ከመወጣት አንፃር የግብረሰጋ ግንኙነት ያለው ሚና ጉልህ አይደለም። ስጋዊ ግንኙነት መቶ በመቶውን ለስነልቦናዊና ባዮኬሚካላዊ (ተፈጥሯዊ) ፍላጎት

የሚሰጥ ተፈጥሯዊ ምላሽ ነው። ይህ ግንኙነት በጋብቻ ውስጥ ያለን አንድ አንድ የሃላፊነት ግዳጅ ብቻ መወጣት ነው። ይሁን እንጂ በራሱ የተወሰነ ግዳጅ አይደለም። በራሱም ጋብቻን ሊፈጥር ወይም ሊያፈርስ አይችልም። ጋብቻ ከግብረ ስጋ ግንኙነት ይልቅ የሰፋና የጠለቀ በመጠኑም የላቀ ነው። ምናልባትም በጋብቻ ውስጥ የግብረስጋ ግንኙነት ድርሻ ከመቶ አንድ እጅ ብቻ ነው። ቀሪውን የያዘው ተለምዶዋል የዕለት ተዕለት ህይወት ነው። ለግብረስጋ ግንኙነት ተብሎ ጋብቻ የሚመሠረት ከሆነ ቀሪው ዘጠና ዘጠኝ እጅ ተግባር እንደምን ሊተገበር ይችላል?

ለብዙ ዓመታት ዝሙት ጋብቻን እንደሚያፈርስ ሊታሰብ ኖሯል። ይህ ግን ፈጽሞ እውነት አይደለም። ዝሙት ጋብቻን ሊመሠርተው ካልቻለ እንዴት ሊያፈርስው ይችላል? ዝሙት ጎጢያት ነው፤ መጽሀፍ ቅዱስ እንደሚናገረው ለአማኝ ጋብቻን ለማፍረስ ህጋዊ ፈቃድ የሚሰጥ ነው። ይሁን እንጂ ፈጣን እርምጃ አይደለም። ለእንደዚህ ያለው ሁኔታ ፍች ዋና ነገር አይደለም። ዝሙት ጋብቻን ሊያፈርስ አይችልም። ጋብቻን ማፍረስ ምርጫ ነው።

እዚህ ላይ የግብረ ስጋ ግንኙነትና የጋብቻ ግንኙነት አንድ እንዳልሆኑ መገንዘብ፤ ጋብቻ ምን እንደሆነ በአግባቡ ለመረዳት እጅግ መሠረታዊ ጉዳይ ነው። በጨማሪም ጋብቻና ፍች ምን እንደሆኑ ለመገንዘብ መሠረታዊ መነሻ ይሆናል። ጋብቻ እጅግ የገዘፈና የተለየ ይሁን እንጂ የግብረስጋ ግንኙነትን የሚያካትት ነው። ይህ ሲባል ግን የግብረ ስጋ ግንኙነት አለመኖር ጋብቻ እንዳይኖር ያደርጋል ማለት አይደለም። መኖሩም ብቻውን ግንኙነቱን ወደ ጋብቻ አይለውጠውም። ጋብቻና ግብረስጋ የተያያዙ ነገሮች ናቸው፤ ይሁንና አንድ አይደለም።

በጋብቻ ውስጥ ያለ የክብረ ልንቁ

ታዲያ እንዴት ነው ጋብቻን የምንገልጸው? የጋብቻ ቀደምት አላማ መዋለድ ወይም የግብረስጋ ግንኙነት ካልሆነ ምን ሊሆን ይችላል? እንደምንጊዜውም መልሱን መጽሐፍ ቅዱስ ይሰጠናል። “መጋባት” ወይም “ጋብቻ” ለሚለው ቃል አቻ የግሪክ መነሻ ቃል “ጋም” የሚል ሊሆን ይህም በእንግሊዘኛው ቋንቋ “ጂም” ለሚለው ቃል ወደረፍው ነው። መነሻ ቃሉ በቁሙ ሲታይ የተለያዩ ቁሶችን አሃዳዊ ውህደት የሚያሳይ ሊሆን ይልቁንም የክብረ እንቁ በምድር

ጥልቅ ማህፀን ውስጥ በዚህ ውህደት እንዴት እንደሚፈጠር የሚያመለክት ነው።

የክብሩ ድንጋጾች ማለትም እንደ አልማዝ፣ ዕንቁ፣ ሰንጥርና መረገድ የሚፈጠሩት ተራ ከሆኑ አለቶች በምድር ጥልቅ ውስጥ ከፍተኛ ሙቀትና ግፊት ባለበት በረዥም ጊዜ ቆይታ ነው። ሙቀት፣ ግፊትና ጊዜ ተቀናጅተው ተራ የሆኑትን አለቶች ወደ ከበረ ድንጋይነት ይቀይሯቸዋል። ለምሳሌ የድንጋይ ከሰልን እንወሰድ፤ ይህ ከሰል የሚፈጠረው በከፊል መበሰበስ ከጀመረ ግንድ ወይም ሌላ እጽዋት፤ አየር በሚያገኝበት ሁኔታ ውስጥ በተወሰነ ሙቀትና ግፊት ከእርጥበት ጋር ሲዋሃድ ነው። ይህ ሂደት በአንድ ጀገበ የሚጠናቀቅ ሃይሆን ምዕተ ዓመታትን ይጠይቃል።

በመሠረቱ የድንጋይ ከሰል ካርቦን ከተባለ ቁስ የተፈጠረ ቢሆንም፤ በኬሚካላዊ ምርመራ የተሠራባቸውን ሌሎች ቁሶች ምንነት ማወቅ ይቻላል። ለረዥም ዘመን ምናልባትም በሽህ ለሚቆጠሩ በርካታ አመታት በማያቋርጥ ሙቀት ግፊት ውስጥ የቆየ የድንጋይ ከሰል ወደ አልማዝነት ይቀየራል። አልማዝ ማለት ንጹህ የድንጋይ ከሰል ማለት ነው። አልማዝ የተፈጠረባቸው የመጀመሪያዎቹ ቁሶች ፈጽሞ በአልማዝ ውስጥ አይገኙም። ግፊቱ ዳግመኛ መለያየት በማይችሉበት ሁኔታ ወደ አሃዳዊ ውህደት እምጥቷቸዋል። ሙቀቱ ደግሞ አንጻባራቂውን ብርሃን አቀጥቷቸዋል።

መጋባት ጥቂት ደቂቃዎችን፤ ትዳርን መገንባት ግን የህይወት ዘመኑን ጊዜ ይጠይቃል።

እግዚአብሔር ያቀደው ጋብቻ ልክ እንደክበረ ዕንቁ ሊሆን ዕድገቱ የሚገኘውም በጊዜ ውስጥ ነው። አልማዝ በአሥር ዓመት ጊዜ ውስጥ አይፈጠርም፤ በሽህ የሚቆጠሩ አመታትን ይጠይቃል። ለመጋባት ጥቂት ደቂቃዎች፤ ትዳርን ለመገንባት ግን የህይወት ዘመኑን ጊዜ ይጠይቃል። እግዚአብሔር ጋብቻን ለህይወት ዘመን ሁሉ እንዲሆን ያቀደበት አንዱ ምክንያት ይህ ነው። ከተለያዩ የህይወትና የኑሮ አቅጣጫ የተለያዩ ስብእና ይዘው የመጡ ጥንዶች አንድ ሥጋ ይሆኑ ዘንድ በአሃዳዊ ውህደት እንዲዋሃዱ በቂ ጊዜ ያስፈልጋቸዋል።

በሁለተኛ ደረጃ፤ መልካም ጋብቻ የሚጠነክረው በብዙ ግፊት (ነውጥ) ውስጥ ነው። በምድር ላይ ጠንካራው ቁስ አካል አልማዝ

ነው። በሚሊዬን ቶን የሚቆጠር ግፊት በብዙ መቶዎች በሚቆጠሩ ዓመታት ውስጥ የድንጋይ ከሰልን፤ ሁሉን መቋቋም ወደሚችል ጠንካራ ቁስነት ማለትም ወደ አልማዝነት ቀይሮታል። አልማዝም መቆራረጥ የሚቻለው በተወሰኑ ሁኔታዎች ውስጥ የተለዩ መሣሪያዎችን በመጠቀም ብቻ ነው። እንደዚሁ ሁሉ ውጫዊ ግፊቶችና (ነውጦች) ተግዳሮቶች መልካም ጋብቻን ያጠነክሩታል። ባልና ሚስቱን ይበልጥ እንዲቀራረቡ ያስችላቸዋል። ጠንካራ ሁኔታዎችን በተጋፈጡ ቁጥር ህብረታቸው እየጠነከረ ይሄዳል። ጋብቻ ሁለት የተለያዩ ሰዎችን ወደ አሃዳዊው ውህደት የሚያመጣ በመሆኑና የተለያዩ ውጫዊ ግፊቶች ስለሚያጠነክራቸው ምንም ሊለያያቸው አይችልም።

በእምነት ላይ የተመሠረቱ ጋብቻዎችና ዓለማዊ ጋብቻዎች ለሚከሰቱት ግፊቶች (ነውጦች) ምላሽ የሚሰጡበት ሁኔታ ይለያያል። ሁኔታዎች እየከበዱና እየጠነከሩ ሲሄዱ አለማዊያኖቹ ጥንዶች መለያየት ይጀምራሉ። እንደነዚያ በአሃዳዊ ውህደት እንዳልተጣበቁ ጣውላዎች መቀቱና ግፊቱ ባየለ ጊዜ ይለያያሉ። ይሄው መቀትና ግፊት ግን በመልካም ጋብቻ የተሣለፉትን ጥንዶች ይበልጥ ያዋህዳቸዋል። እናም ጋብቻ ፈጽመው መለያየት እስከማይችሉበት ደረጃ እስኪደርሱ ድረስ ያድጋል፤ ይጠነክራል።

የታሪክ ግጥሞች

ጋብቻ የሁለት ሰዎች ወደ አንድነት በቀላሉ መምጣት ማለት አይደለም፤ ይልቁንም ወደ ቀደመ ታሪካቸው ግጭት ጭምር እንጂ። ይህ የባህል፣ የልምድ፣ የትውስታና የልምምዶች መጣረስ ነው። ጋብቻ በተለየ ማራኪ የህይወት ዘመን ውስጥ መጥለቅ እንደማለት ነው።

ጠንካራ ጋብቻን መመስረት ጊዜን፣ ትዕግስትንና ጠንክሮ መሥራትን ይጠይቃል። እያንዳንዱ ሰው የሚያጋጥመው ትልቁ ችግር፣ ከግለሰባዊ ህይወት ወጥቶ ወደጋብቻ ሲመጣ ያለውን የሽግግር ሁኔታ የመቋቋሙ ጉዳይ ነው። እውነቱን እንነጋገርና ሰዎች በአንድ ጀንበር አይለወጡም። አንድን ሰው ስታገባ የምታገባው አንድን ግለሰብ ብቻ ሳይሆን መላውን ቤተሰቡን እናም መሉ ታሪካዊ ልምምዱን ጭምር ነው። ለዚህም ነው ብዙውን ጊዜ ይህንን አብሮህ ቤትና አልጋ ሲጋራህ ያለውን ግለሰብ ማንነት ፈጥነህ መረዳት የሚያስችግረው። ሁለታችሁም ብትሆኑ የሃያና የሠላሣ ዓመት የህይወት ልምምዳችሁን ይዛችሁ ነው ወደ ጋብቻ

የምትመጡት። ያ ደግሞ ዓለምን እንዴት እንደምትመለከቷትና ለጥያቄዎም የምትሰጡትን መልስ ያካተተ ነው። በጋብቻ ውስጥ ፈጥናችሁ የምትረዱት ነገር እያንዳንዳችሁ ነገሮችን የምትመለከቱበት መንገድ የተለያየ መሆኑን ነው። ነገሮችን በተለያየ አቅጣጫ መመልከት በጋብቻ ውስጥ ለሚከሰቱ ችግሮችና ግጭቶች ዋነኛው መንስኤ ነው። ይህንን ልዩነት ማቻቻል ጋብቻ በህይወት እንዲቆይ የሚረዳ አብይ ነገር ነው። እንዳለመታደል ሆኖ ብዙ ጋብቻዎች በዚህ ጉዳይ በግልጽ ወድቀዋል።

ሁላችንም ብንሆን የምናየውንና የምንለማውን ሁሉ በራሳችን የህይወት ልምምድ ወንፊት እናጣረዋለን። በሰው ህይወት ላይ የሚከሰቱ አስቃቂ ገጠመኞች፣ የአካልና የግብረሰጋ ጥቃት፣ እያደገ በሄደ ቤተሰብ ውስጥ ያለ የጠራ ቤተሰባዊ ህይወት የትምህርት ደረጃ፣ እምነት ወይም እምነት የለሽነት እነዚህ ሁሉ በዙሪያችን ያለውን ዓለም በምንቃኝበት ሁኔታ ላይ ተጽእኖ አላቸው። የህይወት ልምምዳችንን በመሞረድ ይረዱናል፤ ሌሎች ሰዎች ስለ እኛ የሚሉትን ወይም በእኛ ላይ የሚፈጽሙትን ነገር በምንረዳበት ሁኔታ ላይ ተጽእኖ ያሳድራሉ። ወደ ጋብቻ ስንመጣ ታጥቦንና ታጥነን አይደለም። በዝቅተኛ ደረጃም ይሁን በከፍተኛ እያንዳንዳችን የየራሳችንን ስሜታዊ፣ ስለልብናዊና መንፈሳዊ ሁኔታዎች ይዘን ነው ወደ ጋብቻ የምንመጣው። በጋብቻ የተዋሃደነው ሰው ምንም ይናገር የምንለማው በራሳችን ታሪክና የልምምድ ወንፊት እያጣራን ነው። ሌላኛውም ወገን የሚያዳምጠው በዚህ መንገድ ነው። እንግዲህ ይህንን ልዩነት መረዳትና ማቻቻል ረጅም ጊዜና ትዕግስትን የሚጠይቀው ለዚህ ነው።

ከጊዜ ጋር በዕለት ተዕለት የህይወት ግብግብ ውስጥ ባልና ሚስት እርስ በእርስ ወደመተዋወቅ ይመጣሉ። በአንድ አይነት መንገድ ማለብ፣ ተመሳሳይ ድርጊት መፈጸም፣ ከዚያም አልፎ ተመሳሳይ ስሜት ይለማቸው ይጀምራሉ። አንዳቸው የሌላኛውን ስሜት ማንበብ ይላመዳሉ፤ ብዙ ጊዜም ያለምንም መጠያየቅ አንዱ በአንዱ ውስጥ የተፈጠረውን ችግር ይገነዘባል። በዝግታም ግለሰባዊ የሆነው ባህሪያቸውና አመለካከታቸው የአንዱ በአንደኛው ውስጥ ይሰርጽና ከአዕምሯቸው ሁሉ “የአንተ” እና “የእኔ” የሚሉ ነገሮች ተወግደው “የእኛ” በሚል ቃል ይተካሉ። እዚህ ጋ ነው የከበረ ዕንቁ የሆነው ጋብቻ መጥራትና ፍንትው ብሎ ማንጸባረቅ የሚጀምረው። አሃዳዊው ውህደት አንድነትን ይፈጥራል።

በሌላ መንገድ መልካምና መንፈሳዊ የሆነ ጋብቻ የከበረውን ዕንቁ ይመስላል። በመሠረቱ የከበረ ዕንቁ ከባህር ዳርቻ አሸዋ ላይ እንደወደቀ ሼል (ቀፎ) በምንፈልገው መንገድ በቀላሉ የምንለቅመው አይደለም። የከበረውን እንቁ ለማግኘት ወደምድር ጥልቀት መቆፈር፤ አለቱን መፈልፈል ያስፈልጋል። እንደዚሁም እንደ እግዚአብሔር ሃሳብ የሆነው ጋብቻ ከመደዳው ህዝብ ጋር በተርታ እየተጓዘን፤ ሁሉም ሰው የሚፈጽመውን አየፈጸምን በጭራሽ እናገኘን ውም። ወደ እግዚአብሔር የልብ ሃሳብ በጥልቀት እየቆፈርን መመሪያዎቹ ምን እንደሆኑ ልንረዳ ያስፈልጋል። የከበረው ዕንቁ ብርቅየ እንደሆነ ሁሉ እውነተኛ የሆነ ጋብቻም በቀላሉ አይገኝም። አቋራጭ መንገድ ወይም አንድና አንድ ሁለት ብለን አንደምናሰላው የሂሳብ ስሌት ቀላል ብሎ ነገር የለም። የሚያስፈልገን አንድ ነገር አንድ ነገርም ብቻ ነው - ይመራን ዘንድ የእግዚአብሔር ቃል፤ መረዳትንና መለየትን ይሰጠን ዘንድ የእርሱ መንፈስ።

 ስንደዚሁም ስንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የሆነውን ጋብቻ ከመደዳው ህዝብ ጋር በተርታ እየተጓዘን፤ ሁሉም ሰው የሚፈጽመውን ሁሉ እየፈጸምን በጭራሽ እናገኘውም።

ትልቅ ዋጋ ያለውን የከበረ ነገር ከመሬት ወድቆ ማግኘት የተለመደ ነገር አይደለም። ተፈላጊው ነገር አዘውትሮ የሚገኘው በጥልቀት ውስጥ በመሆኑ ብዙ ልንለፋና ልንሠራለት ይገባል። መልካም ጋብቻ ድንገታዊ ነገር ሳይሆን ሠርተን በጥረት የምንፈጥረው ነው። የከበረ አልማዝ የረዥም ጊዜ ያልተቋረጠ ሂደት ውጤት እንደሆነ ሁሉ፤ ጋብቻም እንደዚያው ነው።

እናም ጋብቻ ምንድነው? ጋብቻ እግዚአብሔር ያጸናው ተቋም ነው። በአንድ ወንድና በአንዳት ሴት መካከል የሚደረግ የህይወት ዘመን ሁሉ ግንኙነት ነው። ከጊዜ አንጻር ከህይወት ግለትና ግፊት ሁለት ሰዎች በጋብቻ ቃል ኪዳን ወደ አንድነት ይመጣሉ።

የቀደመው ማንነታቸው መቼ አብቅቶ አዲሱ ማንነታቸው መቼ እንደጀመረ እንኳን ሳይታወቅ አንዳቸው በአንዳቸው ውስጥ ይከሰማሉ። ጋብቻ ሂደት ነው፤ የሁለት ልዩነት ያላቸው አላባዎች ወደ አሃደዊ ውህደት መምጣት ነው። ጋብቻ የሚንገባቸውን አንጻባራቂ የፍቅር ፈርጥ፤ ታማኝነት፤ ደግሞ አጭርና ዘላቂነት በሌላት ዓለም ውስጥ ደምቆ የሚበራን ሃላፊነት የመወጣት ግዳጅ ነው።

ጠርፀኞች

1. ጋብቻ የእግዚአብሔር ሃሳብ በመሆኑ ዛሬም መልካም ሃሳብ ነው።
2. ጋብቻ ቀደምትነት ያለው መሠረታዊ ተቋም ነው።
3. መዋለድ የጋብቻ ቀደምት አላማ አይደለም።
4. የግብረሰጋ ግንኙነት የጋብቻ ቀደምት ዓላማ አይደለም።
5. እንደ እግዚአብሔር እቅድ የሆነ ጋብቻ ሁለት የተለያዩ አላባዎች በአሃዳዊ ውህደት አንድ እንደ ሚሆኑበት ያለ የከበረ ዕንቁ ነው።
6. መልካምና መንፈሳዊ ጋብቻ በጊዜ ውስጥ ያድጋል።
7. መልካምና መንፈሳዊ ጋብቻ በግፊት (በተጽእኖ) ውስጥ ያድጋል።
8. መልካምና መንፈሳዊ ጋብቻ በአሃዳዊ ውህደት የሚፈጠር አንድነት ነው።

ምዕራፍ ሁለት

ጋብቻ ክቡር ነው

ከጥቂት ጊዜያት ቀደም ብሎ ወደ ጀርመን ባደረኩት ጉዞዬ ወደ ፍች የተቃረቡ ባልና ሚስትን የማማከር እድል አግኝቼ ነበር። ከአየር ማረፊያው የተቀበለኝ ባልየው ነበር። በመኪና የሁለት ሰዓት ተኩል ጊዜ በፈጀው መንገዳችን የልቡን ሊያጫውተኝ በቂ ጊዜ ነበር። ሚስቱንም እንዴት ይወዳት እንደነበር ልቡን ከፍቶ አጫወተኝ። አሁን ግን ነገሮች ሁሉ ትክክል ሊሆኑ እንዳልቻሉ ነገረኝ። ባልተቋረጠ ሁኔታ በትዳራቸው ላይ የተፈጠረ ጫና ፍትረያ “የትዳር ነገር ይብቃን” ወደሚሉበት ሁኔታ ገፍቷቸዋል። በአንድ አልጋ ላይ እስከማይተኙበት ሁኔታ ነገሮቹ እጅግ መረዋል። ይህ የተቸገረ ባል በእርሱና በሚስቱ መካከል ነገሮች እንደዚህ የከረሩበትን ምክንያት ሊረዳ አልቻለም። አንድ መልስ እንደሰጠውም ይጎተጉተኝ ጀመር። እኔም ጋብቻ ሁለት ሰዎች በጋራ የተሳተፉበት ተቋም በመሆኑ ለብቻው መልስ እንደማልሰጠው ነገርኩት። ሁለቱንም በአንድነት ማነጋገር ነበረብኝ።

ወደ ቤታቸው ስደርስ ጨላልም ነበር። ወደ መኝታችን ግን አልሄድንም፤ ሦስታችንም ተቀምጠን በጉዳዩ ላይ ውይይት ጀመርን። ነገራችንን በቋጠርን ጊዜ ከምሽቱ አራት ሰዓት ሆኖ ነበር። የገጠማቸውን ችግር በገሰጹልኝ ጊዜ፤ በጋብቻ ውስጥ ትልቅ ውድቀት የሆነውን ነገር ለመረዳት ቻልኩ። ይህም ሰዎች የገቡበት ይህ ተቋም እጅግ ክቡር መሆኑን ካለመገንዘባቸው የተነሣ የሚመጣ ችግር ነው።

በጋብቻ ውስጥ ስኬት ለማምጣት ወሳኝ ነገር ተጓዢዎች እርስ በእርሳቸው ስንዳቸው ስሌሳቸው በታማኝነት መመገታቸው ሣይሆን፤ ፍጹም ሲሆን የጋራ ተጠቃሚነት ለገቡበት ተቋም፤ ለጋብቻ፤ በታማኝነት መሰጠታቸው ነው።

ጋብቻ በጽኑ መሠረት ላይ የማይለወጥ ሆኖ የተዋቀረ ተቋም ነው። በዚህ ተቋም ውስጥ የሚገቡት ሁለት ሰዎች እያደጉና እየበሰሱ በሄዱ መጠን ያለማቋረጥ ይለወጣሉ። እነዚህ ለውጦች መጽናናት የሌለባቸው፤ በፍርሃት የተሞሉና በቀላሉ ግጭትን የሚጭሩ ሊሆኑ ይችላሉ። ይሁንና የከበረውና የጸናው ጋብቻ ባለትዳሮቹ ወደ አሃዳዊ ጭህደት በሚያደርጉት ጉዞ በለውጦቹ

ማዕበልና ወጀብ እንዳይኖወጡ ጠንካራ መልዕክት ይሆንላቸዋል። ጋብቻን እንደተቋምነቱ የማይለወጥ ባህሪውን አምኖ መቀበል፤ ባለትዳሮቹ በግጭት ጊዜ ትዳራቸውን እፍርሰው ሌላ አማራጭ ፍለጋ እንዳይማልሉ ብርቱ መጽናናት ይሆንላቸዋል።

በጋብቻ ውስጥ ስኬት ለማምጣት ወሳኝ ነገር ተጓዢዎቹ እርስ በእርሳቸው እንዳቸው ለሌላቸው በታማኝነት መስጠታቸው ሳይሆን፤ ፍጹም ለሆነ የጋራ ተጠቃሚነት ለገቡበት ተቋም፤ ለጋብቻ፤ በታማኝነት መስጠታቸው ነው።

ዋነኛው ነገር ማነን መውደድህ ሣይሆን ምን መውደድህ ነው

መጽሐፍ ቅዱሳችን ጋብቻን ከሌሎች ተቋማት ይልቅ የከበረና እጅግ ዋጋ ያለው ነገር አድርጎ ያቀርብናል። ዕብ 13፥4 እንዲህ ይላል፤ “መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ገጹህ ይሁን፤ ሴሰኞችንና አመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር ይፈርድባቸዋል”። በኪንግ ጀምስ የመጽሐፍ ቅዱስ ቅጅ ደግሞ ይህ ጥቅስ እንዲህ ይነበባል፤ “ጋብቻ በሁሉ ክቡር ነው”። “ክቡር” የሚለው ቃል የክሪክ ቋንቋ መነሻ ቃል “ቲሚሶስ” የሚል ሊሆን ይህም እሴት ያለው፤ ውድ፤ ክቡር፤ ግምት የሚሰጠው፤ የተወደደ፤ ብርቅ ማለት ነው። “በሁሉ” የሚለው አቻ የግሪክ መነሻ ቃል “ፓስ” የሚል ሊሆን ትርጓሜውም ሁሉ፤ ጥቅል፤ እያንዳንዱ፤ ሙሉ፤ በነገር ሁሉ፤ ምንም ቢሆን፤ ማንም ቢሆን የሚል ነው። በመሆኑም ጋብቻ ሊከበርና ግምት ውስጥ ሊገባ ይገባዋል። በየትም ሥፍራ፤ በሁሉም ሰዎች፤ በነገር ሁሉ ከፍተኛው ክብር ሊቸረው ያስፈልጋል። እንግዲህ ስለ ጋብቻ የእግዚአብሔር እቅድ ይህ ነው።

ጥቅሱ “ጋብቻ በሁሉ ዘንድ ክቡር ይሁን” እንደሚል አስተውል። ይህ ጥቅስ የሚናገረው በጋብቻ ውስጥ ሰላላ ሰዎች አይደለም። በብዙ ሰዎች ዘንድ የተሰመደው ትርጉም የጋብቻ ተጣማሪዎች እርስ በእርሳቸው እንዲከባበሩና አድናቆት እንዲሰጣጡ የሚል ነው። እንዲህ መሆኑ መልካም ቢሆንም በፍጹሙ ላይ ግን ጋብቻ ውጤታማ እንዲሆን አያደርግም። እጅግ ጠቃሚው ነገር ጋብቻን ራሱን ማክበርና ማድነቅ ነው። ሁላችንም ሁልጊዜ ተወዳጆች ልንሆን እንደማንችል ያለውን እውነት አምነን እንቀበል። አንዳንድ ጊዜ የባሎቻችንን ወይም የሚስቶቻችንን ልብ የሚሰብርና የሚያስቆጣ ግንግር ወይም ድርጊቶች እናደርጋለን። ምናልባት እርሱ ወይም እርሷ አጸፋውን ይመልሳሉ። በየትኛውም መንገድ

ይሁን ለጋብቻ ክብርና አድናቆትን መስጠት፤ አንዳችን ለአንዳችን ክብርና አድናቆትን መስጠት በማንችልባቸው እንደዚህ ባሉ አስቸጋሪ ሁኔታዎች ወቅቶች ደግፎ ሊቆመን ይችላል።

ዘላቂነት ያለውን ደስተኛ ጋብቻ ለማምጣት ቁልፍ የሆነው ጠቃሚ ጉዳይ ማንን መውደዳችን ሳይሆን ምን እንደወደድን መረዳቱ ነው። ይህንን ሃሳብ ጥቂት ላብራራው። እስኪ በመካከለኛ እድሜ ላይ የሚገኙ ሁለት ጥንዶችን በምሳሌነት ወስደን ይሁንለን ሣራ እንበላቸው። ዮሐንስና ሣራ በአንድ የግብዣ ሥፍራ ላይ ተገናኝተው ጨዋታ ጀመሩ። ዮሐንስ እድሜው 22፤ መልክ ቀናና ባለጥቁር ፀጉር፤ ሰውነት ሽንቃጣ፤ ወፈር ያለ ደመወዝ የሚያገኝ ነው። ሣራ እድሜዋ 20፤ ቆንጆዬ፤ አስተዋይ፤ ዘንፋላ ፀጉር ያላትና ጥሩ ሥራ ያላት ነች። ልባቸው ስለተፈቃደ አብረው መውጣት አዘወተሩ። ግንኙነታቸውም እያደገ መጣ። አንድ ቀን ዮሐንስ “ሣራ... አወድሻለሁ” አላት። ሣራም መልሳ “እኔም አወድሃለሁ ጆን” አለችው።

ዮሐንስና ሣራ በፍቅር ከወደቁበት ቀን ጀምሮ ለመጋባት ወለኑ። ዮሐንስ ለሣራ የእጮኝነት ቀለበት አጠለቀላትና የጋብቻቸውን ጉዳይ ማውጠንጠን ጀመሩ። በመካከላቸው ያለው ፍቅር ደስተኞች አደረጋቸው፤ ይህም ፍቅር በዘላቂነት በደስታ እንደሚላቸው እንደሚቀጥል ተለማቸው። ጊዜው እየጨመረ በሄደ ቍጥር ግን አንዳቸው በአንዳቸው ላይ የወደዱት ነገር ምን እንደሆነ አብልጠው ለማወቅ ፈለጉ። ወደፊት ባለው ትዳራቸው ላይ ችግር እንዳይገጥማቸውም ሰጉ።

ዮሐንስ ራሱን መጠየቅ ጀመረ፤ “ሣራን የወደድኳት ለምንድን ነው? እርሷን እንድወድ ምክንያት የሆነኝ ነገር ምንድን ነው? የወደድኩት ማንነቷን ይሆን? ወይስ ሌላ ምክንያት አለኝ? ምናልባት የወደድኩት ውብ የሆነ ሁለንተናዋን ይሆን? ወይስ ዘንፋላ ጸጉሯን? ምናልባትም ጥሩ ሥራዋን?” እርግጥ ነው ሣራ በ20 ዓመት እድሜዋ የተዘረዘሩት መልካም ነገሮች ሁሉ አሏት... ግን ግን በእርባ አመት እድሜዋስ? ሣራ በእርባ ዓመት እድሜዋ ሦስትና አራት ልጆች በመውለዷ ምክንያት ውፍረት ብትጨምርና ይህ ሽንቃጣ ሰውነቷ ቢከዳትስ? እነዚያን ሀፃናት ማሳደግ ስላለባት እቤት ብትውልና ሥራዋን ብታጣስ? ሣራ በ20 ዓመት እድሜዋ ላይ ያላትን እንኝህን ሁሉ ነገሮች ቢወድ በ40 ዓመቷ ላይ የሚከሰቱትን ችግሮች ዮሐንስ አንዴት ሊቀበላቸው ይችላል?

ሣራም እንደ ዮሐንስ ሁሉ ያንኑ ጥያቄ ራሷን ትጠይቃለች፤ በ22 ዓመት እድሜው አንድ ወንድ ሊኖረው ይገባል ብላ የምታስበው ነገር ሁሉ በዮሐንስ ውስጥ አግኝታዋለች። ዕድሜው 42 ዓመት በሞላ ጊዜና ያን ውብ ጥቁር ፀጉሩን ባጣ ጊዜስ? ለተከታዮቹ 20 ዓመታት በቢሮ ውስጥ በመስራቱ ያን ቀልጣፋና ሽንቃጣ የለውነት ውበት ባጣ ጊዜስ? የሚሠራበት ካምፓኒ በኪሣራ ምክንያት ቢዘጋና ሥራውን ቢያጣ በዚህ ምክንያት ሊያገኝ የቻለው ሌላ ሥራ የግንበኛ ረዳትነት ብቻ ቢሆንና ቀድሞ ይከፈለው የነበረው ደመወዝ አሁን ከሚያገኘው በግማሽ ቢቀንስስ?

ማንን እንደወደድን ማወቁ ብቻ በቂ አይደለም፤ ይልቁንም ምን እንደወደድን ልናውቅ ያስፈልገናል። ደስተኛና ስኬታማ የሆነ ትዳር ለመገንባት ይህ እጅግ ዋነኛ ነገር ነው።

ሰብረን የምንኖረው ካገባነው ሰው ጋር ስይደለም፤ ምክንያቱም ያ ሰው ሁሉንም በሰው ሂደት ውስጥ ነው።

ላስጨብጣችሁ የምፈልገው ነጥብ ይህ ነው። የምንኖረው ካገባነው ሰው ጋር አይደለም። ምክንያቱም ያ ሰው በየጊዜው በለውጥ ሂደት ውስጥ ነው። የዛሬ ሚስቴ ያኔ ያገባኳት ያች ሴት አይደለችም። እኔም እርሷ ያነየ ያገባችኝ ሰው አይደለሁም። ሁለታችንም በብዙ መንገድ በየዕለቱ በለውጥ ሂደት ውስጥ ነን።

በማያቋርጥ የለውጥ ሂደት ውስጥ አያለፍን፤ እርስ በእርስ በመተማመን ብቻ ትዳራችን እንዲቀጥል ስንፈልግ ያን ጊዜ ጠንካራ ችግር ውስጥ እንወድቃለን። ምን ያህል እርስ በእርሳችን ብንዋደድ፤ አድናቆትን ብንሰጣጥ፤ ይህ እስከ ዘለቄታው ለመራመድ ዋስትና አይደለም። ክቡር የሆነውን ጋብቻ እንደማይለወጥ ተቋም በመቁጠር ከበራታችንና አድናቆታችንን መግለጽ በየጊዜው በሚለዋወጥ ግንኙነታችን ውስጥ ተረዳድተን እንድንኖር ይረዳናል።

ያገባነው ሰው አብረን የምንኖረውን አይደለም። ለዚህ ነው ጋብቻ ራሱ ከባልና ከሚስት ይልቅ ሊከበርና ሊደነቅ የሚገባው። ሰዎች ይለወጣሉ ጋብቻ ግን ጸንቶ ይኖራል። ከትዳር ጓደኞቻችን ይልቅ አብልጠን ልንወድ የሚገባው ትዳራችንን ነው።

ጋብቻ ከተጋቢዎቹ ይልቅ ትልቅ ነው

ጋብቻ ከተጋቢዎቹ ይልቅ ሊከበርና ሊደነቅ እንደሚገባው ሰንናገር! በእርግጥ ምን እያልን ነው? ይህን ጉዳይ በምሳሌ ለማብራራት ጋብቻን ሥራን በመሥራት እንመስለው። እንበል እኔና አንተ በአንድ ካምፓኒ ውስጥ ነው የምንለራው። ካምፓኒው እንደ አንድ ተቋም ቢሆንና እኛም ተቀጥረን የምንሠራ ሠራተኞች በመሆናችን ተቋሙ የሚፈልግብንን ተግባራዊ ግዳጅ እየተወጣን ነው።

የሥራ ገበታችን አጠገብ ለአጠገብ ባሉ ጠረጴዛዎች ላይ በመሆኑ መልካም የሥራ ግንኙነት ለረዥም ጊዜ አዳበርን። አንድ ቀን ግን በሥራ ጉዳይ ከፍተኛ አለመግባባት ተፈጠረና አላስፈላጊ የሆኑ ቃላት ተለዋወጡ። ዳግመኛ እርስ በእርሳችን መነጋገር እንደሌለብንም ወሰንን።

እና ቀጥሎ ምን ተከሰተ? ሥለተጋጨን ብቻ ሥራችንን መልቀቅ አለብን? እንደዚያ ሊሆን አይችልም። (አንዳንዶች በዚህ ዓይነት ሁኔታ ሥራቸውን ለቀው እንደሚወጡ አውቃለሁ፤ ይህ ግን ያለመብላል ምልክት ነው።) ይልቁንም እንደተቆጣጠንና እንደተደበርን ወደቤታችን እንሄዳለን፤ በቀጣዩ ቀን እንደገና ወደ ሥራችን ተመልሰን እዚያው ጠረጴዛዎች ጀርባ እንቀመጣለን። ለምን? ምክንያቱም ከቀጠረን ተቋም የተቀበልነው የሥራ ሃላፊነት፤ በውስጡ አብረውን ከሚሠሩ ሠራተኞች ጋር ካለን ግንኙነት ይልቅ ለእኛ ወሳኝ ነገር ነው። አንድ ሣምንት አለፈ፤ አሁንም አንነጋገርም። ነገር ግን እነዚያው ጠረጴዛዎች ጀርባ ተቀምጠን መሥራታችንን ቀጥለናል። በመካከላችን ግጭቱ እንዳለ ነው፤ ይሁንና የቀጠረን ተቋም የጣለብንን የሃላፊነት ግዳጅ በመወጣት ላይ ነን።

ሌላ ሣምንት አለፈ፤ እናም አንድ ቀን በድንገት “ላፒስህን ልታውለኝ ትችላለህ?” ስትል ጠየከኝ። እኔም ይቻላል አልኩ። ቀስ በቀስ ያለመግባባታችን እየከለመ ሄደና ግንኙነታችን እንደቀድሞው ተመለሰ። ብዙም ሳይቆይ ልክ ብዙ ዘመን አብረው እንደቆዩ ዓይኖቻችን መሳቅ፤ መጫወት፤ አብረን ለምሳ መውጣት በመጀመራችን ሁኔታዎች ሁሉ ወደ መረጋጋት መጡ። ከግጭታችን በኋላ ወደ እርቅ የመጣነው፤ አንዳችን ለሌላችን ካለን ስሜት ይልቅ ከቀጠረን ተቋም ጋር የተሳሰረንበት ምክንያት ጠንካራ በመሆኑ ነው። እንደዚህ ያሉ ጉዳዮች ሁልጊዜም በተቋማት ውስጥ የሚከሰቱ

ነገሮች ናቸው። ይሁን እንጂ እኛም ዘግይተው ቢሆን እንኳን ልዩነታቸውን ያስታርቃሉ፤ ምክንያቱም በመካከላቸው ካለው ችግር ይልቅ የቀጠራቸው ተቋም ትልቅ በመሆኑ ነው።

ይህ እውነት ጋብቻን በአግባቡ ለመገንዘብ ቁልፍ ጉዳይ ነው። የጋብቻ ተቋም ከግለሰባዊ ስሜታችን ይልቅ አስፈላጊ ነው። ከትዳር ዓደኞቻችን ጋር ለላም የማንሆንበት ጊዜ አለ፤ ያ ግን ከትዳራችን ጋር ምንም ግንኙነት የለውም። ግለሰባዊ ስሜታችንና ግጭቶቻችን ከጋብቻችን ጋር ማያያዝ የለብንም። ጋብቻ የከበረና የማይለወጥ ሲሆን እኛ ግን አንዳንድ ጊዜ ክብር የጎደለንና ሁልጊዜም የምንለዋወጥ ነን። ጋብቻ ፍጹም ነው፤ እኛ ግን ፍጹማን አይደለንም።

ለትዳር ዓደኞቻችን ታማኝ ከመሆን ይልቅ ለትዳራችን ታማኝ መሆን ለጋብቻ ስኬታማነት ቁልፍ ጉዳይ ነው። ባለቤቱ ምንም ብትናገረኝ ወይም ብታደርስብኝ ስፍራ መቀየር አልችልም። እኔም ምንም ላድርጋት እርሷም ከሥፍራዋ አትንቀሳቀስም። እርስ በእርሳችን ከተቆራኝንበት ነገር ይልቅ ከጋብቻችን ጋር የተቆራኝንበት ጉዳይ ጥብቅ ነው። ስምምነት ሲጠፋና ግጭት ሲፈጠር ፈጥነን ሁኔታውን እናስተካክላለን፤ ምክንያቱም እነዚህ ነገሮች ጊዜያዊ ናቸው። በእነዚህ ጊዜያዊ ነገሮች ምክንያት ጋብቻችንን አናፈርስም። ከእኛ ይልቅ ጋብቻችን ትልቅ ነውና።

በሥራ ቦታ ከአንድ ሰው ጋር ብትጋጨ፤ ስለቀጠራችሁ ተቋም ስትሉ ፈጥናችሁ ወደ እርቅ ትመጣላችሁ። ምክንያቱም ካምፓኒው ከሁለታችሁም ይልቅ ትልቅ ነው። የግድ አብራችሁ መሥራት ስላለባችሁ ችግራችሁን መፍታት አስፈላጊ ነው። ስለጋብቻ ይህንን መርህ ልንገለገልበት እንችላለን። ባልና ሚስት በግጭት ውስጥ ሲገቡ ፈጥነው ወደ አንድነትና ወደ ስምምነት መምጣት አለባቸው። እርግጥ ነው ልዩነታችን እንዳለ ነው፤ ደግሞም በማያቋርጥ የለውጥ ሂደት ውስጥ ነን፤ ይሁንና ከሁለታችንም ይልቅ ጋብቻችን ትልቅ ነው። ለረዥም ዘመን አብሮ የመኖር ተስፋ የገባንበት ተቋም በመሆኑ ልዩነትን ማቻቻል ግድ ነው። ይህ ጉዳይ ተግባራዊ እንዲሆንም የሚገባንን ሁሉ ለማድረግ ቸል አንበል።

ጋብቻ ከተጋቢዎቹ ይልቅ ትልቅ ነው። እግዚአብሔር ቀድሞውኑ ሊያቅደው እንዲህ እንዲሆን አድርጎ ነው። ጋብቻ የእግዚአብሔር እንጂ የእኛ አይደለም። ጋብቻ ሁለት ብቁ ያልሆኑ ሰዎች ፍጹምነት በሌላቸው ከናፍርቶቻቸው፤ ፍጹም በሆነው

እግዚአብሔር ፊት ምህላ እድርገው የሚገቡበት ፍጹም የሆነ ተቋም ነው።

ፍጹም የሆነ ምህላና ፍጹም ያዕቢት ከፍፍርት

ምህላ ከቃል ኪዳን የተለየ ነው። ቃል ኪዳን አንድ ነገር ለማድረግ ወይም ለማድረግ ለሌላ ሰው የሚሰጥ የተስፋ ቃል ነው። ለምሳሌ አባት ልጁን ወደ ዱር እንስሳት ማቆያ ፓርክ እወስድሃለሁ ብሎ ቃል እንደሚገባለት ማለት ነው። በሌላው አንጻር ምህላን የወሰድን እንደሆነ፤ ምህላ እርግጠኝነትና አስገዳጅነት ባለው ቃል ውስጥ፤ ምህላ እድራጊውን በተወለኑ ድርጊቶች፤ አገልግሎቶችና ሁኔታዎች ውስጥ የሚያስር ነው። ያላገባ፤ ያገባ፤ የፈታና ከፍቶ በኋላ ያለ ህይወት በሚል ርዕሰ ቀደም ብዬ በጸፍኩት መጽሀፍ እንደገለጽኩት ማለት ነው።

ቃል ኪዳን ወደፊት አንድን ነገር ለማድረግ የሚነገር ቃል ሲሆን፤ ምህላ ግን የምህላው ቃል ጸንቶ እስከሚቆይበት ጊዜ ድረስ አንድን ነገር ለማድረግና አያደረገም ለመቆየት በገቡት ቃል ውስጥ መታሰር ነው። አንዳንድ ምህላዎች ለህይወት ዘመን ሁሉ የሚገቡ ሲሆን ሌሎች ምህላዎች ግን በጊዜ ቅጥር ውስጥ የሚሰጡ ናቸው።

እግዚአብሔር ምህላን የሚመለከተው በእጽንኦት ነው። ምህላ እስከሞት የከበደ ነገር በመሆኑ ምክንያት ነው እግዚአብሔር “ልትጠብቀው የማትችል ከሆነ ምህላን አታድርግ” ያለው። “እስከሞት” ማለት እስከ ተፈጥሯዊው ሞት ማለት አይደለም። በብሉይ ኪዳን ምህላ ማድረግ ማለት፤ ምህላውን ልንፈጽመው ባንችል እግዚአብሔር እንዲገድለን ፈቃድ መስጠታችን ነው። በዚያን ዘመን ሰዎች ምህላን ቢያፈርሱና የእግዚአብሔር ምህረት ጣልቃ ካልገባ መራራ ነገር ይከሰታል።

ምህላ ለሌላ ሰው የሚገባ ቃል አይደለም። ምህላ ለእግዚአብሔር ይደረጋል ወይም በእግዚአብሔር ፊት ይደረጋል። በሌላ አባባል እግዚአብሔርን እንደ ምስክር በመጥራት ይፈጽማል።

እግዚአብሔር በምህላ ላይ ያለው አቋም ምን እንደሆነ ብዙ ጊዜ በቃሉ ላይ ተገለጿል። “ሰነፎች ደስ አያስኙትምና ለእግዚአብሔር ስእለት በተሳልክ ጊዜ ትፈጽመው ዘንድ አትዘግይ፤ የተሳልከውን ፈጽመው” (መክ 5+4-5)።

ጋብቻ ምህላ ነው። ይህንን ምህላ ማፍረስ ከባድ ጉዳይ ነው። ምክንያቱም ምህላን ባፈረስን ጊዜ ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ግንኙነት እብሮ ይፈርሳል። የቀደመው የብሉይ ኪዳን ነብይ ሚልኪያስ እግዚአብሔር የጋብቻን ምህላ በሚመለከት ያለውን አክብሮት እንዲህ ሲል ይገልጻል፤ “ይህንን ደግሞ አድርጋችኋል፤ እግዚአብሔር ዳግመኛ ቁርባኑን እንዳይመለከት ከእጃችሁም በደሰታ እንዳይቀበለው፤ መሰዊያውን በእንባና በለቅሶ በህዘንም ትከድናላችሁ። እናንተም ስለምንድንነው? ብላችኋል። ሚስትህ ባልንጀራህና የቃል ኪዳንም ሚስትህ ሆና ሣለች እርሷን አታለሃታልና፤ እግዚአብሔር በእንተና በልጅነትህ ሚስት መካከል ምስክር ስለሆነ ነው” (ሚል 2+13-14)።

ጋብቻ ከተጋቢዎች ደባቅ ተባቅ ነው

ጋብቻ በሁለት ፍጹምነት በሌላቸው ሰዎች፤ ፍጹም በሆነው እግዚአብሔር ፊት የሚከናወን ፍጹም የሆነ ምህላ በመሆኑ ውጤታማ የሚያደርገው እግዚአብሔር ብቻ ነው። ከጋብቻ ጓደኛህ ፍጹም የሆነ ነገር አትጠብቅ፤ ጋብቻ ፍጹም ቢሆንም ሰዎች ግን ፍጹማን አይደለንም። ይህንን ልትቀበል ካልፈቀድህ እስኪ ወደ መስታወት ሄደህ ተመልከት። የጋብቻ ተቋም ዘላቂነት ያለውና የፀና በመሆኑ ፈጽሞ አይለወጥም። ሰዎች ግን በጊዜ ውስጥ ሁሉ እንለወጣለን። በጋብቻህ ስኬታማ መሆን የምትፈልግ ከሆነ ለማይለወጠው ተቋም ታማኝ ሁን። ይህም የጋብቻ ተቋም ነው። በጥንካሬ እንድትቆም የሚያጸናህ ይህ ብቻ ነው።

ተቋምን መቀያየር በችግር መፍትሔ ስይደሰም

አንድ ጊዜ ጋብቻ ሊከበርና ዋጋ ሊለጠው የተገባ ተቋም መሆኑን ከተረዳን፤ የፍቶ ህሣብ ወደ አይምሯችን አይገባም። ለዚህ የጋብቻ ተቋም አክብሮት መስጠት፤ ከተጋቢዎች እንደኛው ወገን ወይም ሁለቱም ክብር በሌለው ሁኔታ ውስጥ ሲገቡ ደግፎ ሊያቆም የሚችል ረዳት ነው። በመካከላችን በሚፈጠሩ ችግሮችና ግጭቶች ምክንያት ይህንን ተቋም እርግፍ አድርገን ጥለን እንሄድም።

በምንኖርበት ማህበረሰብ ውስጥ የብዙ ሰዎች ችግር፤ ሁኔታዎች እነርሱ በሚፈልጉት መንገድ ሆነው ካላገኛቸው በተደጋጋሚ ሥራቸውን ትተው ወደ ሌላ ሥራ ይከበልላሉ። ይህ ደግሞ አለመብለል፤ ችግርን ተጋፍጦ መፍትሄ የመፈለግ ብቃት እንደሌላቸው የሚያሳይ ብቻ ሳይሆን፤ ብቃት ባላቸው አሰሪዎች

አይን ታማኝነት የጎደለው አድርጎ ያስቆጥራል። እስኪ እንዲህ ሆነ ብለን እናስብ! ሥራ ለመቀጠር ሄደህ ለቃለ መጠይቅ ቀረብክ። ጠያቂዎቹ! በመጨረሻ የሠራሽው የት ነበር? የሚል ጥያቄ አቀረቡና ይህንን መለስክ። እንደገና! ለምን ሥራህን ለቀቅህ? የሚል ጥያቄ ተከተለ። የዚህ ጥያቄ አላማ ምን ያህል ታማኝ እንደሆንክ ለመገምገም ነው። ይህ የአሁኑ ቀጣሪህ ምን አይነት ሰው እንደሆንክና ለካምፓኒው ዋጋ ያለህ ሰው መሆንና አለመሆንን ጭምር አጣርቶ ማወቅ ይፈልጋል።

ምናልባት “ከሥራ የለቀኩት አለቃዬን ስላልወደድኩት ነው” ወይም “በዚያ ከሚሠሩ አንዳንድ ሠራተኞች ጋር ችግሮች ስለነበሩኝ ነው” ብለህ መለስክ እንበል። ይህ የአሁኑ አሠሪህ አንተን ለመቅጠር ፈቃደኛ ባይሆን አትደነቅ። ቀድሞ ከሠራህለት አሠሪ ይልቅ ለእርሱ ልዩ ነገር ልታደርግ እንደምትችል በምን ማረጋገጥ ይችላል? ባለፉት ሦስት ዓመታት ውስጥ አሥር አሠሪዎች እንዳቀያየርክ ካወቀ በእርግጠኝነት እነገርሃለሁ አይቀጥርህም። አንተ መዝግበህ ከያዝካቸው የቀደሙ አሠሪዎችህ ዝርዝር ውስጥ በአሥራ አንደኛ ተራ ቊጥር ላይ መመዝገብ አይፈልግም።

ተቋምን መቀያየር የችግር መፍትሔ አይሆንም። ለእድገትና ለብሰለት ቁልፍ የሆነው ነገር! አስቸጋሪ በሆኑ ጊዜያቶች ጸንቶ መቆምና ችግሮችን ለመፍታት ጠንክሮ መሥራት ነው። ይህ ደግሞ በሥራው ዓለም እርግጥ እንደሆነ ሁሉ ለትዳሩም ዓለም የሚሠራ ነው። ብዙዎች! በትዳራቸው ውስጥ ችግር ሊፈጠር! ትዳራቸውን አፍርለው ሌላ ትዳር ቢመለረቱ ችግሩ የሚቃለል ይመስላቸዋል። እውነቱ ግን ይህ አይደለም። የጋብቻ ችግሮች ብዙውን ጊዜ በአንድ ወገን ምክንያት የሚፈጠሩ አይደሉም! ችግሩን ከመሠረቱ ሣይፈቱ ሌላ ትዳር ቢመሠርቱና ጊዜያዊ እፎይታን ቢፈልጉም! ያንኑ የቀደመውን ችግር ወደ አዲሱ ትዳር ይዘው መግባታቸው የማይቀር ነው። ምናልባት ችግሮቹ የተለየ ቅርጽ ይዘው ሊከለቱ ይችሉ ይሆናል! ዞሮ ዞሮ እነዚያው የቀደሙ ችግሮች ናቸው።

ተቋምን መቀያየር ለችግሩ መፍትሔ አይደለም። ለእድገትና ለብሰለት ቁልፍ የሆነው ነገር! አስቸጋሪ በሆኑ ጊዜያቶች ጸንቶ መቆምና ችግሮችን ለመፍታት ጠንክሮ መሥራት ነው።

ክፍቱ ዓመታት በፊት በምዕራቡ ዓለም ውስጥ ለጋብቻና ለቤተሰብ ከፍተኛ ክብር የሚሰጥበት ጊዜ ነበር። የፍች ጉዳይ እምብዛም የማያሳስብ ከመሆኑም በላይ ቢከለት እንኳን ከባድ

ማህበራዊ ቅሌትን የሚያስከትል ነበር። መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነው የጋብቻና የቤተሰብ ጽንሰ ሀሣብ ከፍተኛ ጥቃት የደረሰበት ባለፉት ሁለትና ሦስት ትውልዶች ውስጥ ነው። ዛሬ በየትም ሥፍራ በከፍተኛ ፍጥነት የተስፋፋው ሰዎቹ የሆነው ፍልስፍና በፍች ላይ ይለነዘር የነበረውን ማህበራዊና ሥነ ምግባራዊ ነቀፌታ እንዲወገድ አድርጎታል። በውጤቱም ጋብቻና ፍች ተራ የሆኑ ነገሮች ተደርገው በብዙዎች ዘንድ ከመቆጠራቸውም አልፎ በአማኞችም መካከል ይሄው አመለካከት ተቀባይነት አስከማግኘት ደርሷል። ጉዳዩ ከዚህም ዘሎ የአንድ ወንድ ወይም ሴት ማንነት የሚመዘነው ባሏቸው የግብረሰጋ ጓደኞች ቁጥር እየሆነ መጥቷል። ይህ ጽንሰ ሐሳብ ውጥንቅጡ የወጣ ነው። በሽተኛ የሆነ ሰይጣናዊ አመለካከትም ነው። ይሁን እንጂ አሁን ባለንበት ማህበረሰብ ውስጥ እየተከናወነ ያለውን እውነት ጠቋሚ ነው።

ጋብቻናና ቤተሰብን በሚመለከት በመላው ዓለም በፍጥነት በመሠራጨት ላይ በሚገኘው ዓለማዊ ፍልስፍና ምክንያት ብዙ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ማንነት ለመረዳት አቅቷቸው ደንዝዘዋል። እዚህ ላይ ኢየሱስ ክርስቶስ የተናገረውን ደግመን ልናጤነው ይገባል። “በፍጥረት መጀመሪያ ግን እግዚአብሔር ወንድና ሴት አደረጋቸው። ስለዚህም ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚለቱም ጋር ይተባበራል። ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ። ስለዚህ አንድ ስጋ ናቸው እንጂ ወደፊት ሁለት አይደሉም። እግዚአብሔር ያጣመረውን እንግዲህ ሰው አይለየው” (ማር 10፥6-9)።

እነዚህ ጥቅሶች እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ስለሆነው ጋብቻ ሁለት ነገሮችን ይነግሩናል። የመጀመሪያው ማጣመር የሚችል እርሱ ብቻ በመሆኑ ወደ አንድነት የሚያመጣውም እግዚአብሔር እራሱ የመሆኑን እውነት ነው። እርሱ በማንኛውም መንገድ ህግ የመጣስ ሀጢያት አያደርግም። በውኑ እግዚአብሔር ሁለት ሃጢያተኞችን ወስዶ አንድነት ሊያጣምራቸውና ሊባርካቸው ይችላል ብለው ይገምታሉ? ይህን ማድረግም ሀጢያትን እንደማጽደቅና እንደማበረታታት ይቆጠራል። በፍጥረት መጀመሪያ እግዚአብሔር አዳምንና ሄዋንን ወደ አንድነት ሊያመጣቸው የተቀደለ፣ ያላደፋና በሀጢያትም ያልጨቀደ ነበሩ። ከውድቀት በፊት የነበረው ጋብቻቸው እግዚአብሔር ላቀደው ነገር ሁሉ እንደ ናሙና ነበር። እግዚአብሔር ሃጢያት የተሞላበትን ግንኙነት አልባረከም ወደ ፊትም አይባርክም። እግዚአብሔር ይሁንታ ያልሰጠው ባላመኑት

መካከል ወይም በህይወታቸው የተደበቀና በንስህ ያልነሳ ህጢያት ይዘው ወደ ጋብቻ የመጡ ወይም የእግዚአብሔርን መመዘኛ ባላሟላ ሁኔታ ውስጥ ከነህጢያታቸው ወደ ጋብቻ ህብረት የመጡ ጥንዶች ጋብቻቸው በቀላሉ ዘላቂነት ይኖረዋል ተብሎ አይገመትም።

በማርቆስ 10፥6-9 ባለው ጥቅስ ውስጥ ያለው ሁለተኛው እውነት ደግሞ፤ “እግዚአብሔር ያጣመረውን ሰው አይለየው” የሚለው ነው። ሰብአዊ የሆነው የሊቪል መንግስት እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የተመሠረተውን የአማኞች ጋብቻ ለማፍረስ ስልጣንም ይሁን ሃይል አልተሰጠውም። ፍጥረታዊ የሆነው የሊቪል ጋብቻ የተመሠረተው በሊቪል ህግ ላይ ነው። በመሆኑም ይሄ ጋብቻ በሊቪል ህግ ሊፈርስ ይችላል። ከእግዚአብሔር ውጭ ጋብቻቸውን የፈጸሙ ያለ እግዚአብሔር ጋብቻቸውን ሊበትኑ ይችላሉ። እግዚአብሔር የቀደሰው መንፈሳዊ ጋብቻ ግን ሰው በደነገገው ትእዛዝ ከቶውንም አይፈርስም። ይህ ደግሞ ምናልባት እግዚአብሔር እንዲያጣምራቸው ወደ ጋብቻ መሰዊያው ከመጡት አማኞች መካከል ለምንድን ነው ብዙዎቹ ለፍች ወደ ፍርድ አደባባይ የሚወጡት? የሚል አንድ ጠቃሚ ጥያቄ ያስነሣል።

ሰው የመሠረታቸው ፍርድ ቤቶች እግዚአብሔር ያጣመረውን ጋብቻ ሊያፈርሱ ስልጣን የላቸውም። እንደ እግዚአብሔር ሃሳብ የሆነው ጋብቻ በአሃዳዊ ውህደት የተዋሃደ እንጂ ፈጥነው በሚበጠሱ አቆራኝ ሰንሰለቶች የተያያዙ አይደሉም። እግዚአብሔር እንደ ያደረገውን ሊለያየው የሚችለው እርሱ እግዚአብሔር ብቻ ነው። እግዚአብሔር ግን ይህንን አያደርግም፤ ምክንያቱም ይህ በራሱ ማንነት ላይ እንደሚመጽ ነው። ለአማኞች ተቋምን መለወጥ የችግራቸው መፍትሔ አይደለም።

ስኬታማ ጋብቻ በእውቀት ላይ የተመሠረተ ነው

መልሱ እውቀት ነው። ስኬታማ ጋብቻ ከፍቅር ጋር ያለው ግንኙነት በመጠኑ ነው። ፍቅርም ለስኬታማ ጋብቻ ዋስትና አይሰጥም። ፍቅር ጋብቻን ደስታ የተሞላበት ለማድረግ አስፈላጊ ቢሆንም፤ በራሱ ጋብቻ በአግባቡ እንዲከናወን አያደርግም። ጋብቻን በአግባቡ እንዲከናወን ማድረግ የሚችለው እውቀት ብቻ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ ማናቸውም ነገር በአግባቡ እንዲከናወን የሚያስችለው እውቀት ብቻ ነው። ስኬት ስለ አንድ ነገር ምን ያህል

በማወቃችን ላይ የተመሠረተ እንጂ ስለነገሩ በሚለማን ስሜት ላይ የተጨሠረተ አይደለም።

ብዙ ባለትዳሮች ይዋደዳሉ፤ በመሆኑም አንዳቸው ለአንዳቸው ያላቸው ስሜት መልካም ነው። እጅግ ብዙዎች ግን ግንኙነታቸውንና የሚኖራቸውን ትሥሥር እንዴት ውጤታማ ማድረግ እንዳለባቸው አያውቁም። በግጭቶች አፈታት ጉዳይ ላይ የእውቀትንና የስሜትን ምንነት በመረዳቱ ጉዳይ ስፊ ልዩነት አለ። አንዳንድ ሰዎች የአይምሮ ምጡቅነት” (Intelligence) ውስብስብ የሆኑ ችግሮችን የመፍታት ክህሎት አለው ይላሉ። በጣም እርግጠኛ የሆነው አመለካከት ግን የአይምሮ ምጡቅነት በተረጋጋና ጤነኛ በሆነ አይምሮ እውነትን የመጋፈጥና ችግሮችን የመፍታት ክህሎት ወይም ብቃት ነው። እዚህ ላይ አንድ ነገር አናስተውል፤ ችግሮችን መጋፈጥ ችግሮችን የመፍታት ያህል ዋጋ ያለው ጉዳይ አይደለም። አንዳንድ ችግሮች ከቶውንም አይፈቱም። በአይምሮው ምጡቅ የሆነ ሰው በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ ተረጋግቶና የራሱን ማንነት ጠብቆ መኖር የሚችል ሰው ነው። ሁኔታዎችን ይገመግማል፤ ከችግሮች ጋር በአግባቡ ይጋፈጣል እናም ከችግሩ የሚወጣበትን መንገድ ይፈልጋል።

ዛሬ እየተስፋፋ ያለውን በጋብቻ ላይ የሚሰነዘር የድንቁርና ያህል የተፈፈነ አመለካከት ለመመከት ምጡቅ አይምሮና የእውቀት አስፈላጊነት ወሳኝ ነው። በጋብቻ ጉዳይ ላይ የስልጣን ድምጽ የሆነችው ቤተክርስቲያን በዚህ ጉዳይ ላይ እየተቸገረች ትገኛለች። ምክንያቱም አማኞችም ሆኑ መሪዎቻቸው ጋብቻንና ቤተሰብን በሚመለከት የመጽሐፍ ቅዱስ እውቀት ማይምነት ይታይባቸዋል። ቀድሞ ዋጋ የነበራቸው ነገሮች ሁሉ በቤተክርስቲያንም ይሁን ከቤተክርስቲያን ውጭ አስፈላጊ እንዳልሆኑ በተቆጠሩበት በዚህ ጊዜ፤ ብዙዎች ግራ በመጋባትና ምን አምኖ መቀበል እንደሚገባቸው እርግጠኛ ወዳልሆኑበት ሁኔታ ውስጥ ገብተዋል። የዚህ ግራ መጋባት መሠረታዊ ችግር ደግሞ የእውቀት ማጣት ነው።

እውቀት በማናቸውም ጉዳይ ውጤታማ ለመሆንና አስከመጨረሻው ለመዝለቅ ወሳኝ ጉዳይ ነው። በሆሌ 4፥6 እግዚአብሔር “ህዝቤ እውቀት ከማጣት የተነሣ ጠፍቷል” ይላል። “ህዝቤ” የሚለው ቃል የእግዚአብሔርን ልጆች የሚያመለክት ነው። ክርስቲያኖችም እውቀት ያስፈልጋቸዋል። ከእውቀቶችም ሁሉ ታላቅ

የሆነው እውቀት ደግሞ እግዚአብሔርን ማወቅ ነው። ምሳ. 1፥7 “የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው፤ ለነፎች ግን ጥበብንና ተግሣጽን ይጠላሉ” ይላል። ወደ ቤተክርስቲያን አዘውትረን መምጣታችንና እግዚአብሔርን ማምለካችን መልካም ቢሆንም፤ ያለ እውቀት ግን የስኬት ዋስትና ሊኖረን አይችልም።

ወጣት ክርስቲያን በነበርኩበት ጊዜ እጅግ ከምቸገርበት ጉዳይ አንዱ፤ የብዙ ክርስቲያኖችን የፍች ሪፓርት መስማት ነበር። የክርስቶስ ተከታዮች ሆነው በጋብቻቸው ውድቀት ካጋጠማቸው ሌላውም አንግዲህ ምን ተስፋ ሊኖረው ነው? እነዚህ ክርስቲያኖች እኮ በመንፈስ ቅዱስ መሞላትና ቅዱስ እግዚአብሔርንም እንዲያውቁ የሚጠበቅባቸው ነበሩ። ይሁን እንጂ አብረው ለመኖር በአንድነት መጓዝ አልቻሉም። ይህ እውነት ከሆነ እንግዲህ ሁሉን ነገር እርግፍ አድርገን እንተመው?

በጋብቻ ውስጥ ስኬት ለማምጣት፤ ጌታን ተቀብሎ ከመዳንና በፍቅር ጠፎ ከመንደሩ ሌላ ተጨማሪ ነገር እንደሚያስፈልግ የተረዳሁት ዘግይቼ ነበር። እርግጥ ነው አማኝ መሆንም ይሁን ፍቅር በጋብቻ ውስጥ አስፈላጊ ነገሮች ናቸው። ለጋብቻ እርግጠኛ የሆነ ስኬት ግን መሠረቱ፤ እግዚአብሔር ራሱ በእቅዱ ውስጥ የደነገጋቸውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎች ማወቅ ነው። እግዚአብሔር ለአዳምና ለሄዋን የሰጣቸው፤ ለስኬታማ ጋብቻና ለቤተሰብ ጠቃሚ የሆኑ መርሆዎች ዛሬም ይሠራሉ። በየትኛውም ዘመን ይሁን ባህል ውስጥ በጽንፈ ዓለም ሁሉ ሊተገበሩ ይችላሉ። ችግር መከሰት የሚጀምረው በእነዚህ መርሆዎች ላይ ስናምጽ ወይም ቸል ልንላቸው ስንጀምር ነው።

በፍቅርም ይሁን በስሜታችን ላይ የተመሠረተ ጋብቻ እረዥም መንገድ አይዘልቅም። ዳግም መወለድም በራሱ ስኬትን አስተማማኝ ለማድረግ በቂ አይደለም። ውጤታማ የሆነ ጋብቻ የተመሠረተው በእውቀት ላይ ነው የእግዚአብሔርን መርሆዎች በማወቅና በመረዳት ላይ።

እግዚአብሔር ጋብቻን ሲያቅድ ስኬታማ እንዲሆን አድርጎ ነው። የርሱ ምክር ብቻ ጋብቻን ስኬታማ ያደርገዋል።

ጋብቻ ክቡር ነው፤ ያቋቋመውም ራሱ እግዚአብሔር ነው፤ በመሆኑም ጋብቻ የሚመራባቸውን ደንቦች የሚደነግገውም እርሱ ብቻ ነው። የጋብቻ ተቋም፤ በህግ፤ በደንብ፤ እግዚአብሔር

በደነገጋቸውና በቃሉም ውስጥ በገለጣቸው ሁኔታዎች ላይ ተመሥርቶ የሚተዳደር ነው።

እግዚአብሔር ጋብቻን ሲያቅድ ስኬታማ እንዲሆን አድርጎ ነው፤ የእርሱ ምክር ብቻም ጋብቻን ስኬታማ ያደርገዋል። ማንኛውም ሌላ ሰው አስቀድሞ አንድ ነገር ከሠራው ሰው በተሻለ ሁኔታ ያንን ነገር ውጤታማ አድርጎ ሊሠራው አይችልም። የቶቶታ መኪና መለዋወጫ ዕቃዎች የታቀዱት ለቶቶታ መኪናዎች እንጂ ለፎርድ መኪናዎች አይደለም። ፎርድ መኪናዎችን የሚወስዱት ፎርድ መኪናዎችን ለማደስ ፈቃድ ወዳለው ጋራዥ ነው። የፎርድ መኪናን ከፎርድ ካምፓኒ ይልቅ የሚያውቀው የለም። አስተዋይ ሰው ከሆነ ማርሰዲስ መኪናዎችን ለጥገና ወደ ፎርድ ካምፓኒ አይወስዱም። የእርሱን ማርሰዲስ መኪና በትክክል ጠግኖ ሊሠራት የሚችለው የማርሰዲስ ጋራዥ ነው። አስተማማኝ ስኬት ማለት ትክክለኛውን “አገልግሎት ሰጭ ሰው” መጠቀም መቻል ነው። ይህም ማለት ከመጀመሪያው ሥራውን አርቅቆ ወደ ሠራው ሰው መውሰድ ነው።

የጋብቻም መንገድ እንደዚህ ነው። የጋብቻ ስኬት ማለት በትክክለኛው አገልግሎት ሰጭ ሰው ወይም ህጋዊ መብት ባለው ካምፓኒ መገልገል መቻል ነው። ይህም ማለት የመጀመሪያ ባለቤቱን ምክርና አርዳታ ማግኘት መቻል ማለት ነው። ከፈብራኪው የተሻለ የፋብሪካውን ምርት የሚያውቀው ሌላ የለም። እግዚአብሔር የሚገነዘበውን ያህል ማንም ጋብቻን ሊገነዘበው አይችልም። የፈጠረው እርሱ ነው፤ የመሠረተው እርሱ ነው፤ ያጸናው እርሱ ነው የባረከውም እርሱ ነው። በአግባቡ እንዲከናወን የሚያደርገውም እርሱ ነው። ጋብቻ ክቡር የሆነውም ምንጩ መለኮት እንጂ ሰው ባለመሆኑ ነው። ጋብቻችን የከበረና ስኬታማ እንዲሆን ከፈለግን እግዚአብሔር በቃሉ የገለጸውን መርህ ማወቅ፤ መረዳትና መከተል ይጠበቅብናል። አለማዊው በሆነው አመለካከት ስለጋብቻ ያለውን አለዋቂነትና ያልተሰተካከለ መረጃ በትክክል ለማረም ምርጫው ይሄ ብቻ ነው።

መርሆዎች

1. ጋብቻ ሁለት በማያቋርጥ ለውጥና ብስለት ውስጥ የሚያልፉ ሰዎች የሚገቡበት ጽኑና የማይለወጥ ተቋም ነው።
2. ከግለሰባዊ ስሜቶቻችን ይልቅ የጋብቻ ተቋም ጠቃሚው ጉዳይ ነው።
3. ሰትዳር ጓደኛ ታማኝ ከመሆን በተሻለ ሁኔታ ለጋብቻ ታማኝ መሆን የስኬት ቁልፍ ነው።
4. ጋብቻ ሁለት ፍጹማን ያልሆኑ ሰዎች ፍጹም ሲሆኑ ተቋም ራሳቸውን አሳልፈው የሚሰጡበት፣ ፍጹምነት ከሌላቸው ከናፍርት ፍጹም የሆነ ምህላ የሚሰጥበት ነው።
5. እግዚአብሔር የፈቀደውን ብቻ በአንድነት ያጣምራል።
6. እግዚአብሔር አንድ ያደረገውን እንግዲህ ለው አይለየው።
7. የስኬት መሠረቱ በአንድ ነገር ላይ ያለን ስሜት ሳይሆን ነገሩን ባወቅንበት መጠን ነው።
8. ስኬታማ ጋብቻ የተመሠረተው በእውቀት ላይ ነው የእግዚአብሔር መርሆዎች በማወቅና በመገንዘብ።

ምሳሌ ሦስት

በምንድን ነው የምናገባው?

ሰዎች በበርካታ ምክንያቶች ይጋባሉ፤ ምክንያቶቹ እንዳንዶቹ ጥሩ እንዳንዶቹ መልካም ያልሆኑ ናቸው። ዛሬ ብዙ ትዳሮች ከሚፈርሱባቸው ምክንያቶች ጥቂቶቹ፤ ተጋቢዎቹ እንደም የስኬታማ ጋብቻን አላማ ወይም መርሆዎችን አለመገንዘባቸው ነው። እውቀትን አጥተዋል። የሰለጠነው ማህበረሰብ በጋብቻ ላይ ያለው የተሳካረ እመሰክራለሁ ብዙ ባለትዳሮች በተሳሳተ ዓላማ ወደ ጋብቻ እንዲገቡ አድርጓቸዋል። እነዚህ ምክንያቶች ደግሞ ጤነኛና እስከ ህይወት ዘመን የሚዘልቅ ትዳርን አጽንቶ ሊያቆሙ የሚችሉ አይደሉም።

ማንም ለው ቢሆን በጥንቃቄና በግልጽ ለምን? የሚለውን ጥያቄ ሳይመልስ ወደ ጋብቻ መግባት የለበትም። ሆን ተብሎና በጥልቀት ጉዳዩን በመመርመር ይህን ጥያቄ መመለስ ከጊዜ በኋላ ከሚደርስ በርካታ ችግር፣ የልብ ስብራትና ህዘን ያድናል። ለምን እንደሚያገቡ ማወቅም በጋብቻ ላይ መልካም ውሳኔ እንዲወስኑ የሚረዳም ሲሆን በተቃራኒው ለህተት ከሆነ ውሳኔም ይጠበቅዎታል።

ጋብቻን ለመመስረት ጤነኛ ያልሆነ ስሞር ምክንያቶች

ለማንኛውም ሰኬት እውቀት ወሳኝ ነገር በመሆኑ፤ በመጀመሪያ ደረጃ ሰዎች ጋብቻን ለማድረግ እንዲወስኑ የሚያደርጓቸውን የተሰመዱ ጤነኛ ያልሆኑ ምክንያቶች እንዲገነዘቧቸው ይረዳል። ከዚህ በታች አስር የሚሆኑ ምክንያቶቻቸውን በዝርዝር አስፍራለሁ። እነዚህ ዝርዝሮች ግምት ወይም ተምኔታዊ ሥራዎች ላይ የተመሠረቱ አይደሉም። ይልቁንም ከብዙ ስኬታማ ያልሆኑ ወይም የፈረሱ ትዳሮች ተሞክሮ በጥንቃቄ የተወሰዱ ናቸው። አሁን የህይወትን እውነታ እንጂ ልቦለድ የምናወራበት ጊዜ አይደለም።

1. ቤተሰብን ለመጉዳት

አመናችሁም አላመናችሁ እንዳንዶች ትዳርን የሚመሰርቱት ወላጆቻቸውን ለመጉዳትና በእነርሱ ላይ ጀርባቸውን ለማዞር ነው። “አሁንስ እነርሱ የሚሉኝን ሁሉ ማድረግ ታከተኝ! እኔ ደግሞ አሳያቸዋለሁ! ከዚህ በኋላ እዚህ የምቀመጥበት ምክንያት የለም!”

ይላሱ። ምናልባትም ወላጆቻቸው በደነገንቸው ህጎች ከውሃ የቀጠኑ ደንበኛና ሥነ ሥርዓቶች እጅግ ተማረው ይሆናል። ምናልባትም ወላጆቻቸው የወንድ ወይም የሴት ፍቅረኞቻቸውን ሳይቀበሉላቸው ቀርተዋል። እንደዚህ ያሉ በሚያስቆጡና ምሬትን በሚያስከትሉ ሁኔታዎች አስገዳጅነት በነገሩ ላይ በጥልቀት ሳይዘጋጁ ጋብቻን ስመመስረት ይገደዳሉ። በእውነቱ ይህ የሞኝነት እርምጃ ነው። ስለ ጋብቻ ምንም ነገር ባያውቁ እንኳን ከቤተሰቦቻቸው ቁጥጥር የሚያመልጡበት ፈጣኑና ቅርቡ እድል በመሆኑ ዘላው ወደ ጋብቻ ይገባሉ።

ወላጆችን ለመበቀል ሲባል የሚደረግ ጋብቻ እብደት የተሞላበት ነው። ይህም ጋብቻ በፍጥነት ወደ ችግር የሚገስግስ ነው። ለዚህ ዐይነቱ ጋብቻ ሰዎችን የሚያነሳሱ ስሜቶች ጥላቻ፣ ቁጭትና መራራነት ሲሆኑ እነዚህ ደግሞ ዘላቂነት ያለውንና ጤናማ ግንኙነት ስመመስረት አስፈላጊዎች አይደሉም። ሰብኬታማነት አስፈላጊ የሆኑ እንደ ፍቅር፣ ራስን ለትዳር አላማ አሳልፎ የመስጠት ቁርጠኝነትና ታማኝነትን የመሳሰሉ ብቃቶች አንድም የሉም ወይም ከበቀል ጀርባ ሁለተኛ ደረጃ የትዳር ሰበበ ነገር ሆነው ተቀምጠዋል። በዚህ የበቀል ዓላማ ትዳር የመሠረተ ማንም ሰው የትዳር ጓደኛውን የሚመስከተው እንደ ፍቅረኛ፣ እንደ አጋር ወይም እንደጓደኛ ሳይሆን ጨቋኝ ከሆኑ ወላጆቹ እንደ ማምለጫ መንገድ ነው። ይህ ደግሞ ደስተኛና ሰኬታማ ጋብቻን ስመመስረት በቂ መሠረት አይደለም።

2. ደስተኛ ካልሆነ ቤተሰብ ለማምለጥ

ይህ እንደመጀመሪያው ያለ ጤነኛ ያልሆነ ምክንያት ነው። አንዳንዶች ደስተኛ ባልሆነ ወይም አስቸጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ አድገዋል፤ እናም ማድረግ የሚፈልጉት አንድ ነገር ካሉበት ሁኔታ ውስጥ ማምለጥ ነው። ምናልባትም አካላዊ፣ ጾታዊና በቃላት የሚሰነዘሩ ጥቃቶች ኖረው ሊሆን ይችላል። ምናልባትም ከሁለቱ ወላጆች አንደኛው የአልኮል ወይም የዕጽ ስላቸው ሆነው ይሆናል። በቤት ውስጥ ያለው ህይወት ሰውጥ በሌላውና በተደጋገመ ቁጣ፣ ጩኸት፣ ርግማንና ብጥብጥ የተሞላ ይሆናል። አንዳንድ ሰዎች እንዲህ ከመሣሰሉ ቤት መውጣት ከሞት የማምለጥን ያህል ይቆጥሩታል፤ እናም ጋብቻ የማምለጫ በር ሆኖ ይታያቸዋል። ይሁን እንጂ ይህ ወሰን ያለፈ ሞኝነትና ጥበብ የጎደለው እርምጃ ነው። ደስተኛ ካልሆኑ ቤቶች ለማምለጥ ታቅዶ የሚመሠረት ጋብቻ ለመጋባት ምክንያት ሊሆን አይችልም። ከዚህ ይልቅ ከዚያ ቤት

መውጣት የሚፈልጉ ከሆነ ይወጡና ሥራ ይፈልጉ፤ ቤት ተከራይተው በራስዎ መኖር ይጀምሩ። ደስተኛ ካልሆነ ቤት በመውጣት ትዳርን የሚመስርቱ ሰዎች እጅግ ብዙውን ጊዜ የተመኙትን ደስተኛ ህይወት አያገኙትም። ይልቁንም ትተውት በወጡት ቤት አብሯቸው የኖረ ህዘንተኝነት በመጨረሻው መልኩን ቀይሮ በአዲሱ ሁኔታቸው ውስጥ ይገጥማቸዋል።

3. ስለ ራስ የሚወሰድ ዝቅተኛ አመለካከት

እንዳለመታደል ሆኖ አንዳንድ ሰዎች የሚያገቡት ስለራሳቸው ያላቸው ዝቅተኛ አመለካከት ጋብቻ ዋጋ ያላቸው ሰዎች እንደሚያደርጋቸው ተስፋ በማድረግና ስሕይወታቸው ትርጉም ስመስጠት ነው። ስለ ራሳቸው ያላቸው አመለካከት ዝቅተኛ በመሆኑ ሁልጊዜም ሌላ ሰው ዋጋ ያላቸው ሰዎች መሆናቸውን እንዲያረጋግጥላቸውና ጥሩ ሰዎች መሆናቸውን እንዲነግራቸው ይፈልጋሉ። በዚህ እይነት ሁኔታ የተመሠረተ ትዳር ገና ከጀምሩ ነው ለችግር የሚጋለጠው።

ለራስ የሚሰጥን ዝቅተኛ አመለካከት ይዞ ወደ ጋብቻ የሚገባ ባስትዳር ወደግንኙነቱ ሲመጣ ግማሽ ሰው ሆኖ ነው። ሁለቱም ባስትዳሮች ስለራስ በሚወሰድ ግንዛቤ ላይ ተመሳሳይ ችግር ካላቸው የሚጠበቃቸው ፈታኝ ጊዜ ነው። ጤነኛ የሆነ ትዳር ሁለት ሙሉ የሆኑ ሰዎችን ወደ አንድነት ያመጣል እንጂ በጋብቻ ሊኖር ከሚገባው የቍጥር ድምር ዝቅ ያለ ስሌት ለማምጣት ሁለት ግማሾችን አያጣምርም። ወደ ጋብቻ ህብረት የሚመጡ ዋጋ ያላቸው ሰዎች ለመሆናቸው እርግጠኞች የሆኑ፤ በግለሰባዊ ማንኛ ታቸውና ባህሪያቸው ሰላም የሚሰማቸው ጥንዶች ብቻ ትርጉም ያለው፤ ጤነኛና ሰኬታማ ጋብቻን ይመሠርታሉ። ጋብቻ ስራስ ምንነት የሚሰጥን ዝቅተኛ ግምት ችግር ሊያስወግድ አይችልም። እንዲያውም ጋብቻ በባህሪያችን ያለውን ጉድለት አጉልቶ የሚያሳይ፤ ስለራሳችን ያለንን አመለካከት የሚያጋልጥ ነው። በመሆኑም ችግሩን ይልቁን ያባብሰዋል። ሁላችንም ብዙን ዋጋ ያለን ሰዎች መሆናችንን ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ባለን ግንኙነት ለእግዚአብሔር የተወዳዱ ልጆች፤ የመንግስቱ ወራሾች፤ ክርስቶስ ኢየሱስ የሞተልን፤ በእግዚአብሔር አምላል የተፈጠርን ድንቅ ነፍሳት መሆናችንን ልንረዳ ያስፈልጋል። የንጉሥ ልጆች መሆናችንን በእርግጠኝነት መረዳት በአስተሳሰባችን፤ በለሜታችንና በድርጊታችን ላይ ሰውጥ ያመጣል። ስራስ ከሚሰጥ ዝቅተኛ አመለካከት ለማመነጭ በሽታ መድሃኒቱ ይሄ ነው።

4. እንደገና ለመታሰር የሚደረግ ጋብቻ

እንዲህ አይነቱ ጋብቻ፤ ከላይ ከገለጽነው ጋር ተመሳሳይነት አለው። በቀደመ ጋብቻቸው ወይም ግንኙነቶቻቸው የተጎዱ ለዎች በራስ መተማመን ስሜታቸው ስለሚገነታታት ተስፋ ያጣሉ፤ ድብርት ውስጥ ይገባሉ። በዚህ ምክንያት የመጽናናትን መልካም ቃል ከሚናገራቸው ወይም ከሚጠነቀቅላቸው ከማንኛውም ሰው ጋር በሚመሠረት ግንኙነት ውስጥ ዘለው ይገባሉ። እንዲህ ማድረጋቸው የተጎዱትን ልባቸውን ለመጠገን ብቻ ሳይሆን በቀደመው ግንኙነታቸው ውስጥ ችግሩ የእነርሱ እንዳልነበረ ለራሳቸው ለማረጋገጥ ነው። ግንኙ ይህንን ለማሳየት ሌላ ብዙ መንገድ ነበር። እሁን እንደገና ለራስ ወደሚሰጥ ግምት ልንመለስ ነው። እርሶ ትክክለኛ ሰው ከሆኑ በቃ ትክክለኛ ሰው ነዎት። በእንድም ይሁን በሌላ መንገድ ጋብቻ ይህን ሊቀይረው አይችልም።

በጋብቻ እንደገና በመታሰር ምክንያት የሚመሠረት ትዳር የፍቅር ጋብቻ ሳይሆን ከችግር ማምለጫ ነው። እራስዎን ይጎዳሉ፤ እራስዎን ይጠራጠራሉ እናም ሁልጊዜ በመልካም ቃላት የማያጽናናዎንና ርህራሄ የሚያሳይዎትን ይፈልጋሉ። ባለትዳሮች ሁለታችሁም ብትሆኑ ይህን እንደትክክለኛ ፍቅር ቆጥራችሁ ወደ ጋብቻ ለመግባት ፈጥኖች ወሰኖችሁ ከሆነ ስህተት ነው። ይሁንና በእውነታው ህይወት ውስጥ ፍቅር እንዲህ አይደለም። ለእርሶ ይህ ከችግር የማምለጫ ትዳር ነው። በውስጥዎ ከተፈጠረ ግጭት ለማምለጥ ፈጣኑና ቀላሉ መንገድ። በዚህ ላይ አይውደቁ። እንደገና ለመታሰር የሚያደርጉት ሩጫ ከፊቱ ችግር አለ።

5. ያለ ጋብቻ የመቆየት ፍርሃት

ይህ ፍራቻ ወንዶችንም ይሁን ሴቶችን የሚያጠቃ ሊሆን፤ ብዙውን ጊዜ በብርቱ የሚጎዳው ግን ሴቶችን ነው። በተለይም ዕድሜያቸው እየገፋ ሲሄድ ችግሩ የበረታ ይሆናል። በዚህ ስለጠነ በተባለው ማህበረሰብ ውስጥ እንኳን ሴቶች ከወንዶች ይልቅ የራሳቸውን ዋጋ የሚተምኑት ከጋብቻ፤ ከቤት እና ከቤተሰብ ጋር እያይዘው ነው። ብዙ ሴቶች ገና እድሜያቸው ሠላሣውን መዝለል ሲጀምር መጨነቅ ይጀምራሉ። አንዳንድ ጊዜ ክፉ ሃሳብ ወደ አይምሯቸው ይመጣና ምን ባደርግ ይሻለኛል? ከእኔ በቀር ሁሉም እያገቡ ነው! ባደኞቹ ሁሉ እግብተዋል። አብረን ከተመረቅናቸው የት/ቤት ባደኞቹ ትዳር ያልመሠረትኩ እኔ ብቻ ነኝ። ግን ችግሪ ምንድነው? የሚል ጥያቄ ይጭራል።

በእንደዚህ ያለ ሃሳብ የተሞላች ሴት ወደ እርሷ ቀርቦ ጥቂትም ፍላጎት ያሳያትን የመጀመሪያውን ወንድ ለቀም ከማድረግ አትመስሉም። ያ ሰው ለእርሷ ጥሩ ሰው ሳይሆን ይችላል። ይሁንና ይህ በጊዜው ችግሯ አይደለም። ምናልባትም ይህ ሰው ብዙ መጥፎ ባህሪያት ያሉት ሕይወቷን ወደ ውድቀት የሚመራ ሰው ሊሆን ይችላል። በጊዜው ግን ይህ አይታያትም። ፈጽሞ ተስፋ የቆረጠች ነች። የምትመለከተው እንደ ነገር ይህ ሰው እርሷን ከጅሏል። ምንም እንኳ ይህ ሰው ከእርሷ ከሚፈልገው የራሱ ጥቅም እንጻር የተጠጋት ቢሆንም፤ እንደሚወዳትና እርሷም እንደምትወደው ራሷን ታሳምናለች። ጥያቄውን ሊያፈነዳላት “እግዚአብሔር ይመስገን” ብላ በታላቅ ስስት ትቀበለዋለች። ዋንኛው ችግር ደግሞ በዚህ ነገር ላይ እግዚአብሔር ምንም ማድረግ አለመቻሉ ነው። በራሷ ውስጥ የተፈጠረ ጭንቀትና “የተጣለች እርጊት ገረድ” የመባል ስጋቷ ወደማይሆን ውሳኔ ገፍተዋታል።

ወንዶችም ይህንን ስህተት ይፈጽማሉ። በዘመናቸው ሁሉ ወንደላጤ ሆኖ በመኖር ፍርሃት ምክንያት ጥቂት ወንዶች ከእነርሱ ጋር አቻ ያልሆነችውን ሴት ያገባሉ። ለጋብቻ ያልተፈለጉ ወይም ብቃት የሌላቸው ከመባል ፍርሃት የተነሣ ብዙ ወንዶችና ሴቶች፤ ቢታገሱ ኖሮ ሊያገኙቸው ከሚችሉ የትዳር ባደኞች እጅግ ባነሰ ደረጃ ያሉ የትዳር ባደኞችን ለማግባት ተገደዋል። ያለትዳር ከመቅረት ፍርሃት የተነሣ ጋብቻን የሚመሠርቱ ሰዎች ብዙውን ጊዜ እነዚህ ችግሮች ያጋጥሟቸዋል። እንድም ጋብቻቸው ይፈርሃል ወይም የፈጸሙትን ስህተት ለአለም በተለይም በባዶቻቸውና በቤተሰቦቻቸው ፊት እምነው ለመቀበል ስለማይፈልጉ በዚያው ጋብቻ ውስጥ የዘሩትን እያጨዱ ይቀመጣሉ። በሁለቱም መንገድ ቢሆን የተመኙትን ደስታ አያገኙም፤ ይልቁንም በምትኩ ሀዘን ያገኛቸዋል።

6. የጥገኝነት ፍርሃት

አንዳንድ ሰዎች በወላጆቻቸው ትክክ ላይ ተደላድሰው ስለሚያድጉ በሙሉ እድሜ ላይ በሚደርሱበት ጊዜ በራሳቸው ወጥተው ህይወትን ፊት ለፊት መጋፈጥ ይፈራሉ። ስለዚህም ጋብቻን የሚመሠርቱት ሌላ የሚደላደሉበት ትክክ ፍስጋ ነው። ብዙ ወላጆች ልጆቻቸው ሲሸከሙት የሚገባውን ብዙ ሀላፊነቶች ራሳቸው ስለሚሸከሙ ልጆቻቸው በእነርሱ ላይ እጅጉን እንዳይገፉ ያደርጋሉ። እውቀውትም ሆነ ሳያውቁት ልጆቻቸው ሊያደርጉት

የሚገባውን ሁሉ ራሳቸው ያደርጉላቸዋል፤ እንጂ ልጆቻቸው እንዴት ማሰብ ወይም ምን ማድረግ እንደሚገባቸው አያስተምሯቸውም። እንዲያውም አንዳንድ ወላጆች ያደጉ ልጆቻቸውን እንደ ህፃናት ይቆጥሯቸዋል፤ እስከ ህይወት ፍጻሜያቸውም ከአነርሱ ጋር ለማኖር ይሞክራሉ።

በወላጆቻቸው ጫንቃ ላይ ተደላድለው ያደጉ ልጆች፤ ብዙውን ጊዜ ከጋብቻቸው ቀድሞ የሰመዱትን እንክብካቤና ደህንነት ይጠብቃሉ። ለመጀመሪያ ጊዜ በራሳቸው ወጥተው ነፃነታቸውን ሲያገኙ በራሳቸው ከመራመድ ይልቅ መዳህ ይጀምራሉ ምክንያቱም እንዴት መራመድ እንደሚችሉ አልተማሩም። ሀላፊነትን የመሸከም አስፈላጊነት መጋፈጥን ተጨንቀውበት አያውቁም፤ አንዳንዶቹ እንዲያውም ጉዳዩን ማንሣት እንኳን አይፈልጉም።

ሀላፊነትን መሸከም የሚፈራ ማንም ቢሆን ለትዳር ብቁ አይደለም። ስኬታማ ጋብቻ ከባለትዳሮቹ በራስ የመተማመንንና የመረጋጋትን ብቃት ይጠይቃል።

7. ለሌላው ሰው ለመጠንቀቅ ወደ ጋብቻ መምጣት

ለምሳሌ ሁለት ወጣቶች በእጮኝነት ጊዜያቸው ውስጥ ናቸው እንበል። እርሷ ብዙ ጊዜ ስለ ጋብቻቸው ታወራለች፤ እርሱ ግን እርግጠኛ አይደለም። እንደማይወዳትና በሁለታቸው መካከል ላለው ግንኙነት መልሱ ጋብቻ እንዳልሆነ ቢገነዘብም እጮኝነቱን ቢያፈርስ ምን ሊከስት እንደሚችል ፍርሃት አለው። ምናልባትም ደጋግማ “ብትተወኝ እሞታለሁ” ወይም ሁኔታውን ዘርዘር አድርጋ “አንተ የምትተወኝ ከሆነ ራሴን አጠፋለሁ” ስትል ስምቷታል። በቀላሉ እንዴት ወደዚህ የውድቀት ሀሣብ እንደከተታት ባያውቅም ሊጎዳት አይፈልግም፤ በመሆኑም ጋብቻውን መቀበሉን ይመርጣል። ይህን ሁኔታ፤ በቀላሉ በጋብቻዋ ላይ መወሰን ያልቻለች ልጃገረድና ጋብቻን በተጽእኖ ለመመስረት የሚሞክር ወንድ አድርገን ገልብጠን ልናየው እንችላለን።

እንዲህ አይነት ችግሮች የሚፈጠሩት አንዳንድ ሰዎች የጓደኝነት ልዩ ልዩ ደረጃዎች ባለማወቃቸው ነው። አንድ ወጣት አንዲት ልጃገረድ ወደ ቡና ቤት ወስዶ አይስከፈም ስለጋብዛት ብቻ ለጋብቻ ደርሰዋል ማለት አይደለም። በቃ ጓደኞች ናቸው። ከሁለት አንዳቸው በመካከላቸው ስላለው ግንኙነት ብዙ ማሰብና መረዳት አስከፊም ሁሉም ነገር መልካም ነው። እናም ሌላኛው ወገን የጥፋተኝነት ስሜት እስኪሰማውና ነገሩ ግዳጅ እስኪሆንበት ድረስ

ይሄኛው ተጽእኖ ማሳደር ይጀምራል። ማንኛውም ጋብቻ በማንኛውም ዐይነት ፍርሃት ላይ የተመሠረተ ከሆነ እድለቢስ ነው። “ሌላውን ወገን እንዳዋለሁ” በሚል ፍርሃት ተነሳስተው ዘለው ወደ ጋብቻ አይገቡ። ለሁለታችሁም ቢሆን በጋብቻ ተሳስቶሁ የእድሜ ልክ ህዘን ከምታተርፉ ዛሬ ጨካኝችሁ በእጭር ህዘን ውስጥ ማለፍ ይሻላችኋል።

8. የትዳር ጓደኛ አማካሪ ወይም ችግር አቃላይ ለመሆን የሚመሠረት ትዳር

ነገሩ የእብደት ቢመስልም አንዳንድ ሰዎች ግን ትዳር በዚህ ምክንያት ይመሠርታሉ። የእነርሱ ጥበብና ምክር ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች ትልቅ የሀላፊነት ስሜት ይሰማቸዋል። ይጠንቀቁ! በዚህ መቀጠል የለብዎትም። ወንድየው ይህን ያድምጡ፤ እርሶን ለማማከር የምትመጣዋን ሴት የግድ ማግባት አለብዎ ማለት አይደለም። ለሴቶቹም እላለሁ፤ በሆነ ጉዳይ ምክር ሊሰጣችሁ የመጣው ወጣት የእናንተ ባል ሊሆን ይችላል ማለት አይደለም። ጋብቻ ለችግሮቻችን ወጪ ሆነው ከቀረቡን ሰዎች ሁሉ ጋር የምንተሳሰርበት ግንኙነት አይደለም። ጋብቻ ሌሎች ብዙ አስፈላጊ ዘርፎች አሉት።

ለሰዎች በተለያዩ ጉዳይ ከሚያማክሯቸው ሰዎች ጋር ከጊዜ ብዛት የፍቅር ስሜት ውስጥ መግባታቸው ያልተለመደ ክስተት አይደለም። ሰዎች በእነርሱ ላይ ስልጣን ካላቸው ሰዎች ጋር እንዲያም ሊል ከአሳዳጊዎቻቸው ጋር በቀላሉ በፍቅር እንደሚወድቁ በእርግጠኝነት መናገር ይቻላል። በማማከር ሥራ ላይ በቋሚነት የተሰማሩ ሰዎች እንዲህ አይነት ነገሮችን ሁልጊዜም በጥንቃቄ ሊያስተውሉ ይገባል።

ደስተኛ ጋብቻ ወንድና ሴት ባስተዳዩት ስኬት ተሳታፊነት፤ ዙብቱም በለሚት በበስሰው፤ ስስራሳቸው ያሳቸው ስመስካክት ጤናማ ሆኖ የየራሳቸውን የሰብስብና ማንነት ደዘው ወደ ስንድነት የሚመጡበት ነው።

ደስተኛ ጋብቻ ወንድና ሴት ባለትዳሮች፤ በእኩል ተሳትፎ፤ ሁለቱም በስሜት የበሰሉ ሆነው፤ ለራሳቸው ያላቸው እመለካክት ጤናማ ሆኖ የየራሳቸውን የሰብስብና ማንነት ደዘው ወደ አንድነት የሚመጡበት ነው። እርሶን ሁልጊዜ እንደ አማካሪው የሚመለከተዎትን ሰው ቢያገቡ፤ መቼም ቢሆን እረፍት አያገኙም

ስሜትዎንም ይጎዳሉ። በራስ መተማመን የሌላቸውና የሚተማመኑት በሌላኛው ወገን ቸሎታ የሆነ ተጋቢዎች ሁልጊዜ በጥቃቅን ነገሮች እንኳን የባሉቸውን ወይም የሚስቶቻቸውን ምክር ይጠይቃሉ። በራሳቸው ማሰብ እንደማይችሉ ወይም በራሳቸው መወሰን እንደማይችሉ ሚስቶች እና ባሎች ፈጥነው የሚያደክሙ ሰዎች የሉም። በዚያ ወጥመድ እንዳይያዙ ይጠንቀቁ። በማያቋርጥ ሁኔታ ሁልጊዜ ምክር ፈላጊ የሆነ ሰው ለትዳር ብቁ አይደለም።

9. ለግብረሰጋ ግንኙነት ሲባል የሚመሠረት ጋብቻ

አንድ ወንድና አንድ ሴት የግብረ ሰጋ ግንኙነት ከፈጸሙ በህጉ አንደተጋቡ ይቆጠራል የሚል ቆየት ያለ ትምህርት አለ። ይህ ግን ትክክል አይደለም። የግብረ ሰጋ ግንኙነትና ጋብቻ በእኩል አይን እንደማይታዩ ቀደም ሲል ተመልክተናል። የግብረ ሰጋ ግንኙነት በራሱ ጋብቻን ሊመሠርት ወይም ሊያፈርስ አይችልም። እንደ እግዚአብሔር እቅድ የግብረሰጋ ግንኙነት በጋብቻ አጥር ክልል ውስጥ ብቻ መፈጸም ያለበት ነው። በሌሎች ለጋብቻ አስፈላጊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ የተመሠረተን ትዳር እንዲሠራ ለማድረግና ለማዳበር አስፈላጊ ነው። ከጋብቻ ውጭ የሚፈጸም የግብረሰጋ ግንኙነት ትክክለኛ ያልሆነና ስነልቦናዊ ጉዳት የሚያስከትል፤ ለስሜትም ለደገኛና ከዚህ ሁሉ በላይ ደግሞ ሀጢአት ነው። ስለዚህም ጋብቻን ለመመስረት ምክንያት አይደለም። ምክንያት የሚሆነው ለንስህ ብቻ ነው። ላልተጋቡ ጥንዶች በተለይም ለአማኞች ከግብረሰጋ ግንኙነት መታቀብ ብቻ ትክክለኛ የሆነ ስነምግባር ነው።

ሳቢተጋቡ ጥንዶች በተሰደሙ ሳቢተጋቡ ስማቸው ከግብረሰጋ ግንኙነት መታቀብ ብቻ ትክክለኛ የሆነ ስነምግባር ነው።

10 በእርግዝና ምክንያት የሚመሠረት ጋብቻ

በእርግዝና ምክንያት ጋብቻን መመስረት፤ በግብረሰጋ ፍላጎት ምክንያት ጋብቻን ከመመስረት የበለጠ ምክንያት አይደለም። በምክንያቶች አስገዳጅነት የሚመሠረት ጋብቻ ጊዜው አልፎበታል። ዛሬም አንዳንዶች ግብረሰጋ ግንኙነት ትዳር ለመመስረት ምክንያት ባይሆንም፤ እርግዝናን በሚመለከት ግን ጉዳዩ የተለየ ነው ይላሉ። በተለይ የልጁን አባት አስመልክቶ ያለ ጥርጥር የሞራልና የህግ ጉዳዮች መነሳታቸው አይቀራ ነው። ይሁን እንጂ እርግዝና ብቻውን ጋብቻን ለመመስረት በቂ መሰረቶች የሉትም ጉዳዩን በግልጽ ያየን

እንደሆነ እርግዝና የሚያረጋግጠው የግብረ ሰጋ ግንኙነት መፈጸሙን ብቻ ነው። እርግዝና እንዲፈጠር ባደረጉት በሴቷ ወይም በወንዱ መካከል ፍቅር መኖሩን ወይም አንዱ ለሌላኛው መስጠቱን አያመለክትም። ከጋብቻ ውጭ በተደረገ የግብረ ሰጋ ግንኙነት ምክንያት የተሠራን ገጢያትና የተደረገን ስህተት በተሳሳተ ጋብቻ ማስተካከል መሞከር ሞኝነትና ማስተዋል የጎደለው ነው። እንዲህ አይነቱ ጋብቻም ተጋቢዎቹንና በዚህ ጋብቻ መካከል ሊያድግ ለሚገደደው ምስኪን ህፃን ለእድሜ ዘመን ለሚተርፍ የልብ ሀዘንና ስብራት የሚዳርግ ነው።

በህይወታዎ የሚፈጸሙት አንድ ስህተት ከህይወት ሩጫ ገፍተሮ አያወጣዎትም። ከጋብቻ ውጭ እርግዝው ልጆችን የወለዱ ብዙ ሰዎች በኋላ ደስተኛ ወደሆነ ጋብቻ ገብተዋል። እንደ ግብረሰጋ ግንኙነት ሁሉ ያልተፈለገ እርግዝናም ለንስህ እንጂ ለጋብቻ ምክንያት አይሆንም።

ስመጋባት ጤነኛ የሆኑ ምክንያቶች

ለጋብቻ ምክንያት የሆኑ ጤናማ ያልሆኑ ምክንያቶችን በንመለከት ቆይተናል፤ አሁን ደግሞ ጤናማ ምክንያቶችን ለንመረምር ጊዜው ነው። ቀጥሎ የተመለከቱት አስር ነጥቦች እርስ በእርስ የተያያዙ እንደሆኑና ባተኮርንበት ጭብጥ ላይ ትልቁን ድርሻ እንደያዙ ልናስብ ያስፈልጋል። ምንም እንኳን አስሩም ጋብቻን ለመመስረት መልካም ምክንያቶች ቢሆንም የትኞቹም ቢሆኑ በተናጠል በቂ ምክንያቶች አይደሉም። ጤናማ፤ ስኬታማና መልካም ጋብቻ ከነዚህ ምክንያቶች አብዛኞቹን ሊያካትት ቢችልም ሁሉንም ሊያጠቃልል የግድ አስፈላጊ ነው ማለት አይደለም።

1. የእግዚአብሔር ፈቃድ በመሆኑ ምክንያት

ከምክንያቶቹ ሁሉ ይህኛው እጅግ ጠቃሚው ምክንያት ነው። ጋብቻን ያቀደው እግዚአብሔር በመሆኑ ከእርሱ በላይ ስለ ጋብቻ የሚያውቅ የለም። እንደ አማኞች ቅድሚያ የምንሰጠው ጉዳይ በማንኛውም ነገር ውስጥ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ መረዳትና ለተረዳነውም እውነት መታዘዝ ነው። ይህ የጋብቻ ጓደኛ ምርጫችንንም የሚያካትት ነው። በአንዳንድ ምክንያቶች ማለትም ከእውቀት ማነስ ወይም በእግዚአብሔር ላይ መታመን ካለመቻል የተነሳ አንዳንድ አማኞች በጋብቻም ዙሪያ በእግዚአብሔር ላይ መታመን አቅቷቸው በሕይወታቸው ችግር

ላይ ባልተመሠረተው እጋፔ በሆነው በእግዚአብሔር ፍቅር ላይ በእግባቡ መገንባት አለባቸው።

4. መልካም በሆነ መንገድ የግብረ ስጋ ግንኙነትን ፍላጎት ለማርካት

የግብረ ስጋ ግንኙነት ፍላጎት ከእግዚአብሔር የተሰጠ ሲሆን በትክክለኛው መንገዱ ጤናማና መልካም ነው። በራሱ ግን የጋብቻ ምክንያት ለመሆን የማይችል ደካማና ጠባብ የሆነ ምክንያት ነው። ይሁንና ፍቅርንና መልካም ጓደኝነትን መሠረት ያደረገ የግብረ ስጋ ግንኙነት ፍላጎት ጠንካራና ተፈጥሯዊም ምክንያት ነው። በተጨማሪም በወንድና በሴት ውስጥ የሚቀሰቀሰው በዘላቂነት አብሮ በመኖር ሀሳብ ላይ የተመሠረተና ፍቅር የግብረ ስጋ ግንኙነትን ፍላጎት ያቀጣጥላል። ለክርስቶስ ኢየሱስ በእርግጠኝነት ራሳቸውን የሰጡ አማኞች የግብረ ስጋ ግንኙነት ፍላጎታቸውን እግባብነት ባለው ሁኔታ ማሟላት ይጠበቅባቸዋል። ጋብቻ እግዚአብሔር በሰዎች ውስጥ ያስቀመጠውን የግብረ ስጋ ግንኙነት ፍላጎት ለማሟላት እራሱ እግዚአብሔር ያጸናው ጎዳና ነው። ጳውሎስ በቆሮንቶስ ሰሚኖሩ አማኞች በፃፈው ቃል ጥበብ የተሞላበትና ተግባራዊነት ያለው ምክሩን እንዲህ ሲል ያካፍላል።

“ስለ ፃፋችሁልኝ ነገር ከሴት ጋር አለ መገናኘት ለሰው መልካም ነው። ነገር ግን ስለ ዝሙት ጠንቅ ለእያንዳንዱ ለራሱ ሚስት ትኑረው ለእያንዳንዱ ደግሞ ለራሷ ባል ይኑራት። ባል ለሚስቱ የሚገባትን ያድርግላት፤ እንዲሁም ደግሞ ሚስት ለባሏ። ሚስት በገዛ ስጋዋ ላይ ስልጣን የላትም፤ ስልጣን ለባልዋ ነው እንጂ፤ እንዲሁም ደግሞ ባል በገዛ ስጋው ላይ ስልጣን የለውም ስልጣን ለሚስቱ ነው እንጂ። ለፀሎት ትተጉ ዘንድ ተስማምታችሁ ለጊዜው ካልሆነ በቀር እርስ በእርሳችሁ አትከላከሉ፤ እራሳችሁን ስለአለመግዛት ስይጣን እንዳይፈትናችሁ ደግሞ አብራችሁ ሁኑ።

ላላገቡና ለመበለቱ ግን እላለሁ፤ እንደእኔ ቢኖሩ ለእነርሱ መልካም ነው። ነገር ግን በምኞት ከመቃጠል መጋባት ይሻላልና ራሳቸውን መግዛት ባይችሉ ያግቡ” (1ቆሮ 7፡15፤ 8-9)።

ጋብቻ እግዚአብሔር በሰዎች ውስጥ ያስቀመጠውን የግብረ ስጋ ግንኙነት ፍላጎት ለማሟላት ስራሱ እግዚአብሔር ያፀናው ጎዳና ነው።

5. ቤተሰብን ለመመስረት

ልጆችን የማፍራት ፍላጎት መልካም ፍላጎት ነው። ይሁን እንጂ ይህም በራሱ በጋብቻ ውስጥ ቅድሚያ የሚለጠውና እጅግ አስፈላጊው ምክንያት አይደለም። ፈቃደውም ይሁን በተፈጥሮ አስገዳጃዊነት ልጆች ሳይኖሯቸው ደስተኛ ትዳር ያላቸው ብዙ ጥንዶች አሉ። ስኬታማና ደስተኛ የሆነ ትዳር በልጆች መገኘት ላይ የተመሠረተ አይደለም። ልጆች ድንቅ የሆኑ በረከቶችና ጋብቻን የሚያጣፍጡ በመሆናቸው ልጆችን ለመውለድ ፍላጎት ያላቸው ጥንዶች መልካምን ተመኝተዋል። በመዝ (127)፡ 3-5 እንዲህ ተጽፏል “እነሆ ልጆች የእግዚአብሔር ሰጦታ ናቸው፤ የሆድም ፍሬ የእርሱ ዋጋ ነው። በሃያል እጅ እንዳሉ ፍላጻዎች የጎልማሳነት ልጆች እንዲሁ ናቸው። ከእነርሱ ዘንድ ምኞቱን የሚፈጽም ብፁዕ ሰው ነው። ጠላቶቻቸውን በእደባባይ በተናገሩ ጊዜ እርሱ አያፍርም። እንደ ጠንካራ መልዕክ በሆነ ክርስቲያናዊ ጋብቻ ላይ እንደተመሠረተ ክርስቲያናዊ ትዳር ልጆችን ለማሳደግ ሌላ የተመቸ ስፍራ የለም።

6. ጓደኝነት

የጓደኝነት ፍላጎት ለጋብቻ እጅግ የከበረው ምክንያት ነው። ማንኛውም ሰው በተፈጥሮው ቅርብ የሆነ ጓደኛ ወይም ባልንጀራን የመፈለግ ባህሪ አለው። ይህ ጓደኝነትና ባልንጀርነት ከጋብቻ ውጭ ሊገኝ የማይችል ቢሆንም፤ በባልና በሚስት መካከል ያለው እጅግ የቀረበ ጓደኝነት ግን የላቀ ነው። ሰዎች ማህበራዊ የሆኑና የተፈጠሩትም እንዳቸው በእንዳቸው ባልንጀርነት እንዲደሰቱና እንዳቸው በእንዳቸው ጓደኝነት ውስጥ እንዲያድጉ ነው። እግዚአብሔር የመጀመሪያውን ሰው በፈጠረ ጊዜ፤ ለእርሱ ተስማሚ የሆነ ረዳት ከፈጠራቸው ሌላ ፍጥረቶች መካከል አላገኘላቸውም።

ባል የሚስቱ ሚስትም የባልዋ እጅግ የቀረበ ጓደኛና ባልንጀራ ሊሆኑ ይገባቸዋል። “እግዚአብሔር አምላክም በእዳም ከባድ እንቅልፍ ጣለበት፤ እንቀላፋም ከጎነም እንዲት አጥንትን ወስዶ ስፍራውን በስጋ ዘጋው። እግዚአብሔር አምላክም ከእዳም የወሰዳትን አጥንት ሴት አድርጎ ሠራት ወደ እዳምም አመጣት። እዳምም አለ፤ ‘ይህች አጥንት ከአጥንቴ ናት፤ ስጋም ከስጋዬ ናት እርሰዋም ከወንድ ተገኝታለችና ሴት ትባላል’። ስለዚህ ሰው እናትና አባቱን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር ይጣበቃል። ሁለቱም እንድ ስጋ ይሆናሉ”። (ዘፍ 2፡21-24)።

 በሰ የሚሰቱ ሚስትም የባሏ ስጅ ግን የቀረበ ገደብና ባሕርይ ሲሆኑ ይገባቸዋል።

7. ሁሉን ነገር ከሌላው ሰው ጋር ለመጋራት

“ሀዘንህን ለሌላው ሰው ስታካፍለው ይቀልሃል፤ ደስታህንም ከሌላው ሰው ጋር ብትጋራው አጥፍ ይሆንልሃል” በሚለው ጥንታዊ አባባል ውስጥ ብዙ እውነት አለ። በሕይወታችን የሚያጋጥመን ሀዘንና አስቸጋሪ የፈተና ጊዜያቶችን ተቋቁሞ ለማለፍ የልብን ሽክም የሚያካፍሉት አጋር አብሮ ሲኖር የቀለሱ ይሆናሉ። ደስታና ሣቃችንን የሚካፈል የቅርብ ባልንጀራ በአጠገባችን ሲኖር ፍስህችን በአጥፍ ይልቃል። ወንድንና ሴትን የሚያስተሳስር እውነተኛ ፍቅር፤ ሁሉን ነገር በተለይም የየዕለቱን የህይወት እስደናቂ ገጠመኝ ለመጋራት መሻትን ይፈጥራል።

ጋብቻ መጀመሪያውን የታቀደው በቀሪ የሕይወት ዘመናቸው ሁሉ በእንደነት ለመኖር፤ በጋራ ፍቅር ለመተሳሰር ለመከባበርና ሁሉን ለመጋራት ለወሰኑ ወንዶችና ሴቶች ነው።

8. የጋራ ፍላጎትን ለማሟላት በህብረት ለመስራት

በጋብቻ ውስጥ የሚፈጠር ፍቅር የትዳር ተጋሪ የሆኑ ባልና ሚስትን እንዲያሳድስ የሌላውን ፍላጎት ለማሟላት ጥረት እንዲያደርጉ ፍላጎትን ያነሣሃል። ይህ የመስጠትና የመቀበል ሂደት በሁሉም ወገን ከፍተኛ ማስተዋልን የሚጠይቅ ነው። ማንኛውም ሰው የተወለደው ከማያቋርጥ አካላዊ፣ አይምሯዊ፣ ለሜታዊና መንፈሳዊ ፍላጎት ጋር ነው።

የምግብ፣ የውሃ፣ የአልባሳት፣ የመጠለያ፣ የአይምሮ ሰላምና የደህንነት፣ ከፍርሃት ነፃ የመሆን፣ በስነጥበብና በውበት የመበልጸግ፣ ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም ለመሆንና የቀረበ ግንኙነት ፍላጎቶች ከብዙዎቹ ጥቂቶቹ ፍላጎቶች ናቸው። ጋብቻ ደግሞ እነኚህን አግባብ የሆኑ ፍላጎቶች በጋራ በመስራት ለማሟላት በልክ እንደተሰፋ ልብስ ነው። በእንደነት ሆነው፣ በጌታ ላይ በጽኑ በመታመን ማንኛውንም ችግር ለመቋቋምና መሰናከሉችን ሁሉ ለማለፍ ይቻላል። “አንዱም አንዱን ቢያሸንፍ ሁለቱ በፊት ይቆማሉ፤ በሦስት የተገመደ ገመድ ፈጽሞ አይበጠስም” (መክ 4፥12)።

9. እምቅ ችሎታን ለማሳደግ

ለራስዎ ካለዎት አመለካከት በዘለለ መንገድ በትምህርት አስተሳብዎን መግራትና አተገባበርዎን በመለወጥ እምቅ ተፈጥራዊ ችሎታዎን ማሳደግ የስኬታማ ህይወት ቀልፍ ነው። በጋብቻ ውስጥ ሁለቱም ባለትዳሮች ያላቸውን እምቅ ችሎታ ሁሉ በመጠቀም እርስ በእርስ ይረዳዳሉ። የሚወዱትን ሰው እርስ ወይም እርሷ መድረስ አስከምትችልበት ድረስ ለማድረስ የሚቀስቀስ የማገዝ ፍላጎት ጤናማ የሆነ የትዳር ምክንያት ነው። በጋብቻ የሚደረግ ውህደት የተጋቢዎቹ ግለሰባዊ፣ መንፈሳዊና የሥራ ክህሎታቸውን ብቃት ከፍ ባለ ደረጃ ለመከወን ሙሉ ህይሳቸውን እንዲጠቀሙ፤ እመች ሁኔታዎች እንዲፈጠሩ ያደርጋል። የባልንጀርነት ህብረታቸው አንዳቸው አንዳቸውን በማበረታታት፣ በማነቃቃት፣ በማጽናናት፣ አንዳቸው ለአንዳቸው በመጸለይ፣ አንዳቸው የሌላቸውን ስህተት በማረም፣ አንዳቸው ሌላቸው የሚያደርገውን እያደነቁና እያጸኑ እንዲኖሩ መንገድ ይከፍታል።

 በጋብቻ የሚደረግ ውህደት የተጋቢዎቹን ግለሰባዊ፣ መንፈሳዊና የሥራ ክህሎታቸውን ብቃት ከፍ ባለ ደረጃ ለመከወን ሙሉ ህይሳቸውን እንዲጠቀሙ፤ እመች ሁኔታዎች እንዲፈጠሩ ያደርጋል።

10. መንፈሳዊ እድገትን ለመጨመር

ምንጩ ከእግዚአብሔር በመሆኑ ምክንያት ጋብቻ ቀድሞውንም የታቀደው ለክርስቲያኖች ነው። እነዚህ ወንዶችና ሴቶች ክርስቲያኖች ደግሞ በእምነት እንጂ በማየት የማይመላለሱ፤ ከክርስቶስ ኢየሱስ ጋር ያላቸው የግል ፍቅር ህብረት በአየዕለቱ ህይወታቸው ውስጥ እያደገ የሚሄድ ነው። ሁለቱም ባልና ሚስት ለማደግ ያለማቋረጥ እርስ በእርስ መበረታታት ይገባቸዋል። በጋራ ማምለክ፣ በጋራ መጸለይ፣ መጽሐፍ ቅዱስን ማንበብና መወያየት፣ ከክርስቶስ ጋር ለሚኖራቸው መንፈሳዊ እርምጃ አንዳቸው ለአንዳቸው እንደ መንፈሳዊ አረኛ ሊሆኑ ያስፈልጋቸዋል። በስልጣን ደረጃ የየነው እንደሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ የቤተክርስቲያን ራስ እንደሆነ እንዲሁ ባል የሚስት ራስ ነው (ኤፌ 5፥23) ለክርስቶስ በመስጠቱና በመሪነቱ ባል የቤተሰቡን መንፈሳዊ እድገት የመከታተል ሃላፊነት አለበት። ይሁን እንጂ ሁለቱም ባልና ሚስት በእኩል ደረጃ ለትዳራቸው ጤናማነት ህላፊነትን ሊሸከሙ ይገባል። በእርግጥ መልካም ትዳር እንዲኖራቸው የሚፈልጉ ጥንዶች ከማንኛ

ውም ነገር ይልቅ አንዳቸው የአንዳቸውን መንፈሳዊ ህይወት በማጥራት ወይም በማሳደግ ተግባር ላይ ከፍተኛ ትኩረት ይሰጣሉ።

* * *

በመሠረቱ፤ አስሩም ለጋብቻ ጤናማ ያልሆኑ ምክንያቶች አንድ የጋራ ባህሪ ይታይባቸዋል፤ ይሄውም ራስን መካከለኛ ያደረጉ ናቸው። ራስ ወዳድነት ትዳርን ለመገንባት በጭራሽ ጤናማ ብቃት ሊሆን አይችልም። በተቃራኒው አስሩ ጤናማ የጋብቻ ምክንያቶች ከመሠረታቸው ራስ ወዳድነት የማይታይባቸው ናቸው። በእግዚአብሔር ወሰን የሌለው ፍቅር ላይ ተመስርተው፤ በሌላው ወገን ፍላጎትና ደህንነት ላይ በማተኮር ራስን አሳልፎ ለመስጠት ምክንያቶች ናቸው። በስኬትና በውድቀት፤ በደስተኝነትና በሀዘንተኝነት፤ በጥሩና ጥሩ ባልሆነ ጋብቻ መካከል ጉልህ የሆነው ልዩነት ይህ ነው።

መርሆዎች

1. ጤነኛ የሆነ ትዳር ሁለት ሙሉ የሆኑ ለዎችን ወደ አንድነት ያመጣል እንጂ፤ በጋብቻ ሊኖር ከሚገባው የቁጥር ድምር ዝቅ ያለ ስሌት ለማምጣት ሁለት ግማሾችን አያጣምርም።
2. ሁላችንም ብንሆን ፈልገን ልንደርስበት የሚገባ ነገር አለ፤ ይሄውም ከክርስቶስ ጋር ካለን ህብረት የተነሳ፤ እግዚአብሔር ልጆች በመሆናችን፤ የመንግስቱ ወራሾች በመሆናችን፤ በክርስቶስ ሞት ምክንያት በእግዚአብሔር አምሳል በመፈጠራችን የከበረ ማንነት እንዳለን ነው።
3. የጋብቻ ጤናማ ምክንያቶች
 - የእግዚአብሔር ፈቃድ በመሆኑ ምክንያት።
 - የእግዚአብሔርን ፍቅር ለሌላው ሰው ለመግለጽ።
 - ግላዊ የሆነ ፍቅርን ለሌላው ሰው ለመግለጽ።
 - መልካም በሆነ መንገድ የግብረሰጋ ግንኙነት ፍላጎትን ለማርካት
 - ቤተሰብን ለመመስረት።
 - ጓደኝነት።
 - ሁሉን ነገር ከሌላው ሰው ጋር ለመጋራት።
 - የጋራ ፍላጎትን ለማሟላት በህብረት ለመስራት።
 - አምቅ ችሎታን ለማሳደግ።
 - መንፈሳዊ እድገትን ለመጨመር።

ምስራቅ ስራት

ሁሉም ሰው በገነት ውስጥ ጋብቻውን ሲፈጽም ደገባዋል

የመጀመሪያው ጋብቻ የተከናወነው በኤደን ገነት ነበር። በዚያ እግዚአብሔር የፈጠራቸውን ወንድና ሴት መረቃቸው ቀደሳቸውም። በዘፍጥረት መጽሐፍ አንድና ሁለት፤ እግዚአብሔር አስቀድሞ ባቀደው መሠረት የተዘጋጀውን የጋብቻ ምስል እንመለከታለን። በነዚህ ክፍሎች አዳምና ሄዋን በሰላም፤ በህብረት፤ በእኩልነት፤ በማያቋርጥ ሁኔታ ከፈጣሪያቸው ጋር የነበራቸውን ግንኙነት እናጤናለን። ዘፍጥረት ምዕራፍ ሦስት ግን የተለየ ስዕል ያቀርብልናል። ሀጢያት በመካከላቸው በነበረው ህብረት መካከል ገብቶ ሲጋረጥና ከእግዚአብሔር ጋር የነበራቸውንም ህብረት ሲያፈርሰው እንመለከታለን። ምዕራፍ አንድና ሁለት ገነት ውስጥ የነበረውን ጋብቻ ያሳያል። ምዕራፍ ሦስት ግን ከገነት ውጭ የሆነውን ጋብቻ ያመለክታል። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በሆነው ጋብቻ ውስጥ የምናልፍበት ብቸኛ ስፍራ ከገነት ውስጥ ነው። ከገነት ውጭ የሚመሠረት ማንኛውም ጋብቻ ከእግዚአብሔር የሆነ ጋብቻ አይደለም።

ዘፍጥረት አንድ እና ሁለት ከውድቀት በፊት የነበረውን፤ እንደ እግዚአብሔር አቅድ የተመሠረተውን ጋብቻ ያሳያል። ዘፍጥረት 3 ደግሞ ከውድቀት በኋላ አለም ያመለክታልቸውን የጋብቻ አይነት ያመለክታል። አጭርና ግልጽ በሆነ መንገድ ይህ ማለት፤ በምዕራፍ አንድና ሁለት ውስጥ በገነት ውስጥ የነበሩ ሁኔታዎች፤ ባርኮቶች፤ የተስፋ ቃሎች ሁሉ፤ ከገነት ውጭ በምዕራፍ 3 ለተመለከተው ጋብቻ ዋስትና የሚሰጠው አይደለም። በገነት ውስጥ አዳምና ሄዋን በጋራ ፍቅር፤ በመካከባቸው፤ በእኩልነት ፍቅር ደስታን ያጣጥሙ ነበር። ከገነት ውጭ ግን ስህተታቸውን ለመደበቅ ሞክሩ፤ እርስ በእርስ ተወነጃጀሉ፤ አንዳቸው ስለ ሌላቸው በእግዚአብሔር ፊት ውሸትን ተናገሩ። በገነት ውስጥ አንዱን መንፈስ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ ይካፈሉ ነበር። ከገነት ውጭ ግን የእግዚአብሔር መንፈስ ስለተለያቸው አንዳቸው ለአንዳቸው እንደማይተዋወቁ ሰዎች ሆነው ነበር። በገነት ውስጥ በመንፈስም በስጋም ተጣምረው እናያቸዋለን። ከገነት ውጭ ግን ያላቸው ሥጋ ብቻ ነበር።

የእግዚአብሔር የጋብቻ መስፈርት የተመሠረተው በገነት ውስጥ በነበረው ደረጃው ነው። ማንም ሰው ቢሆን በገነት ውስጥ እንደ ነበረው ጋብቻ ባልሆነ መንገድ በተመሠረተ ጋብቻ ውስጥ ተጋቢዎቹን እግዚአብሔር አጣምሯቸዋል ብሎ በእውነት ለመናገር አይችልም። አስቀድሞውንም የታቀደው ለአማኞች በመሆኑ፤ ትክክለኛ ጋብቻ የመንፈሶች ውህደት ሳይሆን የስጋ ውህደት ነው። በኤደን ገነት አዳምና ሄዋን በመንፈስ መጋባት አላስፈለጋቸውም፤ ምክንያቱም ቀድሞውኑ አንድ መንፈስ ተጋርተዋል። መንፈሶቻቸው ቀድሞውኑ ተዋህደዋል። ይሁንና በስጋ ሁለት የተለያዩ ሰዎች ነበሩ። በገነት ውስጥ የነበረው ጋብቻቸው ምክንያት በእካል መዋሃዳቸው ነው። አስቀድሞውኑ አንድ መንፈስ እንደነበሩ አንድ ሥጋ ይሆኑ ዘንድ ነው።

በእያንዳንዱ ቀን፤ በመላው ዓለም በሽህ የሚቆጠሩ ጥንዶች እግዚአብሔር አጣምሮናል ብለው ጋብቻን ይመሠርታሉ። በብዙ ሁኔታዎች ውስጥ ይህ ግን እውነት አይደለም፤ ምክንያቱም ጋብቻቸው የተመሠረተው በገነት መስፈርት አይደለም። ሁለቱም ወይም ከሁለት አንዳቸው ከእግዚአብሔር መንፈስ ዳግም የተወሰዱ ባለመሆናቸው አንዱን መንፈስ አብረው አልተጋሩም። በዚህም ምክንያት የስኬት ዋስትና ሊያሳጣቸውና ጋብቻቸውን ሊያፈርስ ከየአቅጣጫው የሚገቡትን ሃይል ለመቋቋም አስተማማኝ ጥበቃ የላቸውም።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጻፉት የእግዚአብሔር የተስፋ ቃሎች የሚሠሩት ለሚያምኑና ለሚታዘዙት፤ የእግዚአብሔር ልጆች ለሆኑትና መንፈሱን ለተጋሩት አማኞች ነው። ከእግዚአብሔር መንፈስ ውጭ የሆነ ማንም የተስፋ ቃሎቹን ለመቀበል ዋስትና የለውም። ጋብቻን በተመለከተም ስኬቱም ይሁን ውድቀቱ እጅጉን የሚመሠረተው ጋብቻው በገነት ውስጥ የመሆኑ ወይም ያለመሆኑ እውነት ነው።

ምንም እንኳን ደግሞ የተወሰዱ ቢሆኑም ብዙ አማኞች በተደራቸው ውስጥ ችግር ያጋጥማቸዋል፤ ምክንያቱም ሳያውቁት እግዚአብሔር ነገሮችን ከሚመዝንበትና ከሚመለከትበት በተለየ መንገድ ስለሰማዊው ሚዛንና እደታ ቀረቤታ ስላሳቸው ነው።

እውቀት በማንኛውም ነገር ስኬታማ ለመሆን ወሳኝ ቀልፍ ነገር ነው፤ ጋብቻ ደግሞ ከእነዚህ ነገሮች ውጭ ሊሆን አይችልም።

በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ አማኞች ቢሆኑ እንኳን በገነት ውስጥ እና ከገነት ውጭ ስላለው ጋብቻ ልዩነት ጠንቅቀው ካለውቁ በስተቀር በትዳራቸው አክል ሊያጋጥማቸውና ሊወድቁ ይችላሉ። ምንም እንኳን ደግሞ የተወለዱ ቢሆኑም ብዙ አማኞች በትዳራቸው ውስጥ ችግር ያጋጥማቸዋል፤ ምክንያቱም ሳያውቁት እግዚአብሔር ነገሮችን ከሚመዘንበትና ከሚመለከትበት በተለየ መንገድ ለአለማዊው ሚዛንና እይታ ቀረቤታ ስላላቸው ነው። ጋብቻቸው በገነት ውስጥ እንዲሆን አውቀትንና ጥበብን እንዲያገኙ ወደ መንፈስ ቅዱስ እንዴት መመልከት እንዳለባቸው መማር ያስፈልጋቸዋል።

እኩዕ ስዕሣን እኩዕ የበላይነት

የመጀመሪያዎቹ ሁለት የዘፍጥረት መጽሐፍ ምዕራፎች፤ ጋብቻ ማለት ምን ማለት እንደሆነና፤ በባልና በሚስት መካከል ሊኖር ስለሚገባው ግንኙነት ጠቃሚ የሆነ መጠነኛ መረጃ ይሰጡናል። ስድስተኛውና የመጨረሻው በሆነው የፍጥረት ቀን ማለትም ሰማይና ምድር ከተፈጠሩና መሬትም በዕጽዋት፤ በእንስሳትና፤ በባህር ፍጥረታት ከተሞላች በኋላ እግዚአብሔር ትልቁን የመፍጠር ክህሎቱን ሰውን በመፍጠር ተጠበበበት። ሰው፤ ውንድና ሴት የእግዚአብሔር ፍጥረት ክብር ሁሉ ቀንጮ ወይም ዘውድ ሆነው ተፈጠሩ። ከፈጠራቸው ፍጥረቶች ሁሉ የተለዩ ለሆኑ ለእነዚህ ፍጥረቶች እግዚአብሔር የተለየ ስፍራና እቅድ ነበረው። “እግዚአብሔር አለ፡- ሰውን በመልካችን እንደምሳሌያችን እንፍጠር፤ የባህር አሶችንና የሰማይ ወፎችን፤ እንስሳትንና ምድርን ሁሉ በምድርም ላይ የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ ይግዛ። እግዚአብሔር ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። እግዚአብሔር ባረካቸው እንዲህም አላቸው። ብዙ፤ ተባዙ፤ ምድርንም ሙሉዋት፤ ግዙዋትም፤ የባህርን አሳዎችና የሰማይን ወፎች በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትንም ሁሉ ግዙዋቸው” (ዘፍ 1፡26-28)።

እዚህ ላይ ልብ ይበሉ፤ የተፈጠሩትን የመግዛት፤ የመብዛት፤ የመባዛትና ምድርን የመሙላት ስልጣን የተሰጠው ለሁለቱም ወንድና ሴት በአንድነት ነበር። ወንዱም ሴቷም ሁለቱም የተፈጠሩት እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ ሊሆን የታቀዱትም እንዲሉላውን እንዲያጎላና ፍጹምም ሆነው ነው። ሁለቱም እንደ እግዚአብሔር ምሳሌዎች ሆነው በፍጥረታዊው አለም ላይ

እንዲሰለጥኑ አስፈላጊ የሆነው ብቃትና ስልጣን ተሰጥቷቸዋል። እንደገናም ልብ ይበሉ፤ የተሰጣቸው ስልጣን ዝቅ ያሉትን የእግዚአብሔር ፍጥረቶች እንደ አሣ፤ አአዋፍና የምድር እንስሳትን እንዲገዙ እንጂ እንዳቸው ሌላቸውን እንዲገዙ አልነበረም። የእግዚአብሔር የቀደመ እቅድ ወንድና ሴት እኩል ስልጣንና እኩል የበላይነት እንዲኖራቸው ነበር።

እግዚአብሔር ያዘዘው፤ ወንድም ሴትም በእኩልነት የበላይነትና የመግዛት ስልጣናቸውን እንዲጠቀሙ ነው። በኤድን ገነት ውስጥ አዳምና ሄዋን አንድን መንፈስ ተቀብለዋል፤ በአንድ አይነት ስልጣን ተጋርተዋል፤ አንድ አይነት የመግዛትን ሀይል ተሰማምደዋል። በምድር ላይ በሚንቀሳቀስ ማንኛውም ሀይወት ባለው ፍጥረት ላይ የበላይነት ነበራቸው። ይህ ደግሞ እባቡንም ይጨምራል። ዘፍጥረት ምዕራፍ ሦስት ግልጽ እንደሚያደርግልን፤ የወደቀው መላእክ፤ ፈታኝ፤ ከሳሹ አየተባለ የሚጠራ ሰይጣንም በእባብ መልክ በኤድን ገነት ውስጥ ነበር። አዳምና ሄዋን የእግዚአብሔርን ፍጥረት ሁሉ በበላይነት ይወክሉ ስለነበርና ሰይጣን በእነርሱ ግዛት ውስጥ ስለነበር በእነርሱ ስልጣን ስር ወድቆ ነበር። አዳምና ሄዋን ሁለቱም ሰይጣንን ለመግዛት ስልጣንና ሃይል ነበራቸው። ይህን የማድረግ ሃላፊነታቸውን መወጣት ባልቻሉ ጊዜ ግን ወደ ቀውስ ውስጥ ገቡ።

 በገነት ውስጥ አዳምና ሄዋን በሰብእናም ይሁን በሰዕሣን እኩዕ ነበሩ።

የዘፍጥረት መጽሐፍ ሁለተኛው ምዕራፍ እንዲሁ በገነት ውስጥ አዳምና ሄዋን በሰብእናም ይሁን በሰልጣን እኩል እንደነበሩ ይገልጻልናል። ዘፍጥረት 2፡18-24 እግዚአብሔር ሄዋንን ለእርሱ የተስማማች ረዳት ትሆን ዘንድ እንዴት አንድ የጎድን አጥንት ከአዳም ወስዶ እንደሠራት ይተርክልናል። እርሷም በፍጹምና በሙሉነት ከአዳም ጋር በአካል አቻ ነበረች። በይብራይስጥ “ጎድን” የሚለው ቃል “ጎን” ተብሎም ይተረጎማል። ሄዋንም የተሠራችው ከአዳም ጎን ነበር። አዳም ያለው ነገር ሁሉ ነበራት። አንድ አይነት መንፈስ፤ አንድ አይነት አይምሮ፤ አንድ አይነት ስሜትና አንድ አይነት መለኮታዊ መልክ። የተወለደችው ከአጥንቱ አጥንት ከስጋው ሥጋ ሆና ስለነበር በማንኛውም አስፈላጊና መሠረታዊ በሆኑ ነገሮች ሁሉ እኩል ነበረች። ተቀባይነት ባለው ታልሙድ በሚባል ጥንታዊ የዕብራውያን መጽሐፍ ውስጥ የተጻፈ አንድ ምሳሌ እንዲህ

ይላል፤ “እግዚአብሔር ሴትን ከሰው ጭንቅላት አልፈጠራትም፤ እንደዚያ ቢሆን መሪዋ ይሆን ነበር፤ ከእግሩም አልፈጠራትም፤ እንደዚያም ቢሆን ባሪያ ልትሆን በተገባት ነበር፤ ነገር ግን ከጎኑ ፈጠራት፤ ይህም ለልቡ የቀረበች ትሆን ዘንድ ነው”።

በገነት ውስጥ የነበሩት እነዚያ ወንድና ሴት ስንድ መንፈስ ስንድም ሥጋ ስለነበሩ እግዚአብሔር የሰጣቸውን ፍጥረታዊና ምድራዊ ግዛት ሁሉ ለመግዛት በአንድነት ስኩሳ ሃይልና ሰዓሚነት ይጠቀሙ ነበር።

በገነት ውስጥ የነበሩት እነዚያ ወንድና ሴት አንድ መንፈስ አንድም አካል ስለነበሩ እግዚአብሔር የሰጣቸውን ፍጥረታዊና ምድራዊ ግዛት ሁሉ ለመግዛት በአንድነት አኩል ሃይልና አኩል ስልጣን ይጠቀሙ ነበር።

የወንድ ሴትነት የተመሠረተው በእውቀት ባይ ነው

የሰብእና፤ የሃይልና የስልጣን አኩልነት ማለት በኤድን ገነት ውስጥ በአዳምና በሄዋን መካከል የመሪነት ቀዳሚነት ሥፍራ አልነበረውም ማለት አይደለም። የዘፍጥረት መጽሐፍ ምዕራፍ ሁለት እግዚአብሔር ወንዱን የዚያ ትንሽ ቤተሰብ መሪ አድርጎ እንዳስቀመጠው ግልጽ ያደርግልናል። በእግዚአብሔር እቅድ በጋብቻ ውስጥ የራሱነት ሃላፊነት መወሰድ የወንዱ ነው። እግዚአብሔር አዳምን በኤድን ገነት እንዳስቀመጠው፤ ሰው እንዴት መኖርና መሥራት እንደሚገባው የሚያሳዩ ደንቦች መሠረታዊ ህግጋትን ሰጥቶት ነበር።

“እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ወስዶ ያበጃትም ይጠብቃትም ዘንድ በኤድን ገነት አኖረው። እግዚአብሔር አምላክ ሰውን እንዲህ ብሎ አዘዘው፤ ከገነት ዘፍ ሁሉ ትበላለህ ነገር ግን መልካምና ክፉውን ከሚያስታውቀው ዘፍ አትበላ ከእርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህና። (ዘፍ 2፡15-17)።

ገነትን የማበጃጀት ሃላፊነቱ አዳምን ፍሬያማና ውጤታማ ሥራ ለጥቶት ነበር። በዚያው ጊዜ ውስጥ በአካባቢው እርሱ የሚያስተዳድረውን ነፃ ግዛትን እግዚአብሔር ሰጠው። አዳም ተከልክሎ የነበረው ክፉውንና መልካሙን ከሚያስታውቀው ዘፍ ብቻ ነበር። እዚህ ጋ አንድ ነገር ማስተዋል ጠቃሚ ነው። አዳም ይህንን መመሪያ ከእግዚአብሔር የተቀበለው ሄዋን ወደ ፍጥረት

ታሪክ ከመምጣቷ በፊት ነው። አስቀድሞ በመፈጠሩ ምክንያት ሄዋን ያልተሣተፈችበትን በግል መረጃ የማግኘት እድል ነበረው። የተቀበለውን ይህንን ትእዛዝ ለሚስቱ ማስተላለፍ የአዳም ሃላፊነት ነበር። እንደዚያች ትንሽ ቤተሰብ ሃላፊነቱ ቤተሰቡን ከጉዳት መጠበቅ ይጠበቅበታል። ያ ከሰላ የመስጠት ተግባሩ የተመሠረተው ሃላፊነት ላይ ነበር።

አዳም የቤተሰቡ ራስ የተደረገው ለምንድን ነበር? በአካሉ ጠንካራ ስለነበር ይሆን? በጭራሽ። ዛሬ ዛሬ ግልጽ እየሆነ አንደ መጣው በመሠረቱ ወንዶችና ሴቶች በአካላዊ ጥንካሬ አኩል ናቸው፤ ልዩነቱ የጥንካሬያቸው መንገድ ነው። በአጠቃላይ ወንዶች ከወገባቸው በላይ የበለጠ ጠንካሮች ሲሆኑ ሴቶች ደግሞ ከወገብ በታች ባለ የአካል ጥንካሬ ብልጫ አላቸው። የሴቶች አካል በወሊድ ጊዜ የሚፈጠረውን የሃይል ግፊት ለመቋቋም ታቅዶ በተለይ የተሠራ ነው። እንደዚያ ያለውን ህመም ሊቋቋሙ የሚችሉ ጥቂት ወንዶች ብቻ ናቸው። አዳም የቤተሰቡ ራስ የሆነው በነበረው አካላዊ ጥንካሬው አልነበረም።

በለውነቱ ውበትስ ይሆን? አይመስለኝም። በጥቅሉ ሴቶች ከወንዶች ይልቅ ውበት ናቸው። አንዱ አንድ ጊዜ እንደተናገረው ወንዱ በመጀመሪያ በመፈጠሩ ምክንያት እጅግም ረቂቅነት የሌለው ጀምሮ ሥራ ነው። ሴቲቱ ግን በወንዱ ያለው ጉድለት የታረመባት የፍፃሜ ውጤት ናት።

አዳም የአይምሮ ብልጫ ስለነበረው ይሆን? አይደለም። ወንድም ሆነ ሴት ያላቸው የአይምሮ ብቃት ተመሳሳይ ነው። አዳም ይበልጥ መንፈሳዊ በመሆኑስ ይሆን? ይህም አይደለም። አዳምና ሔዋን የተጋሩት አንዱን መንፈስ ነበር።

ከሌሎች ምክንያቶች ሁሉ ለአዳም ራሱነት አጥጋቢ ምክንያት ሆኖ የሚታየው አዳም የነበረው የአፈጣጠር የጊዜ ቀዳሚነት ነው። አዳም ራስ የሆነው ቀድሞ በመፈጠሩና ሄዋን የሌላትን መረጃ አስቀድሞ በማወቁ ነው። የአዳም ራሱነት የተመሠረተው በእውቀት ላይ ነበር። ይሄ እውነታ ራሱነት ምን እንደሆነ ለመገንዘብ ቀምነገራዊ እንድንመታ አለው። ባል የሚስቱ ራስ ነው (ኤፌ 5፡23 ይመልከቱ) ይህ ማለት ግን እንደ አሰቃቂ ሆኖ ገዥዋ ይሆናል ማለት አይደለም። ራሱነት ገዥነት ማለት አይደለም፤ ይልቁን መሪነት ነው። እንደ ራሱነቱ ወንዱ መንፈሳዊ አመራር ይሠጣል፤ ቤተሰቡን ይመራል። የቤተሰቡን እቅድ ሊያወጣ ይጠበቅበታል፤

የእርሱ መንፈሳዊ ሀይወት በቤተሰቡ መንፈሳዊ ሀይወት ላይ የሚያሳርፈው አሻራ አለ።

ቴስነት ገዢነት ሣይሆን መሬነት ነው

ዛሬ እጅግ ብዙ ትዳሮች የክርስቲያኖችንም ጨምሮ በችግር ውስጥ ወድቀዋል። ምክንያቱም ባሎች እንደ ቤተሰብ ራስነታቸው የሚጠበቅባቸውን ሃላፊነት በአግባቡ ባለመረዳታቸው ነው። ብዙውን ጊዜ ሴቶችንና ህፃናትን በስልጣን ወደመግዛትና ወደመጫን ስለሚያመሩ ራስነታቸው ከደረጃው ዝቅ ይላል። አንዳንድ ጊዜ መላውን ራስነታቸውን በሴቶቹ ላይ ስለሚጥሉ የራስነት አመራሩ በስም እንኳን ባይሆን በተግባር በሚስቶቻቸው ላይ ይወድቃል።

የራስነትን ጉዳይ በሚመለከት ሁለቱም ባልና ሚስት ጥርት ያለ ግንዛቤ ካላቸው ይህ መረዳት በጋብቻ ውስጥ ሊኖር የሚገባውን ህብረትና ስኬት ያቀላጥፋል። ባልየው ቤተሰቡ የት መሄድ እንደሚገባው ቢወስን፤ ሚስቱ ደግሞ እዚያ እንዴት እንደሚደርሱ ትወስናለች። ወንድየው አጠቃላይ መመሪያ ሲለጥ፤ ሴቱ በዝርዝር ጉዳዮች ላይ ታተኩራለች። ባልየው ሚስቱ ምን እንደምትሠራ ትኩረት ቢለጥ፤ ሚስቱ ባሏ የት መሄድ እንደሚገባው ታመቻለች። ሁለቱም አስፈላጊ ለዎች በመሆናቸው የሚሠሩት አብረው ነው። መመሪያ መስጠት የመጀመሪያው፤ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ደግሞ ቀጣዩ እርምጃ ነው።

አዳም የቤተሰቡ ራስ በመሆኑ ምክንያት፤ በሄዋን ሀይወት ደህንነት ላይ ተጽእኖ ሊያመጣ የሚችል ጠቃሚ የሆነ መረጃ ከእግዚአብሔር አግኝቷል። ክፉውንና በጎውን ለመለየት ስለምታስቸለው ለዚች ዛፍ እግዚአብሔር የሰጠውን ትእዛዝ ሊያብራራላት ሃላፊነት ነበረበት። ይህ የሚያሳየው የወንዱ ራስነት የተመሠረተው በእውቀት ላይ መሆኑንና በቅድሚያም ቤተሰቡን የእግዚአብሔር አሠራርና በጥቅሉ መንፈሳዊ የሆነውን ነገር የማስተማር ሀላፊነት አለበት።

ከገነት መባረር

ውብ በሆነው በኢድን ገነት ውስጥ አዳምና ሄዋን በእግዚአብሔር የተፈጠሩትን ሁሉ ይገዙ ነበር፤ በጋብቻ ውስጥ ባለው በረከትና ህብረት ደስተኞች ነበሩ። ከራጣሪያቸውም ጋር የማያቋርጥ ህብረት ነበራቸው። ይህ እንከን የለሽ ሁኔታ ግን

በጠላታቸው ረቂቅ የተንኩል ብልሃት ፈጥኖ ተሰባበረ። ውጭውን በእባብ የተመለሰው የእግዚአብሔር ዋነኛ ጠላት በገነት ያለውን ንጽህና፤ የዋህነትና የተለመደውን የሀይወት አደት ለማፈራረስ አይኖቹን ጣለ። ሴቱ ዋነኛው ኢላማ ነበረች፤ የተጠቀመው መሣሪያ ደግሞ ጥርጥርን ነው።

“እባብም እግዚአብሔር አምላክ ከፈጠረው ከምድር እውራ ሁሉ ይልቅ ተንኮለኛ ነበረ። ሴቲቲንም፡- በውኑ እግዚአብሔር ከገነት ዛፍ ሁሉ እንዳትበሉ አዝዟልን? አላት። ሴቲቱም ለእባቡ አለችው በገነት ካለው ከዛፍ ፍሬ እንበላለን፤ ነገር ግን በገነት መካከል ካለው ከዛፍ ፍሬ እግዚአብሔር አለ እንዳትሞቱ ከእርሱ አትበሉ፤ አትንኩትም። እባብም ለሴቲቱ አላት፤ ሞትን አትሞቱም ከእርሷ በበላችሁ ቀን አይኖቻችሁ እንዲከፈቱ እንደ እግዚአብሔርም መልካምንና ክፉን የምታወቁ እንድትሆኑ እግዚአብሔር ስለሚያውቅ ነው እንጂ። ሴቲቱም ዛፋ ለመብላት ያማረ እንደሆነ ለአይንም እንደሚያስገመጅ ለጥበብም መልካም እንደሆነ አየች። ከፍሬውም ወስደችና በላች። ለባሏም ደግሞ ሰጠችው፤ እርሱም ከእርሷ ጋር በላ፤ የሁለቱም አይኖች ተከፈቱ፤ እነርሱ ዕራቋታቸውን እንደሆኑ አውቁ፤ የበለስንም ቅጠሎች ሰፍተው ለእነርሱ ለእራሳቸው ግልድም አደረጉ” (ዘፍ 3+1-7)።

እባቡ ባነጋገራት ጊዜ ሄዋን ምንም አይነት የመደነቅ ሁኔታ ያላሳየች በመሆኑ፤ በእባቡና በእርሷ መካከል የነበረው የሀሳብ መለዋወጥ ምናልባትም የመጀመሪያቸው አልነበረም ብሎ ለመገመት ያስደፍራል። መልካምንና ክፉውን ስለምታሳውቀው ዛፍ የነበራት እውቀት በቅንነት ላይ የተመሠረተ ስለነበር፤ ሄዋን የእባቡን ሀሳብ ላለማመን ወይም በልቡ ያለውን ተንኮል ለመጠርጠር አልቻለችም። ጥያቄው ላዩን ማር እንደተቀባ መርዝ ሰው ነበር።

የእግዚአብሔርን እውነተኛነት እንድትጠራጠር በአይምሮዋ ውስጥ የተዘራው የጥርጥር ዘር አዘራሩ በከፍተኛ ጥበብ ነበር። “በእውኑ እግዚአብሔር ከገነት ዛፍ ሁሉ እንዳትበሉ አዟልን?” ጠላት የሚሠራበት መንገድ ይሄው ነው። የእግዚአብሔር ዋነኛው ጠላት የሆነው በደሁዳ መጽሐፍ ውስጥ “ዲያብሎስ” ወይም “ሰይጣን” ተብሎ የተጠራው የሚፈልገው የሰዎች አይምሮ የእግዚአብሔርን ባህሪ ዝቅ አድርጎ እንዲመለከት ሲሆን፤ ይህን

የሚፈጽመውም መላምታዊ የሆነ ሀሳብንና ጥርጥርን ወደ አይምሮ በማሸለክና እውነትን በማጣመም ነው።

የጠላታችን ዋነኛው ብሰሃት ማንነታችንን እንደንጠራጠር ማድረግ ነው።

ሄዋን ለእባብ ከሰጠችው ምላሽ፤ መልካሙንና ክፉውን ስለምትለየው ዛፍ እግዚአብሔር ያዘዘውን ትእዛዝ ለእርሷ በማሳወቅ አዳም ሃላፊነቱን እንደተወጣ እናያለን። ሄዋን ከዛፍ መብላት ወይም መንካት ሞት እንደሚያስተል ስትናገር፤ ሰይጣን ሽምጥጥ አድርጎ ነገሩን እንዲህ አቃረነው፤ “ሞትን አትሞቱም፤ ከእርሷ በበላችሁ ቀን አይኖቻችሁ እንዲከፈቱ እንደ እግዚአብሔር መልካምንና ክፉውን የምታውቁ እንድትሆኑ ነው እንጂ”። የጠላታችን ዋነኛው ብሰሃት ማንነታችንን እንድንጠራጠር ማድረግ ነው። አዳምና ሄዋን የተፈጠሩት በማን መልክ? በማንሰ ምሳሌ ነበር? በእግዚአብሔር። እንደ እግዚአብሔር ለመሆን አዳምና ሄዋን መልካምንና ክፉውን የምትለየውን ዛፍ መብላት አያስፈልጋቸውም ነበር። አስቀድሞውንም እርሱን ይመስሉ ነበር!

እግዚአብሔር ምን እንዳለና የእራሷንም ማንነት እስክትጠራጠር ድረስ የተዘራው የጥርጥር ዘር በሄዋን አይምሮ ውስጥ እያደገ ነበር። በውስጧ ከተፈጠረው ግራ መጋባትና የዛፉ ፍሬ መልካም ሆኖ ስለታያት ለመብላት ውሳኔ አደረገች። ይሄ ሁሉ ነገር ሲከናወን አዳም ግን ወዴት ነበር? በቁጥር ስድስት ላይ እንደምንመለከተው ቢያንስ ቢያንስ ፍሬውን በበላች ጊዜ እርሱ ከእርሷ ጋር ነበር። ምክንያቱም ከፍሬው ጥቂት እንደሰጠችውና እርሱ ደግሞ እንደበላ እንመለከታለን። የክፍሉ ምንባብ ሄዋን ከእባብ ጋር በተነጋገረችበት ጊዜ አዳም የት እንደነበር አይነግረንም። የቃላት ልውውጡ የተካሄደው ያለ ምንም ማቋረጥ መሆኑ ግን የግድ ሄዋን ከፍሬው ወስዳ የበላችው ወዲያውኑ ነው ወደሚል እንድምታ አይወስደንም። ምናልባትም ጥርጥሩ በውስጧ እስኪያድግና ፍሬውን ለመብላት ያላት ፍላጎት እስኪጠነክር ጥቂት ጊዜ ወስዶ ይሆናል።

እባብና ሄዋን በተነጋገሩ ጊዜ አዳም በስፍራው እንዳልነበር እናያለን። በስፍራው ባለመገኘቱ ምክንያት ሚስቱን የመጠበቅና ከክፉ የማዳን ሃላፊነቱን አልተወጣም። ምንም እንኳን ሁለቱም ሰይጣንን ለማግኘት ስልጣን ያላቸው ቢሆንም፤ ሰይጣንን በመስማት ይሄን ስልጣን አሳልፈው ሰጥተውታል፤ በዚህም ምክንያት ሊቆጣጠራቸው ችሏል። ሄዋን ሰይጣን አስቷት ነበር። አዳም

ሃጢያት ያደረገው ግን አይኖቹ እንደተከፈቱ ነበር። ለችግሮቻቸው ሁሉ የተቀበሉት እውቀት ሃጢያትን እንደሠሩና የእግዚአብሔር መንፈስ ከእነርሱ እንደተለየ አሳውቃቸው። በድንገትም እርስ በእርሳቸው እንደማይተዋወቁ፤ እግዚአብሔርን እንደማያወቁ ሆኑ። አስደሳቹ የጫግላ ጊዜ አበቃ። ለእግዚአብሔር ባለመታዘዛቸው ምክንያት ጋብቻቸው ከገነት ወጣ።

አዳም ወዴት ነበ?

አዳምና ሄዋን በገነት ውስጥ እግዚአብሔርን ባልታዘዙ ጊዜ፤ ሀጢያታቸውን በሚመለከት እግዚአብሔር ፊት ለፊት ተቋቋማቸው። በዚህ ምልልስ ውስጥ እግዚአብሔር አስቀድሞ ስለጋብቻ አስቦት ስለነበረው ነገር ጠቃሚ የሆነ እውነት እንረዳለን።

“እነርሱም ቀኑ በመሸ ጊዜ የእግዚአብሔር አምላክን ድምፅ በገነት ውስጥ ሲመላለስ ለሙ፤ አዳምና ሚስቱም ከእግዚአብሔር አምላክ ፊት በገነት ዛፎች መካከል ተሸሽጉ። እግዚአብሔር አምላክም አዳምን ጠርቶ ወዴት ነህ? አለው። እርሱም አለ፤ በገነት ድምጽህን ሰማሁ ራቁቴንም ስለሆንኩ ፈራሁ፤ ተሸሽግኩም። እግዚአብሔርም አለ፤ ራቁትህን እንደሆንክ ማን ነገረህ? ከእርሱ እንዳትበላ ካዘዝኩህ ዛፍ በውኑ በላህን? አዳምም አለ። ከእኔ ጋር እንድትሆን የሰጠኸኝ ሴት እርሷ ከዛፉ ሰጠችኝና በላሁ። እግዚአብሔር አምላክ ሴቲቱን ይህ ያደረገሽው ምንድን ነው? አላት። ሴቲቱም አለች፤ እባብ አሳተኝና በላሁ”።

አንድ ነገር ልብ ይበሉ፤ እባቡን ያዳመጠችው፤ የሳተችውና የተከለከለውን ፍሬ የወሰደችውና የበላችው ሄዋን ብትሆንም እግዚአብሔር ፊት ለፊት ስለሀጢያታቸው በተቋቋማቸው ጊዜ የፈለገው አዳምን ነበር። “እግዚአብሔር አምላክ አዳምን ጠርቶ ወዴት ነህ?” አለው። ይህ ጥያቄ የስፍራ ጥያቄ ሳይሆን ከማዕረግ የመውረድ ጥያቄ ነበር። እግዚአብሔር አዳም ያለበትን ስፍራና ምን እንደሠራም አስቀድሞ ያውቃል። የጥያቄው አላማ አዳም የሠራውን ሀጢያት አምኖ እንዲቀበልና በዚህ ድርጊቱም ሀላፊነትን እንዲወስድ ነበር። ጌታም አዳምን እንዲህ አለው። “አሁን ባለሀበት ሁኔታ ውስጥ እንዴት ልትገባ ቻልክ? ወድቀሃል መንፈሴም ከአንተ ተሰይቷል። ከዚህ በኋላ በእኔና በአንተ መካከል ምንም ሀብረት አይኖርም። እንዴት ወደዚህ ዝቅታ ወረድህ?”

ሄዋን የተከለከለውን ፍሬ በመብላት ላለመታዘዝ የመጀመሪያዋ ከሆነች፤ እግዚአብሔር አዳምን አስቀድሞ የፈሰሰበት ምክንያት ምንድን ነው? ቢያንስ ሁለት ምክንያቶች አሉ። የመጀመሪያው ምንም እንኳን በመጀመሪያ ሃጢአት ያደረገችው ሄዋን ብትሆንም ከእርሷ ተቀብሎ ፍሬውን በመብላቱ አንደ እርሷ ሀጢአተኛ ነው። ላለመብላት ሊቃውንት ይችላል ነበር-አላደረገውም። ከዚህ በጣም ጠቃሚ የሆነው ጉዳይ ግን፤ እግዚአብሔር ወደ አዳም የመጣበት ምክንያት አዳም የቤተሰቡ ራስ በመሆኑ ሃላፊነት ስለነበረበት ነው። አዳም፤ እግዚአብሔር ስለ ዛፏ ምን እንደተናገረ ለሚስቱ የማስረዳት ሃላፊነት የተጣለበት ብቻ ሳይሆን (በግልጽ እንደተመለከትነው ይሄን ሃላፊነቱን ተወጥቷል) እርሷን መጠበቅና ከክፉ መጋረድ ጭምር ነበር። ለእርሷ እንደ ጋሻ ሲሆንላት ይጠበቅበት ነበር። ከጣላቷ ትልቅ ፈተና በገጠማት ጊዜ አዳም ወዴት ነበር? መገኘት በሚጠበቅበት ሥፍራ ስላልተገኘ ወይም ማድረግ የሚጠበቅበትን ስላሰደረገ፤ ለውድቀታቸው ቀጥተኛ የሆነውን ሃላፊነት አዳም ይሸከማል።

 ፍርሃትና መሰደዩት እግዚአብሔር ካቀደሰንና ካሰበሰበን ነገሮች መካከል አይደሉም።

ጌታ ለጠየቀው ጥያቄ አዳም ከሰጠው መልስ ግልጽ የሆነው ነበር፤ በመካከላቸው በነበረው ግንኙነት መሠረታዊ የሆነ ለውጥ መከሰቱን እንረዳለን። “በገነት ድምፁን ሰማሁ፤ ራቁቴንም ሰለዘገኝ፤ ፈራሁ፤ ተሸሽግኩም”። አንድ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ህብረት ሲያጣ በርካታ በግልጽ የሚታዩ ነገሮች ይከሰታሉ። በመጀመሪያ ከእግዚአብሔር መለየታቸውን ሲረዱ ከእግዚአብሔር ይርቃሉ። አዳም ራሱን ደበቀ። በሁለተኛ ደረጃ በፍርሃት ይሞላሉ። አዳም ፈርቶ ነበር። እግዚአብሔርን እስካልታዘዘበት ጊዜ ድረስ አዳም ፍርሃትን እያውቅም ነበር። አሁን ግን ፍርሃት ለእያንዳንዱ እርምጃው መሰናከል ሆነበት።

 ፍቅርና ፍርሃት ስብረው አይሄዱም። ፍቅር ከሞላበት ስፍራ ፍርሃት ሸሽቶ ይሄዳል፤ ፍርሃት ራሱን ቀና ሲያደርግ ፍቅር ይቀዘቅዛል።

ፍርሃትና መለያየት እግዚአብሔር ካቀደሰንና ካሰበሰበን ነገሮች መካከል አይደሉም። እግዚአብሔር የፈጠረን እርሱን እንድንወደውና ከእርሱም ጋር ዘላቂነት ያለው ህብረት እንዲኖረን

ነው። ፍርሃት በዚህ ህብረት ውስጥ ባለው የሆነ አላባ ነው። ፍቅር በነፃነት እንዳይተገበር እንቅፋትም ነው። የጢሞቴዎስ መንፈሳዊ አባትና የመጀመሪያው ክፍለ ዘመን ታላቅ ሚስቶናዊና አስተማሪ የነበረው ጳውሎስ በ2ኛው የጢሞቴዎስ መልዕክቱ እንዲህ ጽፏል፤ “እግዚአብሔር የሃይልና የፍቅር፤ ራስንም የመግዛት መንፈስ እንጂ የፍርሃት መንፈስ አልሰጠንም” (2ኛጢሞ 1፡7)። ለአይን አፋርነት የተሰጠው ሌላው ስም ፍርሃት ነው። የአዲስ ኪዳን ጸሐፊና ከኢየሱስ ክርስቶስ ሀዋርያት አንዱ የሆነው ዮሐንስ ሲጽፍ . . . እግዚአብሔር ፍቅር ነው በፍቅርም የሚኖር በእግዚአብሔር ይኖራል፤ እግዚአብሔርም በእርሱ ይኖራል . . . ፍጹም ፍቅር ፍርሃትን እውጥቶ ይጥላል እንጂ በፍቅር ፍርሃት የለም። ፍርሃት ቅጣት አለውና፤ የሚፈራም ሰው ፍቅሩ ፍጹም አይደለም። (1ኛ ዮሐ 4፡16፤18)።

ፍቅርና ፍርሃት አብረው አይሄዱም። ፍቅር ከሞላበት ስፍራ ፍርሃት ሸሽቶ ይሄዳል፤ ፍርሃት ራሱን ቀና ሲያደርግ ፍቅር ይቀዘቅዛል። በሀጢአቸው ምክንያት አዳምና ሄዋን ፍቅርን፤ ስላምን፤ ከጌታ ጋር የነበራቸውን ህብረት ከማጣታቸው የተነሣ የነበረበቸውን ደስታ አጡ፤ በምትካቸው የወንጀለኝነት ስሜትና ፍርሃት ተተክ። ይህ ለውጥ ደግሞ በሕይወታቸው ማንኛውም ዘርፍ ላይ ጋብቻቸውን ጨምሮ ተጽእኖ አስከተለ። ፍቅር የሌለበት ጋብቻ ሰፍርሃትና ሰመሰያየት ባሪያ የሆነ ጋብቻ ነው። እንግዲህ ከገነት ውጭ ያለው ጋብቻ ያህንን በመሰሉ መገለጫዎች ይታወቃል።

 ፍቅር የሌለበት ጋብቻ ሰፍርሃትና ሰመሰያየት ባሪያ የሆነ ጋብቻ ነው።

የመወከሻ ጠቅላይ

በአዳምና በሄዋን መካከል የነበረው ግንኙነት ውስጥ የታየው መሠረታዊ ለውጥ ሌላው ምልክት እርስ በእርስ የመወከሻ ጠቅላይ ጭቀታ ነበር። መወከሻደል የሚፋፋው ፍቅር ስፍራ ሲሰቅ ነው። አዳም ሄዋንን ወነጀለ፤ ሄዋን በእባቡ ላይ አላከከች፤ ማናቸውም ቢሆኑ ስለሀጢአት ድርጊታቸው ሃላፊነትን ሰመውሰድ ፈቃደኞች አልነበሩም። ሰዎች ብዙ ጊዜ ከሃላፊነት ሰመሸሽ በፈሰጉ ጊዜ እንግዳ የሆነ እስገራሚ ነገር ይኖገራሉ ወይም ይሠራሉ። አዳም ያለውን ልብ በሉ “ከእኔ ጋር እንድትሆን የሰጠኸኝ ሴት እርሷ ከዛፋ

ለጠችኝና በላሁ” በዚህ ንግግር ውስጥ ምንም ማድረግ እንደማይችል አድርጎ ራሱን ሲያቀርብ ይታያል። በእርግጡ አዳም ለእግዚአብሔር አየተናገረ ያለው፤ ጥፋቱ የዚች ከእኔ ጋር እንድትሆን የለጠኸኝ ሴት ነው። በሃይል አስገድዳ፤ ጉሮሮየን አንቃ፤ አፌን በግድ አላቃ ፍሬውን ጨምራ መንጋጋየን ላይና ታች እያወዛወዘች በል አኝካት! አለችኝ እያለ ነው።

መወነጃጀሷ የሚፋፋው ፍቅር ስፍራ ሲበቅ ነው።

በግልጽ ለማስቀመጥ፤ አዳም በቤተሰቡ ውስጥ ስለተከሰተው ነገር ሃላፊነትን መውሰድ አልፈለገም ነበር። ሄዋንም እንደዚሁ። እግዚአብሔር “ይህ ያደረግሽው ነገር ምንድን ነው?” ብሎ ሲጠይቃት ሃላፊነቱን በሌላው ትከሻ ላይ ለመጣል “አባቡ አላተኝና በላሁ” አለች። ላይ ላይን ሲታይ የተናገረችው ትክክል ነው፤ አባቡ አስቷት ነበር። ይሁን እንጂ ይህ ከሃላፊነት ነፃ የሚያወጣት አልነበረም። እግዚአብሔር የተናገረውን ታውቅ ነበር። ላለመታዘዝ ግን መረጠች። ሃላፊነትን ለመውሰድ ፈቃደኛ አለመሆን በዚህ በሰለጠነውም ማህበረሰብ መካከል በሰፊው የሚስተዋል ችግር ነው። ይህም ሀጢያተኛው ፍጥረተ ዓለም በፈጣሪያችን ላይ የማመጽ አንዱ መገለጫ ነው። “ፓኝ” የተሰኘው የስነ አይምሮ ጥናት ሁላችንም የዚህ ችግር ሰለባዎች መሆናችንን ይነግረናል። ምናልባት ከዚህ ችግር ውስጥ ብንሆን ምክንያቱ ከአካባቢያችን ሁኔታ፤ ጥቃቱ በልጅነታችን የደረሰብን፤ አለዚያም በማህበራዊ ወይም በኢኮኖሚያዊ ዝቅጠት ውስጥ ስለሆንን ወይም በሌላ በርካታ ምክንያቶች ሊሆን ይችላል። ለአደረግነው ድርጊት ሃላፊነት አንወስድም፤ ምንም ነገር ይፈጠር ሁልጊዜም የሌላው ሰው ስህተት ነው። ያ ሰው ባላችን፤ ሚስታችን፤ ልጆቻችን ወይም እለቃችን የሆነ ማንም ሰው ሊሆን ይችላል፤ ከራሳችን በቀር።

በትክክል ይህን በመሰለው ባህሪ ነው እንግዲህ ከገነት ውጭ የሆነው ትዳር የሚፈረጀው። ማንም ሰው ሃላፊነትን ለመውሰድ ፈቃደኛ ባልሆነበት ሁኔታ እያንዳንዱ ሰው በችግር ውስጥ ይገዛል። ሰዎች ሃላፊነትን ለማስወገድ ሲፈልጉ አመለካከታቸው ማዛናዊነት የጎደለው ይሆናል። ሃላፊነት የጎደለውን ባህሪያቸውን ትክክል እንደሆነ ለማሳመንና ለመከላከል የሚያቀርቡት ምክንያት ትርጉም የለሽ በመሆኑ ከህጉ ማምለጥ በማይችሉበት ሁኔታ ውስጥ ይገዛሉ።

ዓለም ጋብቻን ያቀደችበት መንገድ እግዚአብሔር ጋብቻን ካቀደበት መንገድ በተቃራኒው ነው። ከገነት ውጭ ያለው ጋብቻ

የመወነጃጀል፤ ሃላፊነት የጎደለው ተግባር የሞላበት፤ ሽክምን በሌላው ላይ የሚጭኑበትና ወንዶች በትክክል የእነርሱ የሆነውን የቤተሰቡ ራሳነት ክብር ለመቀበል ፈቃደኞች ያልሆኑበት ጋብቻ ነው። ነገሮች እየከበዱ ሲመጡ አለማዊው ጋብቻ እየዘቀጠ መውረድ ይጀምራል።

ሌላኛው ከገነት ውጭ የሆነው ጋብቻ መለያ ጠበይ ባሎች በሚስተኛቸው ላይ የሚያሳዩት የባለስልጣንነት አገዛዝ ነው። ይህ የሄዋን ሀጢያት ያስከተለው ችግር ነው። እግዚአብሔር ሄዋንን እንዲህ አላት። “በፀነሰሽ ጊዜ ጭንቀትሽን እጅግ አበዛዋለሁ፤ በጭንቅ ትወልጃለሽ ፈቃድሽም ወደባልሽ ይሆናል፤ እርሱም ገዥሽ ይሆናል”። (ዘፍ 3፥16-19)

በሚስቱና በቤተሰቡ ጤንነትና ደህንነት ሲሰበሰቡ ማንኛውንም ስደነት ሃላፊነት ይሸከማል ስንጂ በቤቱ ውስጥ የአስቃኝ ቦታ ተክቶ አይመሳሰለም።

እንደ እግዚአብሔር አቅድ በሆነው ጋብቻ ውስጥ ባልሚስቱን አይገዛትም፤ ይልቁን የራሱን ሃላፊነቱን ይወጣል። እርሱ አመራርን ይሰጣል፤ አቅጣጫን ያሳያል አብረው ይጓዛሉ። ባል ለሚስቱና ለቤተሰቡ ጤንነትና ደህንነት ሲል ማንኛውንም አይነት ሃላፊነት ይሸከማል እንጂ በቤቱ ውስጥ የአለቅነትን ቦታ ተክቶ አይመላለስም። እንደ ቤተሰብ ራሱን እንደ ጨቋኝና አምባገነን ገዥ ሳይሆን በፍቅር፤ በፀጋ፤ በጥበብና በአውቀት በክርስቶስ ኢየሱስ ጌትነት ሥር ቤተሰቡን ይመራል።

መርሆዎች

1. እንደ እግዚአብሔር የቀደመ እቅድ ወንድና ሴት እኩል ስልጣንንና እኩል አገዛዝን ሊለማመዱ ይገባል።
2. እግዚአብሔር እንዳቀደው የጋብቻ አይነት የቤተሰቡ ራስ መሆን የወንድ ሃላፊነት ነው።
3. ራስነት አመራር ስጭነት እንጂ ገዥነት አይደለም።
4. የወንድ ራስነት የተመሠረተው በእውቀት ላይ ሲሆን፤ ዋነኛ ተግባሩም ቤተሰቡን በእግዚአብሔር መንገድ መምራትና ባጠቃላይ በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ በማስተማር ላይ ያተኮረ ነው።
5. ከገነት ውጭ ያለው ጋብቻ የመወንጃጀል፣ ሃላፊነት የጎደለው ተግባር የሞላበት፣ ሽክምን በሌላው ላይ አስተላልፈው የሚጭኑበትና ወንዶች በትክክል የእነርሱ የሆነውን የቤተሰብ ራስነት ክብር ለመቀበል ፈቃደኞች ያልሆኑበት ጋብቻ ነው።
6. ባል እንደ ቤተሰብ ራስነቱ እንደ ጨቋኝና አምባገነን ገዥ ሳይሆን በፍቅር፣ በፀጋ፣ በጥበብና በእውቀት፣ በክርስቶስ ኢየሱስ ጌትነት ሥር ቤተሰቡን ይመራል።

ምሳሌ-፩ ስምስት

ደስተኛ ጋብቻ በድንገት የሚገኝ ስደደስም

ደስተኛ ጋብቻ በድንገት የሚገኝ አይደለም። እንደሌሎቹ የሕይወት ዘርፎች ሁሉ በትዳር የሚገኝ ስኬትም ፈጥኖ የሚመጣ አይደለም። ልንጨብጠው በምንሠራለት በማንኛውም ጉዳይ ስኬታማ የመሆን ሚስጥሩ እቅድ ሲሆን ይህ ውጤታማ የሆነ እቅድ ደግሞ መሠረቱ እውቀት ነው። ስለሆነ እቅድን የምናወጣው ትክክለኛና የጠራ መረጃ ሲኖረን ብቻ ነው።

ብዙዎቻችን በመረጥነው የሕይወት ጎዳና ስኬት እንደሚያመጣልን አምነን አመታትን በት/ቤቶች ውስጥ ትምህርት እየተማርን ለመቆየት ፈቃደኞች ነን። ትምህርታችንን የምንከታተልበት ምክንያት ትምህርት የተሰደደ ተግባራትን ለመክወን ብቃት ያለውን ክህሎት ስለሚያስጨብጠን ነው። ይህ ደግሞ ተፈላጊነታችንን ይጨምረዋል። ተፈላጊነታችንም የስኬታማነታችንን ህልም እውን ያደርገዋል። ስኬታችን እንዲለውጠን በዝምታ አንጠባበቅም፤ ይልቁንም ለስኬት በጥንቃቄ እናቅዳለን።

ቀደም ባለው ጊዜ ሰዎች በ18 ወይም በ20 አመት እድሜያቸው ወደ አንድ ሥራ ይገቡና እድሜ ዘመናቸውን ሁሉ ከአንድ አለቃ በታች ሲሠሩ ይኖራሉ። አሁን ግን ከአራት ወይም ከአምስት ጊዜ በበለጠ ሥራቸውን ወይም አለቆቻቸውን የሚቀይሩ ሰዎችን ማግኘት በዚህ ዘመን እንግዳ ነገር አይደለም። ሥራን በተደጋጋሚ የመለወጡ እውነታ በዚህ በሰለጠነም ማህበረሰብ ተቀባይነት እያገኘ መምጣቱ፤ ትምህርትንና እውቀትን ከቀድሞ ጊዜ ይልቅ ለስኬት እጅግ ጠቃሚ እንዲሆኑ አድርጓቸዋል።

በመደበኛ ሥራችን ስኬታማዎች ለመሆን በጥንቃቄ የምናቅድ ከሆነ፤ በትዳራችን ስኬታማ ለመሆን እቅድ ለማውጣት ለምን ጠንቃቄችን አንሆንም? እውነቱን ለመናገር በየጊዜው ለምንቀያይረው ሥራ የአመታት ዝግጅት ስናደርግ፤ እስከ ህይወት ዘመን ፍፃሜያችን እንዲቀጥል ተስፋ ለምናዳርገው ግንኙነት ለመዘጋጀት የምንለጠው ጊዜ በጣም ጥቂት ነው።

ጥንቃቄ የማንወስድ ከሆነ፤ በፍፃሜያችን ላይ ብዙ ጊዜ ሊወስዱብን ለሚችሉ የተሣሣቱ ነገሮች እንድንዘጋጅ እንገደዳለን።

ወደ ት/ቤት መሄድና ሄደም ትምህርትን መከታተል ወይም በሥራችን ስኬታማዎች ለመሆን ይሁን ብለን የምናቅደው እቅድ በራሱ ችግር የለውም። ችግሩ በሥራቸው ስኬታማዎች ሆነው በትዳራቸው ግን ውድቀት ያጋጠማቸው በርካታ ሰዎች መኖራቸው ነው። በዚህ ምክንያቱ ደግሞ ሰፊውን ጊዜያቸውን የሚያውሉት፣ ከአለቆቻቸው ጋር እንዴት መስራት እንደሚገባቸው ሲማሩ የሚያሳልፉት ጊዜ ከትዳር ያደኛቸው ጋር እንዴት መኖር እንደሚገባቸው ለመማር ከሰጡት ጊዜ ጋር ሲነፃፀር ኢምንት ያህል በመሆኑ ነው። ብዙውን የዝግጅት ጊዜ የምንሰጠው ለኑሮ አስፈላጊ የሆነውን ነገር ለማሟላት በሚያስፈልገን ነገር እንጂ ህይወትን በትክክለኛው መንገድ ለመኖር በሚያስፈልገን ነገር ላይ አይደለም።

በህይወታችን ልንጨብጣቸው ተግተን እንደምንሠራላቸው ነገሮች ሁሉ፣ በትዳር ውስጥ ያለው ስኬት የሚመሠረተው በመረጃና በእቅድ ነው። ጋብቻ መዋላትንም ይወስን። ስኬትም ባለን የእውቀት መጠንና ባዋልነው የጊዜ መጠን የሚወሰን ነው። ስኬት ስጦታ አይደለም፤ ይልቁንም ጥንቃቄ የተሞላበትና የታሰበበት ዝግጅት ውጤት ነው። ስኬት ቀጥተኛ በሆነ መንገድ ከመዋላትንም ጋር የተያያዘ ነው። ጊዜዎንና ጠንካራ መንፈስዎን ባቀዱት ነገር ላይ የሚያውሉ ከሆነ የስኬትዎ እውን መሆን ህልም አይደለም።

ማንም ቢሆን አዲስ የሆነ ቤት ለመገንባት ሲነሣ ለግንባታው አስፈላጊ የሆኑትን ዝግጅቶች ሳያሟላ አይነሣም። በዚህ አይነቱ ሥራ ላይ መራቱን መግዛት፣ ለሥራው አስፈላጊ የሆነውን የህንፃ ንድፍ ሠራተኛ ማዘጋጀት፣ የግንባታውን ሥራ ፈጽሞ ለማጠናቀቅ በቀ የሆነ ካፒታል መኖሩን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። አንድን ነገር ከመጀመሪያችን በፊት ስለ ፍፃሜው መጀመሪያ እናቅዳለን፤ ዋጋውን እንተምናለን፤ በሥራው ላይ ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮችን ከግምት ውስጥ አስገብተን እናቅዳለን። ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ሰላለው ቅድመ ዝግጅት አስፈላጊነት እንዲህ ብሏል “ከእናንተ ግንብ ሊሠራ የሚወድ ለመደምደሚያ የሚበቃ ያለው እንደሆነ አስቀድሞ ተቀምጦ ኪሣራውን የማይቆጥር ማን ነው? ያለዚያ መሠረቱን ቢመሠርት ለመደምደም ቢያቅተው ያዩት ሁሉ። ይህ ሰው ሊሠራ ጀምሮ ሊደመድመው አቃተው ብለው ሊዘብቱበት ጀምራለ” (ሉቃ 14፡28-30) ምንም እንኳን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ስፍራ በተለይ የሚናገረው እርሱን የሚከተል ደቀመዝሙር ዋጋ ሊተመን እንደሚገባው ቢሆንም፤ የተናገረው ቃል ለስኬት ተግተን

ለምንሠራበት ማንኛውም ጉዳይ ጥበብ የተሞላው ምክር ይሰጠናል። ለስኬት የግድ ማቀድ አስብን። ልክ እንድን የመኖሪያ ህንጻ ልንገነባ ስንነሣ የሚኖረንን ትኩረት ያህል፤ ለቤታችን ትልቅ አትኩሮት ልንሰጥ ያስፈልገናል። እጅግ ውብ የሆኑ የመኖሪያ ህንፃዎች ሁሉ ቤቶች አይደሉም።

ስውቀትና ራሴ

ጋብቻ የተለየ አይደለም። አሁንም የሚተገበረው ተመሳሳይ መርህ ነው። ደስተኛ ጋብቻ ለእድል የሚተው ነገር አይደለም። ልክ እንደ ህንፃ ግንባታ ሁሉ ስኬታማ የሆነ ትዳርም ጥንቃቄ የተሞላው እቅድ፣ ታስቦበት የተሠራ ንድፍ፣ ትክክለኛ የሆነ የግንባታ ቀሳቀስ፣ ጥሩ የሆነ አማካሪና በሥራ ልምድ የበሰለ የህንፃ ተቋራጭ ውጤት ነው።

ብዙ ክርስቲያኖች ጌታ ኢየሱስን ስለሚያውቁና መንፈስ ቅዱስም ስላላቸው የትዳራቸው ስኬት አስተማማኝ የሚሆን ስለሚመስላቸው ስህተትን ይሠራሉ። ምሳሌ 17 እንዲህ ይላል። “እግዚአብሔርን መፍራት የጥበብ ሁሉ መጀመሪያ ነው፤ ለነፎች ግን ጥበብንና ተግሣጽን ይንቃሉ”። እግዚአብሔርን መፍራት የጥበብ የመጀመሪያው ስፍራ ነው። ምንም ያህል ቀልጣፎች ወይም ምሁራን ብንሆን፤ ጌታን እስካለወቅን ድረስ እውነተኛ እውቀት የለንም። ልንጀምርበት የሚገባ ስፍራ ይሄ ነው።

የእግዚአብሔር ቃል ተማሪዎች ሲንሆኑ ያስፈልገናል፤ ህይወትን በሚገዙት መንፈሳዊ መርሆች ሲነቀኝ የግድ ነው።

መንፈስ ቅዱስ ለህይወታችን ከሚሰጣቸው አገልግሎቶች አንዱ፤ እኛን ወደ እውነት እውቀት ማምጣት ነው። ኢየሱስ እንዲህ አለ፤ “አብ በስሜ የሚልከው ግን መንፈስ ቅዱስ የሆነው አጽናኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል፤ እኔም የነገርኳችሁን ሁሉ ያሳስባችኋል” (ዮሐ 14፡26)።

እኛ ለመማር እስካልተቀመጥን ድረስ መንፈስ ቅዱስ ሊያስተምረንና ያለወቅነውን አንድ ነገር ሊያሳሰብን አይችልም። የእግዚአብሔር ቃል ተማሪዎች ልንሆን ያስፈልገናል፤ ህይወትን በሚገዙት መንፈሳዊ መርሆች ልንቃኝ የግድ ነው። እንዲህ ሲሆን ብቻ ነው መንፈስ ቅዱስ ሊያስተምረንና ሊያሳሰብን የሚችለው።

ወደ ትዳር ስንመጣም፤ የሰከትን መርሆዎች ካለወቅን በስተቀር ለሰከታማ ትዳር ዋስትና የለንም። በመጀመሪያ ያልተማርናቸውን ወይም ያለወቅናቸውን መርሆዎች፤ መንፈስ ቅዱስ “ያሳስባል” ብለን አንጠብቅም። ከትዳር ጓደኞቻችን ጋር እንዴት ሀብረት ሊኖረን እንደሚችል አስቀድመን ካልተማርን፤ ቀጥተኛ የሆነ ግንኙነት እንዴት እንደሚኖረን፤ ግጭቶችን እንዴት እንደምንፈታ ካለወቅን፤ መንፈስ ቅዱስ ሊያሳስብን የሚችለው ነገር የለም። ለዚህ ነው እውቀት ጠቃሚ የሚሆነው። በተመሳሳይ ሁኔታ እውቀት በራሱ ደግሞ ብቻውን በቂ አይደለም። እውቀት ብቻውን ወደተሳሳተ ድምዳሜ ሊያመራን ይችላል። እውቀታችንን በአግባቡ እንድንገነዘብና እንድንተገብር የሚያስችለን የመንፈስ ቅዱስ ጥበብ ያስፈልገናል።

እውቀት በጋብቻ ውስጥ ያለውን ግንዛቤ ስለሚገኝ ያሸንፋል

በዚህ ዘመን ያገቡትንም ሆነ ገና ያልተጋቡት ጥንዶች ታላቅ ተግዳሮት የሆነው ስለጋብቻ ያላቸው ግንዛቤ አልባነት ነው። ብዙ ጋብቻዎች የሚፈርሱበት አለያም ትልቅ ህልማቸው በአጭር የሚቀጭበት ምክንያት ጥንዶቹ ጋብቻ ማለት ምን ማለት እንደሆነ አለማወቃቸው ነው። ያላቸው ግንዛቤ አንድም ጠባብ የሆነ አላዘዘም ዓላማዊ በሆነ ፍልስፍና የተቃኘ ወይም ሁለቱም እንጂ በእግዚአብሔር የጋብቻ መርሆዎች ላይ የተመሠረተ አይደለም።

ስኬታማ የመሆን እድል እጅጉን እየጨመረ የሚሄደው በግንዛቤ አጠት የተዛቡ አመለካከቶች በእውነትና በእውቀት ብርሃን እየጠሩ የሄዱ እንደሆነ ነው።

የጋብቻ ግንኙነት ትምህርት ቤት ነው፤ በዚህ ትምህርት ቤት ውስጥ ሁለቱም ተጓዳኞች በጊዜ ውስጥ እየደጉና እየዳበሩ የሚሄዱበት የመማር ምቹ ሁኔታ ይፈጠራል። ትዳር የግድ ፍጹም መሆንን አይጠይቅም፤ ይሁን እንጂ የፍጹምነት ጉዳይ በትዳር ውስጥ ቅድሚያ የሚሰጠው ነው። ጋብቻ ሀጢአተኞችን ጨምሮ ሰዎችን ያቀፈ ተቋም ነው። እነዚህም ሀጢአተኞች እግዚአብሔር ያዘጋጀላቸውን ታላቅ የፍቅርና የጽድቅ መርሃ ግብር እንዲተገብሩ በጋብቻ ውስጥ እየመራቸው እንደሆነ እየተመለከቱ ክብሩንም እንዲፈልጉ ይሆናሉ።

ጋብቻ የመማርን ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል፤ ሁለቱም ተጓዳኞች በጊዜ ውስጥ እየደጉና እየዳበሩ ይሄዳሉ።

ጋብቻ በምድር ላይ የእግዚአብሔርን ፍቅር በሙላት ለመግለጽ ብቃት ያለው ነው። የተጋቢዎቹ ፈቃደኝነት ደግሞ ዋነኛው ጉዳይ ነው። የጋብቻ ግንኙነት የእግዚአብሔርን ፍቅር ሊገልጽ የሚችለው ሁለቱም ባለትዳሮች ጌታ ኢየሱስ በእነርሱ ውስጥና በእነርሱ እንዲሠራ ፈቃደኞች ሊሆኑ ብቻ ነው። “እያንዳንዳችሁ በክርስቶስ ፍርሃት የተገዛችሁ ሁኑ” (ኤፌ 5፡21)። “ሚስቱም ባልዋን ትፍራ” (33)። “ሚስቶች ሆይ ለጌታ እንደምትገዙ ለባሎቻችሁ ተገዙ” (22) “ክርስቶስ ደግሞ ቤተክርስቲያንን እንደወደዳት... ራሱን አሳልፎ ሰጠ” (25)። ሁለት ፍጹም የተለያዩ ሰዎች ወደ አንድነት መጥተው እንደ አንድ ሰው ሊኖሩና ሊሰሩ፤ ያለምንም ራስ ወዳድነት ራሳቸውን ሊሰጣጡ፤ ሊፋቀሩ፤ ይቅር ሊባባሉ፤ እርስ በእርሳቸው ሊግባቡና ሊቀጣበሱ፤ ከውጭ የሚመለከቱ ቢያንስ ቢያንስ የእግዚአብሔር ፍቅር ማለት ምን ማለት እንደሆነ በጥቂቱ ሊመለከቱ ይችላሉ።

ጋብቻ እግዚአብሔር ወንድና ሴትን ስርሱ እንደሚፈልጋቸው አይነት ሰዎች እስኪሆኑ ድረስ የሚቀርጽበትና የሚያጠራበት ሂደት ነው።

ጋብቻ እግዚአብሔር ወንድና ሴትን እርሱ እንደሚፈልጋቸው አይነት ሰዎች እስኪሆኑ ድረስ የሚቀርጽበትና የሚያጠራበት ሂደት ነው።

ክርስቲያዊ ጋብቻ ባልና ሚስት በፍጹምነት አንዳቸው ለአንዳቸው የሚሰጣጡበትና በግል ደግሞ ራሳቸውን ለክርስቶስ ኢየሱስ የሚሰጡበት ነው። ይህን መሰጣጠት በፍጥረታዊውም ይሁን በመንፈሳዊው ዓለም ውስጥ ወደ ጌላ ሲጎትተው የሚችል ነገር የለም። ጋብቻ ለመተማመን በጋራ የሚገባ ምህላ፤ ለጋራ ጥቅም እንዲሰላሰው ራሱን ዝቅ የሚያደርግበት ነው።

በዩኑ መሠረት ሳይ መገንባት

ዘላቂነት ወይም ረጅም ዕድሜ ያለው ነገር ሁሉ የሚገነባው ጽኑና ጠንካራ በሆነ መሠረት ላይ ነው። ጋብቻም ከዚህ የሚለይ አይደለም። እርግጠኛ የሆነና ብቸኛ መሠረት ደግሞ የእግዚአብሔር ቃል ነው። እጅግ ዝነኛ ከሆኑት ትምህርቶቹ ውስጥ በአንደኛው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ አስተማማኝ ባልሆነ መሠረት ላይ ሕይወትን መገንባት ስለሚያስከትለው አይደለ፤ አስደናቂ በሆነ ተምሳሌታዊ ገለሃ እንዲህ አብራርቶታል። “ስለዚህ ይህንን ቃሉን ሰምቶ

የሚያደርገው ሁሉ ቤቱን በዓለት ላይ የሠራን ልባምን ሰው ይመስላል። ዝናብም ወረደ ጎርፍም መጣ ንፋስም ነፈሰ ያንንም ቤት ንፋው። በአለት ላይ ስለተመሠረተ አልወደቀም። ይህንም ቃሉን ስምቶ የሚያደርገው ሰው ሁሉ ቤቱን በአሸዋ ላይ የሠራ ሰነፍ ሰውን ይመስላል። ዝናብም ወረደ ጎርፍም መጣ ንፋስም ነፈሰ ያንንም ቤት መታው ወደቀም አወዳደቁም ታላቅ ሆነ” (ማቴ 7፡24-27)።

በጽኑ መሠረት ላይ ያልተመሠረተ ህንፃ በብርቱ ንፋስ እንደሚወድቅ፤ ጋብቻም እንዲሁ በጽኑ መንፈሳዊ መርሆዎች ላይ ያልተመሠረተ ከሆነ የህይወት ተግዳሮቶች በገጠሙት ጊዜ መቋቋም መቻሉ የሚያጠራጥር ነው። እስኪ ደስተኛና ስኬታማ ጋብቻ የሚመሠረትባቸውን አስር የመርህ አለቶች እናጢን።

1. ፍቅር

ፍቅር በብዙ መንገዶች ሊገለጽ ቢችልም፤ እዚህ ስፍራ የምንመለከተው የእግዚአብሔርን ባህሪ ገላጭ በሆነው አጋፔ ከሆነው መለኮታዊ ፍቅር ጋር በተያያዘ መልኩ ነው። አጋፔ ራሱን የሚክድ፤ ራሱን ለሌላው አሳልፎ የሚሰጥ፤ ከኢዲስ ኪዳን መጽሐፍት ፀሐፊዎች እንዲሁ የሆነው ጳውሎስ የባፈለት መስዋእትነት የተሞላበት ፍቅር ነው።

“ፍቅር ይታገሳል ቸርነት ያደርጋል፤ ፍቅር አይቀናም ፍቅር አይመካም አይታበይም፤ የማይገባውን አያደርግም፤ የራሱንም አይፈልግም አይበሳጭም፤ በደልን አይቆጥርም ከእውነት ጋር ደስ ይለዋል እንጂ ስለ አመፅ ደስ አይለውም ሁሉን ይታገሳል ሁሉን ያምናል፤ ሁሉን ተስፋ ያደርጋል በሁሉ ይፀናል” (1ቆሮ 13፡4-8)።

በጋብቻ ውስጥ ያለ ፍቅር ከስሜት የዘለለ ነው-ምርጫ ነው። ፍቅር የጋብቻ አቻዎችን በሚመለከት በየዕለቱ እንደገና የሚያድሱት ውሳኔ ነው። በማለፃ ከእንቅልፍዎ ሊነሱ፤ ማታ በመኝታዎ ሊያርፉ ወይም የአለት ተግባርዎን በሚያከናውኑበት ጊዜ ሁሉ ያለማቋረጥ ያገቧትን ሴት ወይም ያገቡትን ወንድ ለማፍቀር መርጠዋል።

በጋብቻ ውስጥ ያለ ፍቅር ከስሜት የዘለለ ነው-ምርጫ ነው።

ፍቅር ምርጫ መሆኑን መገንዘብ መከራ በመጣ ጊዜ ከችግር ለማምለጥ ይረዳል። ሚስትዎን ወይም ባልዎን ለመውደድ መወሰንዎን ማወቅ፤ ባስቆጡዎ ጊዜ፤ በቢሮዎቸው ውስጥ አብሯቸው የሚሠራ መልክ ቀና ወይም ቆንጆ በተመለከቱ ጊዜ እንደዚህ ያሉ ሁኔታዎችን ተቋቁሞ ለማለፍ ይረዳል። ሌላ ሰው ማግባት ይችላሉ፤ ቁምነገሩ ግን ይህ አይደለም። ቁምነገሩ እርሶ ውሳኔ ማድረግ ነው። የትዳር ጓደኛዎን ባገቡበት ወቅት በህይወት ዘመናቸው ሊወዷቸውና ሊንከባከቧቸው መርጠዋል። ያ ፍቅር በየአለቱ ሊታደስ ይገባዋል።

2. እውነት

እውነት በትዳር ውስጥ መሠረታዊው ጉዳይ ሲሆን፤ በእውነት ላይ ያልተመሠረተ ጋብቻ ደግሞ ሩጫው ወደ ችግር ነው። ትልቁና አስተማማኝ የእውነት ምንጭ መጽሐፍ ቅዱስ ሲሆን እርሱም የእግዚአብሔር ቃል ነው። እግዚአብሔር ራሱ እውነትና የጋብቻ ተቋም የመጀመሪያው አቃጅና መሥራች ነው። እውነትን የሚያውቁ ባልና ሚስት ጋብቻቸውን በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ በሚገኙ በማይለወጡ የመርህ መመዘኛዎች መለካት ያስፈልጋቸዋል። መጽሐፍ ቅዱስ ለየትኛውም የህይወት ዘርፍ እውነተኛና አስተማማኝ መመሪያ ነው።

እውነትን የሚያውቁ ባልና ሚስት ጋብቻቸውን በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ በሚገኙ በማይለወጡ የመርህ መመዘኛዎች መለካት ያስፈልጋቸዋል።

በባልና ሚስት መካከል ያለ እውነተኝነት ለስኬታማ ጋብቻ ወሳኝ ጉዳይ ነው። ባልና ሚስት እርስ በእርስ እውነተኛነት ካልሆኑ የሁለቱም ፍላጎት ሊሟላ ከቀውንም አይችልም። ታማኝነትና ወረተኝነት የሌለበት ፍቅር እውነተኝነት የሚከሰትበትን ሁኔታ ያመቻቻል።

3. መተማመን

መተማመን ከእውነት ጋር የተያያዘ ነው። ባለትዳሮች ትዳራቸው ደስተኛና ስኬታማ እንዲሆን የሚፈልጉ ከሆነ እርስ በእርሳቸው መላው በመላው ሊተማመኑ ያስፈልጋቸዋል። እንደ አለመተማመን ያለ ጋብቻን ሊጎዳ የሚችል ነገር የለም። መራራነት፤ ሞገደኝነትና ጥርጥር ባለበት ሁኔታ ውስጥ ጋብቻ ሊያድግና ሊበለጽግ ይችላል ተብሎ አይገመትም። ስለዚህም ነው

ተጋቢዎች እርስ በእርሳቸው እንዲጠራጠሩ ወይም እንዳይተማመኑ የሚያደርግ ማናቸውም ነገር እንዳይናገሩ ወይም እንዳይሠሩ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያለባቸው። መተማመን ባልና ሚስት በግልጽነት ላይ በተመሠረተ ምንም እይነት በመካከላቸው ልዩነትን የሚፈጥር ድብቅነትና ሚስጥራዊ ጉዳይ በሌለበት ግንኙነት እንዲጸለቱ የሚያደርግ ነው። መተማመን ራስን የመስጠት እንደ አላባ ነው።

እንደ ስለመተማመን ያለ ጋብቻን ሲገዳ የሚችል ነገር የለም።

4. መለጠት

በዚህ ዘመን ለብዙ ሰዎች መሠጠት የሚለው ቃል አስፈሪ ነው። የሚፈሩት በማንኛውም እይነት ዘላቂ በሆነ ግንኙነት ውስጥ መቆለፍን ወይም መታሰርን ነው። ብዙ ጋብቻዎች ረዥም ርቀት ከማይሄዱበት ምክንያት እንዲህ ይህ ነው። ተጋቢዎቹ ሙሽሮች ወደ ጋብቻው መሰዊያ ቀርበው ምህላቸውን ይለዋወጣሉ፤ ይሁን እንጂ ከስሜታዊነት የመነጨና አፋዊ የሆነ የመስጠት ኪዳን ነው። ስለ ጋብቻ ያላቸው አመለካከት ሁኔታዎች አስቸጋሪ እስከሚሆኑበት ጊዜ ድረስ እብሮ ለመሆን ስለሆነ ችግሩ በፀና ጊዜ ይለያያሉ። ትዳራቸው “የሚሠራ” ከሆነ ይቀጥላሉ፤ “የማይሠራ” ከሆነ ግን መቼስ ምን ይደረጋል . . . ጥቂት ሰዎች ጋብቻቸው እንደሚወድቅ እያለቡ እቅድ ያወጣሉ እንጂ ማናቸውም በተለይ ለስኬት አያቅዱም። ለስኬት የማያቅዱ ሁሉ እግረመንገዳቸውን የውድቀታቸውን አስተማማኝነት ያጸኑታል። መስጠት፤ ደም ህይወት እንደሆነ ሁሉ ለትዳር ህይወት ነው። የችግራችን እንዲሁ ዘርፍ ደግሞ መስጠት ምን እንደሆነ እናውቅም። ጋብቻ በደም እንደተሣለረ ኪዳን ያለ ነው። እንደ ቀደመው የደም ኪዳን እስከ ህይወት ዘመን ይዘልቃል። የደም ቃል ኪዳን በዘፈቀደ የሚገቡት ኪዳን እንዳልሆነ ሁሉ በቀላሉ የሚሰበርም አይደለም። ይህን የደም ቃል ኪዳን መስበር ተከታታይ ችግሮችን ያስከትላል። ጋብቻ እጅግ ቁም ነገራም የሆነ መስጠትን ይጨምራል። በመጀመሪያ ደረጃ መስጠቱ ለጋብቻ ተቋም ሲሆን በሁለተኛ ደረጃ ደግሞ በህይወት ዘመናችን ሁሉ ልንወደውና ልንንከባከበው ለመረጥነው ለው ሁሉንተናዊ መስጠት ነው።

መስጠት፤ ደም ህይወት እንደሆነ ሁሉ ስትዳር ህይወቱ ነው።

5. መከባበር

ጋብቻ ከሚያካትታቸው ጤነኛ የሆኑ ግንኙነቶች አንዱ በእኩልነት ላይ የተመሠረተ መከባበር ነው። እንደን ለው ማከበር ማለት ለዚያ ዘው ከፍተኛ ግምት መስጠትና እርሱን ወይም እርሷን ከፍተኛ ዋጋ እንዳላቸው ለዎች መቀጠር ነው። ሚስቶች ባሎቻቸውን ባሎችም ሚስቶቻቸውን ሊያከብሩ ይገባቸዋል። በጋብቻ ውስጥ ከሚፈጠረው ችግር አንዱ ባሎች ለሚስቶቻቸው ተገቢ የሆነውን አከብሮት መስጠት አለመማራቸው ነው። ብዙ ሰዎች ያደጉት ሴቶች የግል ንብረት ሊደረጉ የሚገባቸው፤ ለግብረ ስጋ መጠቀሚያ ከሚያገለግል ቁሣቁስ በጥቂቱ በለጥ የሚሉ እንደሆነ ብቻ እየገመቱ ነው። ከዚህ የተለየ ነገር ሳይማሩ ይህንን ያላዋቂነት አመለካከት ይዘው ወደ ጋብቻ ይመጣሉ።

ማንም መከበርን የሚፈልግ ቢኖር ሰሌዳች የግድ አክብሮትን ማሳየትና የከበረውን ሕይወት ሲኖረው ይገባል።

እግዚአብሔር ሰውን በእምሣሉ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። ሊፈጥራቸውም በማንኛውም መንገድ እኩል አድርጎ ነው። በእግዚአብሔር እምሣል እንደተፈጠረ ሰው እርስ በእርስ የሚተያየ ወንድና ሴት ለመከባበር ችግር የለባቸውም። ማንም መከበርን የሚፈልግ ቢኖር ሰሌዳች የግድ አክብሮትን ማሳየትና የከበረውንም ህይወት ሊኖር ይገባል። ሊከበር የተገባው ማንም የተከበረ ሊሆን ያስፈልገዋል።

6. መታዘዝ

ጤናማ የሆነ ጋብቻዎች የሚገነቡት በመከባበር ላይ ብቻ ሳይሆን በእኩልነት ላይ በተመሠረተ የመታዘዝ ፍቃድ ጭምር ነው። ብዙ ጊዜ እንደምንለማው ለባሎቻቸው ሊታዘዙ የሚገባቸው ሚስቶች ብቻ እንደሆኑ ነው። ይሁን እንጂ አዘውትረን የምንረሳው፤ መታዘዝ በሁለቱም አቅጣጫ መሆኑን ነው። ለእያንዳንዳችሁ በክርስቶስ ፍርሃት የተገዛችሁ ሁኑ፤ ሚስቶች ሆይ ለጌታ እንደምትገዙ ለባሎቻችሁ ተገዙ . . . ባሎች ሆይ ክርስቶስ ደግሞ ቤተክርስቲያንን እንደወደዳት ሚስቶቻችሁን ወደዱ” (ኤፌ. 5፡21-22፤ 25) ክርስቶስ ለሞት ራሱን አሳልፎ እስኪሰጥ ድረስ ቤተክርስቲያንን መውደዱ ከፍተኛው የመታዘዝ መግለጫ ነው። ኤፌ. 5፡25 እንደሚናገረው፤ ባሎች ሚስቶቻቸውን ሊወዱ

የሚገባው ልክ በመስዋእትነትና ራስን በፈቃደኝነት ለመገዛት አሳልፎ በመስጠት በተገለጠው የፍቅር አይነት ነው።

ጤታዘዝ፤ ጤብታችንን በራሳችን ስላሳፈን በጤስጠት ፈቃደኝነት፤ ሁሳጊዜም የእኛ በሆነው ጤንነታዊ ፀንተን ስጤር በነፃነት ጤፍቀድ ነው።

በአግባቡ ለመረዳት፤ መታዘዝ የሚጠይቀው ምንም ነገር የለም። በማንም ምን ሊጫንበን የተገባ ሃይሆን ነፃ ምርጫ ነው። በመሠረቱ መታዘዝ፤ መብታችንን ለራሳችን አሳልፈን የመስጠት ፈቃደኝነት፤ ሁሳጊዜም የእኛ በሆነው መንገድ ፀንተን ለመጓዝ በነፃነት መፍቀድ ነው። መታዘዝ ማለት ፍላጎትን፤ መብትንና ደህንነትን ጭምር ከራሳችን አስቀድመን ለሌላው መስጠት ነው። በዚህ መታዘዝ ላይ የሚገነባ ትዳር፤ ጤነኛ፤ ጠንካራና ስኬታማ ሆኖ ያድጋል።

7. እውቀት

እውቀት የጋብቻ የፀና መሠረት መሆኑን አግንነን ሳንገልጽ ማለፍ የማይቻል ነው። ብዙ ጋብቻዎች ለመውደቅ የሚገዳገዱት ወይም የወደቁት ከእውቀት ማነስ የተነሣ ነው። ጋብቻ ምን እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ ጥቂት ፍንጭ እንኳን ሳይኖራቸው ጥንዶች ወደ ትዳር ይገባሉ። ስለራሳቸው፤ ስላገቡት ሰውና በጥቅሉ ስለሚኖራቸው ግንኙነት ያላቸው አመለካከት ከእውነታ የራቀና ምክንያታዊነት የጎደለው ግምት ነው።

አሁን ካለው በቂ የሆነ የመረጃ አቅርቦትና በጉዳዩ ላይ ብዙ አትኩሮት የተለጠ በመሆኑ ምክንያት፤ በጋብቻ ላይ ያለ አላዋቂነትና መሀይምነት ይቅርታ የሚደረግለት አይደለም።

8. ታማኝነት

ታማኝነት ከመስጠት ጋር የተያያዘ ሊሆን ከመተማመን ጋርም በእጅጉ የተዛመደ ነው። በጋብቻ ውስጥ ስለ ታማኝነት ስንናገር፤ ብዙውን ጊዜ የግብረሰጋ ግንኙነትን በአይምሯችን ይዘን ነው። ታማኝ የሆኑ ተጓዳኞች እርስ በእርሳቸው ብቻ በግብረሰጋ ግንኙነት እንዳቸው ለሌላቸው የተወሰኑ ናቸው። ለዚህ ነው ከጋብቻቸው በፊት ከሌሎች ጋር የግብረሰጋ ግንኙነት የነበራቸው ጥንዶች በጋብቻ ውስጥ ችግር የሚያጋጥማቸው። የታማኝነት ዋነኛው አላባ ጠፍቷል። ምንም እንኳን እርስ በእርሳቸው ሊተማመኑ ቃል

በገቡም፤ ሁሳጊዜም የጥርጥር ጥላ እንዳጠላባቸው ይኖራል። ያ ጥላ ደግሞ ወደ ጥቁር ነጎድጓዳማ ደመና ለመለወጥና በሁሉም ነገር ላይ ክንፉን ለመዘርጋት ብዙ ጊዜ አይወስድበትም።

በጋብቻ ታማኝ መሆን ማለት፤ ሰባሰቤትም ጤንነት፤ ደስተኛ ነትና በአስተማማኝ ደህንነት በእርስዎ ህይወት ትሰቁን ስፍራ የሚደዘበት፤ ከጌታም ጋር በግሰ ካስዎት ግንኙነት በቀር በህይወትዎ ውስጥ ትሰቁን ድርሻ ጤስጠት ማለት ነው።

በጋብቻ ታማኝ መሆን በግብረሰጋ ግንኙነት ብቻ ታማኝ ከመሆን የዘለለ ነው። ለሚስትዎ ታማኝ መሆን ማለት ሁሳጊዜ እርሷን ከጥቃት መከላከል፤ ውበቷን፤ አስተዋይነቷንና ሁለንተናዋን ማድነቅ ይልቁንም ይህንን በሌሎች ፊት መግለጽ ነው።

ለባለቤትዎ ታማኝ መሆን ማለትም ከእርሱ ጋር መቀራረብ፤ ሁሳጊዜም ገንቢ የሆነ ቃላትን መናገርና በፍጹም ዝቅ አድርገው አለመመልከት ማለት ነው። ለጋብቻ ታማኝ መሆን ማለት፤ የባለቤትዎን ጤንነት፤ ደስተኛነትና አስተማማኝ ደህንነት በእርሱ ህይወት ውስጥ ከፍተኛውን ስፍራ የሚይዝበት፤ ከጌታ ጋር በግል ካለዎት ግንኙነት በቀር በህይወትዎ ትልቁን ሥፍራ መስጠት ማለት ነው።

9. ትእግስት

ትእግስት ስኬታማና ደስተኛ የሆነ ጋብቻን ለመመስረት ሌላው አስፈላጊ የመሠረት ድንጋይ ነው። ለምን? ጋብቻ ሁለት ፈጽሞ የተለያዩ ሰዎችን ማለትም የተለያዩ የህይወት ልምምድ፤ የተለያዩ የህይወት መነሻ፤ የተለያዩ የህይወት ቅኝት፤ የተለያዩ ፍላጎቶች እንዳንድ ጊዜ ደግሞ ፍጹም የተለያዩ ባህል ያላቸውን ወደ አንድነት የሚያመጣ ነው። በእነዚህ ልዩነቶች ምክንያት ተጋቢዎቹ ትዳራቸውን ስኬታማ ለማድረግ ህይወትንና ባህልን የማጣጣም ለውጦችን ማምጣት ይጠበቅባቸዋል።

ግጭቶችና መጎዳዳት የማይቀሩ ነገሮች ናቸው። ምናልባት ጸጉሯን የምትሠራበትን ሁኔታ እርሱ ላይወድላት ይችላል። እርሱ ደግሞ ምናልባትም በሥራ የቆሸሸ ልብሶቹን በየስፍራው በታትኖ የመውጣት ጠባይ ሊኖርበት ይችላል። በአመለካከቶቻቸው፤ በገንዘብ አወጣጣቸው፤ በትርፍ ጊዜ አጠቃቀማቸው፤ በግብረሰጋ ግንኙነትና የተለያዩ ጉዳዮችን አስመልክቶ ግጭቶች ይከሰቱ ይሆናል። እነኚህን ግጭቶች ለመፍታትና ልዩነቶችን በማቻቻል ተግባር ውስጥ

ትእግስት ዋነኛውን ሚና ይጫወታል። ሁለቱም ተጓዳኞች በዚህ ትእግስት ሊሞሉ ያስፈልጋቸዋል።

ግጥሞችን ለመፍታትና ለወሳኝነትን በማቻቻል ተግባር ውስጥ ትስግሽት ዋነኛውን ሚና ይጫወታል።

10. አስተማማኝ ኢኮኖሚ

አስተማማኝ ኢኮኖሚ አብዛኛውን ጊዜ ትኩረት ከማይሰጣቸው ከጋብቻ የመሠረት አለቶች አንዱ ነው። ለመጋባት የሚያቅዱ ብዙ ወጣት ጥንዶች በጠንካራ የኢኮኖሚ መሠረት ላይ ተደላድለው ወደ ጋብቻ ስለመግባት ጉዳይ የሚሰጡት ትኩረት እናሣ ነው። እኔ እራሴ ይህንን ያየሁባቸው አጋጣሚዎች ተቆጥረው የሚዘለቁ አይደሉም። አንድ ወጣት ወደ እኔ መጥቶ ለመጋባት እንፈልጋለን አሰኝ።

“ከሁለት አንዳችሁ አንኳን ትሠራላችሁ?”

“አንሠራም”

“ታዲያ እንዴት ጋብቻውን ልትመሠርቱ አሰባችሁ?”

“እንፋቀራለን . . . ስለዚህ ይሣካልናል . . . ፍቅር ራሱ መንገዱን ይፈልጋል።”

እርግጥ ነው ፍቅር አስፈላጊው ነገር፤ እንዲያውም ወሣኝ ነው፤ ይሁንና የእውነትን ፈር እንልቀቅ። ፍቅር የቤት ኪራይ አይከፍልም ወይም ምግብ አይሸምትም። የጋብቻን የሕይወት ልዩነት ማቻቻል በራሱ ፈታኝና አስቸጋሪ ነው። ወደ ጋብቻ የሚገቡ ተጓዳኞች ማወቅ የሚገባቸው የመጨረሻው ነገር ወደ ጋብቻ የሚገቡት ከብዙ ጉድለቶች ጋር የመሆኑን እውነት ሊሆን አስተማማኝ ያልሆነ ኢኮኖሚ ደግሞ ከእነዚህ ዋነኛ ከሆኑት ጉድለቶች አንዱ ነው።

የገንዘብ ችግር ያለባችሁ ከሆነ ከመጋባታችሁ በፊት ይሄ ችግር አስቀድሞ ቢወገድ የተሻለ አይመስላችሁም?

ስልገንዘብ ማሰብ ያለበትን ጊዜ ከጋብቻችን ጊዜ እጅግ በጣም አስቀድሞ መሆን ይገባዋል። ሁለቱ ተጋቢዎች ወደ ጋብቻ ቃል ኪዳን ከመሄዳቸው እጅግ አስቀድሞ፤ በጉዳዩ ላይ በግልጽና በታማኝነት ሊወያዩበትና ግልጽ የሆነ እቅድ ሊያወጡ ያስፈልጋቸዋል። አስተማማኝና የማያቋርጥ የገቢ ምንጭ ሊኖር

የግድ ነው። ቢያንስ ቢያንስ ወንዱ ቋሚ የሆነ ሥራ እንዲኖረው ይገባል። ማንኛውም ቋሚ የሆነ ሥራ ያላትና እየሠራች ስመቀጠል የምትፈልግ ሴት፤ ሥራ የሌለውን ወንድ አታገባም፤ ብታደርገው እርሱን እየደጎመች ለመኖር ትገደዳለች። ይህ ደግ የተገላበጠሽ መሆኑ ነው።

የኢኮኖሚ ችግር ለጋብቻ መፍረስ ምክንያት ከሆኑ ዋነኛ ጉዳዮች አንዱ ነው። በጋብቻ ውስጥ ስኬትን የሚፈልጉ ከሆነ አስተማማኝ ኢኮኖሚ ችላ የሚባል ነገር አይደለም።

የኢኮኖሚ ችግር በጋብቻ መፍረስ ምክንያት ከሆኑ ዋነኛ ጉዳዮች ስንዱ ነው።

ስምንቱ ጠቃሚ “የጋብቻ ክህሎቶች” ዕዩ ባህሪዎች

ከእነዚህ የመሠረት አለቶች በተጨማሪ በርካታ “የጋብቻ ክህሎት” ፈታኝ ነገሮች ላይ ልናተኩርባቸው ይገባል፤ እነዚህም የስብእና ብቃትና ጠንካራ ጋብቻን ለመገንባት አስፈላጊ የሆኑ ባህሪዎች ናቸው። ስምንት ነጥቦችን አስፍራለሁ፤ ዝርዝሮቹን ይመልከቱና በየት ስፍራ እንደቆሙ ይመልከቱ።

1. ክሁኔታዎች ጋር መላመድ

ይህ በቀላሉ በተለወጠው ሁኔታ ውስጥ ራስን ማላመድ ማለት ነው። ምንም ያህል በጥንቃቄ ስለ ጋብቻ ብናቅድም ሊሆን ያለውን ሁሉ አስቀድመን እንገምታለን ማለት አይደለም። ያልተጠበቁ ሁኔታዎች በተደጋጋሚ ብቅ ብቅ በማለት ያወጣናቸውን እቅዶች እንድንለውጥ ያስገድዱናል። ልክ የሁለቱ ሙሉ በሙሉ ልዩነት ያላቸው ሰዎች እንደ ሰው ወደ መሆን የመምጣት እውነት ሁኔታዎችን ማቻቻልን የግድ እንደሚጠይቅ ማለት ነው። ክሁኔታዎች ጋር መላመድ የምንችል ልንሆን ይገባል። ይከሰታሉ ተብለው የማይታሰቡ ነገሮች ሊከሰቱ እንደሚችሉ ያስቡ። እነኝህን ነገሮች ለማደግና አስበውት በማያወቁት አቅጣጫ ለመጓዝ በር እንደሚከፍቱ አጋጣሚዎች አድርገው ይወሰዷቸው።

2. ለሌላው መጠንቀቅ

ይህ ስለሌላው ፍላጎት፤ ልብና አቅድ የነቃ ትኩረት መስጠት ነው። እነርሱ የሚለማቸው ስሜት እንዲሰማን፤ እነርሱ በሚገነዘቡበት መንገድ አለምን የመለማመድ ክህሎትን ይመለከታል። በጋብቻ ውስጥ የሚፈጠሩ በርካታ ግጭቶችና

አለመግባባቶች ሁለቱ ባለትዳሮች፤ አንዱ ለሌላው የመጠንቀቅን ክህሎት ቢያዳብሩ በቀላሉ ሊወገዱ ይችላሉ። ይህ ለዘላቂታው አንዱ በአንደኛው ጫማ ውስጥ የመራመድ ችሎታ ነው።

3. በችግሮች ውስጥ የመራመድ ክህሎት

ይህ ችግሮችን መፍታት ማለት አይደለም። አንዳንድ ችግሮች መፍትሔ የላቸውም። ባለትዳሮቹ እነዚህን ችግሮች የመለየትና በትኩረት የመመርመር፤ የመፍትሔ ሃሳቦችን ማቅረብና አግባብነት ያለውን አማራጭ ወስዶ በዚያ ውስጥ ማለፍን ግድ ይላል። በዚህ መንገድ አብዛኞቹን ችግሮች ሊፈቱ ከመቻላቸውም በላይ፤ ሊፈቱ በማይችሉትም ችግሮች ውስጥ እንዴት መሥራት እንዳለባቸው ይማሩ። እጅግ ጠቃሚው ነገር ችግሮችን ለመፍታት መጋፈጥ እንጂ ከችግሮች መሸሽ አይደለም።

4. ፍቅርን የመስጠትና የመቀበል ክህሎት

በቃል እንደምንለው ይህ ቀላል ነገር አይደለም፤ በተለይም ለተወሰኑ ሰዎች ፍቅርን መስጠትና መቀበል ብዙውን ጊዜ በተፈጥሮ ለሴቶች ነው። በሌላው ወገን ወንዶች በማህበረሰቡ እንደሚታሰበው እንደ ወንድ ሊሆኑ ይጠበቅባቸዋል፤ ማለትም ስሜታቸውን በግልጽ ማሳየት አይገባቸውም። በዚህ ምክንያት ብዙ ወንዶች እውነተኛ የሆኑትን ስሜቶቻቸውን ለመግለጽ ይቸገራሉ። ጋብቻ በማያቋርጥ ሁኔታ መስጠትና መቀበል ሲሆን ይህ ደግሞ ፍቅርን መግለጽን ያካትታል።

5. የተረጋጋ ስሜት

ይህ ስሜታችንን የመቆጣጠርና ከእኛ አምልጠው እንዳይወጡ የመያዝ ብቃት ነው። ይህም ማለት ግንፍል ቁጣችንን መቆጣጠርና ተገዳሮቶች ብስለት ወደሌለው ስሜታዊ ጩኸት እንዳይወስዱን ማድረግ መቻል ነው። አልፎ አልፎ የሚሆን ስሜትን መቆጣጠር አለመቻል ተፈጥሯዊ ነው፤ ከዚህ አልፎ የየዕለት ተግባር ከሆነ ግን ጥልቀት ያለውን ችግር ያመለክታል። ማንም ቢሆን በተከታታይ ስሜቱ ከገነፈለ በኋላ “ምንም ማድረግ አልችልም” ቢል ይህ የማታመን ነገር አይደለም። ነገሩ እውነተኛ ከሆነ ግን ያ ሰው የባለሙያ እርዳታ ያስፈልገዋል። ይሁንና ብዙ ጊዜ ችግር አንድን ነገር ማድረግ አለመቻል ሳይሆን ይልቁንም ፈቃደኛ አለመሆን ነው። የተረጋጋ ስሜት ማለት፤ ፈቃደኝነትና ለስሜታችን፤

ለቃሎቻችንና ለድርጊታችን ሃላፊነትን መውሰድ መቻል ማለት ነው።

6. ግንኙነት የመፍጠር ክህሎት

እውነተኛ ግንኙነቶች ቀላል ያልሆኑና የሚፈጠሩትም አልፎ አልፎ ብቻ ነው። ግንኙነት ማለት ሰዎች እርሶ የተናገሩትን መረዳታቸው ብቻ ሳይሆን፤ እርሶ ምን እንዳሉ መረዳታቸውን እርግጠኛ የመሆን ክህሎትና በተጨማሪም ሰዎች የሚናገሩትን የማድመጥ ችሎታ ነው። በሁለቱም ረገድ የግንኙነት ችሎታን ማሳደግ ረጅም ጊዜን፤ ትእግስትንና ጠንክሮ መስራትን የሚጠይቅ ነው።

7. በጥንዶቹ በራሳቸው መካከል ያለ ተመሳሳይነት

ማንኛውም ጋብቻ ሙሉ በሙሉ የተለያዩ ሰዎች የሚጣመሩበት ሂደት ቢሆንም፤ በዚሁ አንፃር ጥቂት መመሳሰሎችም ደግሞ ይኖራሉ። ለምሳሌም የጋራ ፍላጎት፤ ተመሳሳይ የትርፍ ጊዜ ማሳለፊያ ተግባራት፤ ተመሳሳይ እምነት ወይም ተመሳሳይ የፖለቲካ አመለካከቶች ሊሆኑ ይችላሉ። እነዚህ በሁለቱ መካከል የጋራ መገናኛ መድረኮች ሆነው ያገለግላሉ።

8. ተመሳሳይ የቤተሰብ ሁኔታዎች

ምንም እንኳን ይህ እጅግ አስፈላጊ የሆነ ጉዳይ ባይሆንም፤ የተወሰነ የአስተዳደር ልዩነት ያላቸው ሰዎች በየዕለቱ ስኬታማ የሆነ ጋብቻን ይገነባሉ፤ ለዚህ ነው ተመሳሳይ ከሆነ ቤተሰብ መውጣት ሁልጊዜ ጠቃሚ የሚሆነው። ጥንዶቹ ወደ ጋብቻ የሚገቡበት በተቻላቸው መጠን የበጎ ጎን ፀጋዎችን ሁሉ ይዘው ሊሆን ይገባል። የቤተሰብ ተመሳሳይነት ደግሞ በትክክል አንዱ በጎ ጎን ነው።

* * *

እጅግ ጠቃሚ የመሆናቸውን ያህል፤ የመሠረት አለቶች ብቻቸውን በቂ አይደሉም። ሙሉ የሆነው መዋቅር የሚገነባባቸው መሠረቶች ብቻ ናቸው። የመሠረት አለቶች የሆኑት ፍቅር፤ እውነት፤ መተማመን፤ መሰጠት፤ መከባበር፤ መታዘዝ፤ እውቀት፤ ታማኝነት፤ ትእግስትና ጠንካራ ኢኮኖሚያዊ መሠረት በራሳቸው ፍጻሜ ያላቸው አይደሉም። ይልቁንም የሁለት ልዩነት ያላቸው ሰዎች አሃደዊ ወደሆነ አካል፤ በነፍስና በመንፈስ የሚዋሃዱበትን

ውብ ጌጥ ብለን የምንጠራውን ጋብቻ ገንብተን የምናሳይበት መሠረቶች ናቸው። ስኬትና ደስተኝነት ገጠመኞች አይደሉም፤ እንዲያውም በትኩረት ለተደረገ እቅድ፤ በትኩረት ለታቀደ ግብ፤ በትእግስት ለተደረገ እድገት ውጤቶችና ለዚህም የተሰጡ ገፅ በረከቶች ናቸው።

መርሆዎች

1. ጋብቻ እንደመዋለንዋይ ነው፤ ስኬትም በዚህ መዋዕለንዋይ ላይ በምናፈለው እውቀትና ጊዜ እድገቱ ይወሰናል።
2. ስኬታማ የሆነ ጋብቻ በጥንቃቄ የተሠራ እቅድና ታስቦበት የተተሰመ ትልም ውጤት ነው።
3. ስኬታማ የሆነ ጋብቻን ለመገንባት አስፈላጊ የሆኑ ጽኑ የመሠረት አለቶች።
 - ፍቅር
 - እውነት
 - መተማመን
 - መስጠት
 - መታዘዝ
 - እውቀት
 - ታማኝነት
 - ትእግስት
 - አስተማማኝ ኢኮኖሚ
4. ስምንቱ ጠቃሚ “የጋብቻ ክህሎቶች” ልዩ ባህሪያት
 - ክህኔታዎች ጋር መላመድ
 - ለሌላው ሰው መጠንቀቅ
 - በችግሮች ውስጥ የመራመድ ክህሎት
 - ፍቅርን የመስጠትና የመቀበል ክህሎት
 - የተረጋጋ ስሜት
 - ግንኙነት የመፍጠር ክህሎት
 - በጥንዶቹ በራሳቸው መካከል ያለ ተመሳሳይነት